საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

საქართველოს მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების 2021-2025 წლების სტრატეგია

2023–2025 წლების სამოქმედო გეგმის 2024წლის წლიური ანგარიში

თებერვალი, 2025 წელი

სარჩევი

საქართველოს მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების 2021-2025 წლების სტრატეგია . 1

აბრევიატურა 4

მოკლე შეჯამება 5

შესავალი 15

ზოგადი პროგრესი 18

დეტალური პროგრესი 20

პრიორიტეტი 1. საკანონმდებლო დახვეწა, ინსტიტუციური გაძლიერება და ოპერაციული გარემოს გაუმჯობესება 43

ამოცანა 1.1. ევროკავშირისა და საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით, საქართველოს საკანონმდებლო ბაზის დახვეწა მცირე და საშუალო მეწარმეობასთან მიმართებით 43

ამოცანა 1.2. მცირე და საშუალო მეწარმეობის ხელშემწყობი სისტემის ინსტიტუციური გაძლიერება და მდგრადობის უზრუნველყოფა 46

ამოცანა 1.3. მცირე და საშუალო საწარმოების საქმიანობის სტატისტიკური აღრიცხვის გაუმჯობესება 48

ამოცანა 1.4. კონკურენტული გარემოს უზრუნველყოფა 49

ამოცანა 1.5. ბიზნეს დავების სწრაფი და ეფექტიანი გადაწყვეტა 54

ამოცანა 1.6. სახელმწიფო ელექტრონული სერვისების ხელმისაწვდომობის გაზრდა 58

ამოცანა 1.7. გაკოტრების და რეაბილიტაციის სისტემის განვითარება 60

ამოცანა 1.8. მცირე და საშუალო მეწარმეთა ცნობიერების ამაღლება რეგულაციების ცვლილებებთან დაკავშირებით და საჯარო-კერძო დიალოგის განვითარება 61

პრიორიტეტი 2. მცირედასაშუალომეწარმეობისუნარების განვითარების და სამეწარმეო კულტურის ამაღლების ხელშეწყობა 64

ამოცანა 2.1. შრომის ბაზრის სფეროში მტკიცებულებებზე დაფუძნებული გადაწყვეტილებების მიღების ხელშეწყობა 65

ამოცანა 2.2. უსაფრთხო შრომითი გარემოს საჭიროების შესახებ ცნობიერების ამაღლება ... 66

ამოცანა 2.3. სამეწარმეო უნარების გაძლიერება რეგულარული ტრენინგების გზით 68

ამოცანა 2.4. მეწარმეობაზე ორიენტირებული პროფესიული განათლების სისტემის განვითარება 71

ამოცანა 2.5. შრომის ბაზრის საინფორმაციო სისტემის (LMIS), შრომის ბაზრის მართვის საინფორმაციო სისტემისა (WORKNET) და შესაბამისი სერვისების განვითარება 74

ამოცანა 2.6 ბიზნესის პასუხისმგებლიანი ქცევის პოპულარიზაცია 80

ამოცანა 2.7. ფართოზოლოვანი ინტერნეტის საშუალებით ციფრული სერვისების გამოყენების ხელშეწყობა 81

პრიორიტეტი 3: ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება 82

ამოცანა 3.1. სახელმწიფო დაფინანსების პროგრამების განვითარება 82

ამოცანა 3.2. დაფინანსების ალტერნატიული მექანიზმების განვითარება 87

ამოცანა 3.3. ფინანსური განათლების შემდგომი გაუმჯობესება 88

ამოცანა 3.4. გირავნობის საგნის გაფართოება 90

ამოცანა 3.5. მცირე და საშუალო საწარმოთა ფინანსური ინფორმაციის გამჭვირვალობისა და ხარისხის ზრდა 92

ამოცანა 3.6. „VENTURE CAPITAL” (VC) და „BUSINESS ANGELS” ეკოსისტემის შემდგომი განვითარება 94

პრიორიტეტი 4: მცირე და საშუალო საწარმოთა ექსპორტის ზრდის, ბაზარზე წვდომის და ინტერნაციონალიზაციის ხელშეწყობა 97

ამოცანა 4.1. საექსპორტო შესაძლებლობების გამოყენების ხელშეწყობა 98

ამოცანა 4.2.DCFTA-ის შესაძლებლობების და მოთხოვნების შესახებ ცნობიერების ამაღლება 99

ამოცანა 4.3. ხარისხის ეროვნული ინფრასტრუქტურის, მათ შორის შესაბამისი .... ინსტიტუტების (აკრედიტაცია, მეტროლოგია, სტანდარტიზაცია და ა.შ.) განვითარება საერთაშორისო და/ან ევროპულ პრაქტიკასთან შემდგომი დაახლოების მიზნით 101

ამოცანა 4.4. ინვესტიციების და SME-ების კავშირების გაძლიერება 107

პრიორიტეტი 5. ელექტრონული კომუნიკაციების, საინფორმაციო ტექნოლოგიების, ინოვაციების, კვლევისა და განვითარების ხელშეწყობა 109

ამოცანა 5.1. ინოვაციური დაფინანსების განვითარება 109

ამოცანა 5.2. ელექტრონული კომერციის განვითარების ხელშეწყობა 110

ამოცანა 5.3. საინფორმაციო ტექნოლოგიების ხელმისაწვდომობა 111

ამოცანა 5.4. ფართოზოლოვანი ინფრასტრუქტურის განვითარება 114

ამოცანა 5.5 მცირე და საშუალო ტელეკომ ოპერატორების განვითარება 115

ამოცანა 5.6. კვლევასა და ინდუსტრიას შორის კავშირების გაღრმავება 117

პრიორიტეტი 6. ქალთა მეწარმეობის განვითარების ხელშეწყობა 118

ამოცანა 6.3. სახელმწიფო პროგრამებში ქალთა მონაწილეობის წახალისება 122

ამოცანა 6.4. ქალებში ციფრული უნარ-ჩვევების გაძლიერება 125

ამოცანა 6.5. სახელმწიფო სტრუქტურების შესაძლებლობების გაზრდა გენდერული მიდგომების განვითარებისთვის 126

პრიორიტეტი 7. მწვანე ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობა 128

ამოცანა 7.3. მწვანე დაფინანსების განვითარება 130

ამოცანა 7.4. საკანონმდებლო ჩარჩოს განვითარება 132

ამოცანა 7.5. ეკოტურიზმის განვითარება 133

ამოცანა 7.6. გარემოსდაცვით საკითხებზე მცირე და საშუალო მეწარმეების ცნობიერების ამაღლება 135

რისკები და გამოწვევები 138

2024 წლის სამოქმედო გეგმის შესრულება 141

დანართი - კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში 141

აბრევიატურა

DCFTA	ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმება
EaP	აღმოსავლეთ პარტნიორობა
EN	ევროპული სტანდარტი
GCNG	გლობალური შეთანხმების საქართველოს ქსელი
GIA	გენდერული გავლენის შეფასება
OECD	ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაცია
RBC	ბიზნესის პასუხისმგებლიანი ქცევა
RIA	რეგულირების ზეგავლენის შეფასება
SBA	მცირე ბიზნესის აქტი
SME	მცირე და საშუალო საწარმოები
WEPs	ქალთა ეკონომიკური გაძლიერების პრინციპები

მოკლე შეჯამება

საქართველოს მთავრობის მიერ, 2021 წელს დამტკიცდა საქართველოს მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების სტრატეგია 2021-2025 წლებისთვის, რომლის ფარგლებში დამტკიცდა ჯერ 2021-2022 წლების და შემდეგ, 2023-2025 წლების სამოქმედო გეგმები.

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს საქართველოს მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების 2021-2025 წლების სტრატეგიის 2024 წლის მდგომარეობით სამოქმედო გეგმის წლიურ ანგარიშს.

საქართველოს მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების სტრატეგია სრულ შესაბამისობაშია ევროპული მცირე ბიზნესის აქტის (SBA)[1] ძირითად პრინციპებთან და მასში გათვალისწინებულია ევროკავშირის ქვეყნების საუკეთესო პრაქტიკა მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების პოლიტიკის კუთხით.

სტრატეგიის მთავარი მიზანია მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის ხელსაყრელი გარემოს შექმნა, მათი კონკურენტუნარიანობის და ინოვაციების შესაძლებლობების ამაღლება, რის შედეგადაც მოხდება შემოსავლების და სამუშაო ადგილების ზრდა და შესაბამისად, ინკლუზიური და მდგრადი ეკონომიკური ზრდის მიღწევა.

მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების სტრატეგიის ეფექტიანი იმპლემენტაციის შედეგად 2025 წლისთვის მისაღწევი **სამიზნე მაჩვენებლებია**[2] (საბაზისო წელი - 2019წ.):

- ✓ მცირე და საშუალო საწარმოების დამატებული ღირებულების ზრდა **20%-ით**;
- ✓ მცირე და საშუალო საწარმოებში დასაქმებულთა ზრდა **10%-ით;**
- ✓ მცირე და საშუალო საწარმოთა მწარმოებლურობის ზრდა **20%-ით.**

საქართველოს მცირე და საშუალო მეწარმეობის 2021-2025 წლების სტრატეგიის 7 პრიორიტეტული მიმართულება ითვალისწინებს 7 გავლენის ინდიკატორს[3], 42 ამოცანას და 84 ამოცანის შედეგის ინდიკატორს. თავის მხრივ, სტრატეგიის **2023-2025 წლების სამოქმედო გეგმა,** 7 პრიორიტეტული მიმართულების და 42 ამოცანის ფარგლებში ითვალისწინებს **145 აქტივობას**.

---

[1] A „small business act“ for European SMEs; https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/summary/a-small-business-act-for-european-smes.html

[2] აღნიშნული სამიზნე მაჩვენებლების შეფასება შესაძლებელი იქნება საქსტატის მიერ მონაცემების გამოქვეყნების კალენდრის გათვალისწინებით.

[3] 1-ელი, მე-3 და მე-4 პრიორიტეტული მიმართულების გავლენის ინდიკატორების შეფასება შესაძლებელი იქნება საქსტატის მიერ მონაცემების გამოქვეყნების კალენდრის შესაბამისად; მე-2 პრიორიტეტული მიმართულების გავლენის ინდიკატორის შეფასება - განათლების და მეცნიერების სამინისტროს მიერ პროფესიული საგანმანათლებო პროგრამების კურსდამთავრებულთა კვლევის (Tracer Study) განხორციელების შესაბამისად, 2025 წლის მე-2 კვარტალში.

პირველი პრიორიტეტული მიმართულება ითვალისწინებს ევროკავშირისა და საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით, საქართველოს საკანონმდებლო ბაზის დახვეწას მცირე და საშუალო მეწარმეობასთან მიმართებით. საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ინიციატივით და გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) მხარდაჭერით, საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის და OECD-ის გაიდლაინების შესაბამისად, მომზადდა RIA SME Test-ის მეთოდოლოგია და პრაქტიკული სახელმძღვანელო ქართულ და ინგლისურ ენებზე. საჯარო მოხელეებისთვის ჩატარდა RIA SME Test-ის თაობაზე ტრენინგები. მომზადდა RIA-SME ტესტი 2 ნორმატიულ აქტზე.

მცირე და საშუალო მეწარმეობის ხელშემწყობი სისტემის ინსტიტუციური გაძლიერების ფარგლებში, უზრუნველყოფილია მცირე და საშუალო მეწარმეობის ხელშემწყობი სისტემის საბიუჯეტო დაფინანსების მდგრადობა. 2024 წელს, მცირე და საშუალო მეწარმეობის ხელშემწყობი სისტემის საბიუჯეტო დაფინანსებამ 569 მლნ. ლარი შეადგინა, რაც საბაზისო წელთან შედარებით გასამმაგებულზე მაღალი მაჩვენებელია. ამასთან, განხორციელდა სააგენტოების „აწარმოე საქართველოში", „საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს" და „სოფლის განვითარების სააგენტოს" თანამშრომელთა ტრენინგები. სსიპ „აწარმოე საქართველოში" სააგენტოს 5 პროგრამაზე მომზადდა გავლენის შეფასების ანგარიში.

მომხმარებელთათვის სტატისტიკურ მაჩვენებლებზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესების და დამატებითი მაჩვენებლების წარმოების მიზნით, საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის ვებ-გვერდზე, სხვადასხვა ჭრილში, განთავსდა სტატისტიკური მაჩვენებლები ექსელის ფორმატში, მათ შორის, საწარმოთა ზომის მიხედვით.

საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტომ „კონკურენციის შესახებ" საქართველოს კანონის თანახმად, დაასრულა 2 მოკვლევა, 1 ბაზრის მონიტორინგი და 1 ზეგავლენის შეფასება გადაწყვეტილებაზე. 2024 წელს, კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის პოლიტიკასთან დაკავშირებით, სააგენტოს ორგანიზებით, სხვადასხვა დონორი ორგანიზაციისა და სახელმწიფო უწყებების მხარდაჭერით, გაიმართა 18 ტრენინგი და 1 კონფერენცია. აღნიშნული ღონისძიებები განკუთვნილი იყო სხვადასხვა დაინტერესებული მხარისთვის, მათ შორის, მოვაჭრეებისთვის, მოწყვლადი მომხმარებლებისთვის, მოსამართლეებისთვის, ბიზნეს ასოციაციებისთვის და ა.შ. ასევე, სააგენტომ კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის უფლებებთან დაკავშირებით, საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლების მიზნით 19 ღონისძიება ჩაატარა.

დავების ალტერნატიული გადაწყვეტის მექანიზმებზე ცნობადობის ამაღლების მიზნით, ჩატარდა არაერთი სამუშაო შეხვედრა და სემინარი. მედიაციის დღისადმი მიძღვნილი კვირეულის ფარგლებში, გაიმართა საქართველოს ბიზნეს ომბუდსმენის და საქართველოს მედიატორთა ასოციაციისა და ერთობლივი მე-2 ყოველწლიური

საერთაშორისო ფორუმი „მედიაცია ბიზნესისთვის“.

საბაჟო და საგადასახადო სერვისების გამოყენებაზე შემუშავებულია სერვისების გამოყენების სახელმძღვანელოები/ვიდეო გიდები. საქართველოს კანონმდებლობა დაუახლოვდა დამატებით ევროკავშირის 10-ზე მეტ საკანონმდებლო აქტს.

დასრულდა სსიპ - ციფრული მმართველობის სააგენტოს დაკვეთით, კვლევითი კომპანია "ACT"-ის მერ ჩატარებული კვლევა - "სახელმწიფო ელექტრონული სერვისების შესახებ მოქალაქეთა ცნობიერების ამაღლება". კვლევის თანახმად, პორტალ my.gov.ge-ის სერვისებით სარგებლობის გამოცდილების მქონე რესპონდენტთაგან, 93% კმაყოფილი/ძალიან კმაყოფილია პორტალით.

საჯარო და კერძო სექტორს შორის დიალოგის გაძლიერების მიზნით, კერძო სექტორის განვითარების ხელშეწყობის საკონსულტაციო საბჭოს ფარგლებში, ყოველკვარტალურად ჩატარდა შეხვედრები.

მეორე პრიორიტეტული მიმართულება ითვალისწინებს მცირე და საშუალო მეწარმეობის უნარების განვითარების და სამეწარმეო კულტურის ამაღლების ხელშეწყობას. აღნიშნული პრიორიტეტის ფარგლებში, შრომის ბაზრის სფეროში მტკიცებულებებზე დაფუძნებული გადაწყვეტილებების მიღების ხელშეწყობის მიზნით, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ განხორციელდა მრეწველობის სექტორში უნარებზე საწარმოთა მოთხოვნის კვლევა. კვლევის შედეგები წარედგინა ფართო აუდიტორიას და მომზადდა კვლევის ნარატიული ანგარიში, რომელიც განთავსდა შრომის ბაზრის საინფორმაციო სისტემის ვებ-გვერდზე.

შრომით ნორმებზე საზოგადოების, მათ შორის, განსაკუთრებულად დამსაქმებელთა და დასაქმებულთა ცნობიერების ამაღლების ფარგლებში, განხორციელდა საინფორმაციო/სამუშაო შეხვედრები და ტრენინგები. ,,შრომის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის შესაბამისად, სსიპ „შრომის ინსპექციის“ მიერ 3201 ინსპექტირება განხორციელდა, შედეგად, შემოწმდა 1901 ობიექტი. ზედამხედველობის შედეგად გაიცა 20 081 მითითება. შრომით ნორმებთან დაკავშირებით მომზადდა საინფორმაციო მასალები.

სსიპ „აწარმოე საქართველოს“ მიერ მიკრო და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობის პროგრამის ფარგლებში ჩატარდა მიზნობრივი ტრენინგები, რომლის ბენეფიციარებიდან 94% თვლის, რომ ძალიან სასარგებლო/სასარგებლო იყო მათ მიერ გავლილი ტრენინგ(ებ)ი.

სსიპ „საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს” ორგანიზებით STEAM მიმართულებით ჩატარდა ტრენინგები. აღნიშნული ტრენინგებით ხელი შეეწყო განათლების დონის ამაღლებას. ამასთან, მონაწილეებს შესაძლებლობა მიეცათ ტრენინგების დასრულების შემდგომ დასაქმდნენ კონკრეტული მიმართულებით და შეასრულონ პროექტები. სააგენტოს მიერ პრე-აქსელერატორის პროგრამა

განხორციელდა საქართველოს 8 რეგიონში. 7 კვირიანი ინტენსიური გადამზადების შემდეგ, პროგრამას ჰყავდა 366 ბენეფიციარი;

სავაჭრო-სამრეწველო პალატის მიერ ჩატარდა ტრენინგები მცირე და საშუალო მეწარმეებისთვის. გაგრძელდა მუშაობა სამეწარმეო კომპეტენციების განვითარების მიმართულებით, როგორც მასწავლებელთა დარგობრივ ქსელში, ასევე, ინსტიტუციურ დონეზე. საანგარიშო წელს, დამტკიცდა პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამები, რომლებშიც ინტეგრირებულია მეწარმეობის ახალი მოდული. სხვადასხვა ტრენინგსა და სამუშაო შეხვედრაში მონაწილეობა მიიღო 60-მდე მეწარმეობის მასწავლებელმა. მეწარმეობის მასწავლებლების დარგობრივი ქსელის ფარგლებში ორგანიზებულ აქტივობებში მონაწილეობდა 80-ზე მეტი მეწარმეობის მასწავლებელი. პსდ-ების სამეწარმეო საქმიანობის მხარდაჭერის მიზნით, მომზადდა საკანონმდებლო ცვლილებები, ჩატარდა 2 სამუშაო შეხვედრა პსდ-ების წარმომადგენლებთან. საანგარიშო პერიოდში, მრავალფეროვანი პროგრამების შეთავაზების მიზნით, პროფესიული უნარების სააგენტომ გააგრძელა პროფესიული მომზადება/გადამზადების პროგრამების განხორციელების კოორდინირება და სააგენტოს მიერ შეთავაზებული სერვისების ფარგლებში 86 პროგრამაზე გაიცა განხორციელების უფლება, ასევე, სააგენტოს მხარდაჭერით წინა წელთან შედარებით 75%-ით გაიზარდა დაფინანსებული პროგრამების რაოდენობა. დაინერგა 2 ახალი დუალური პროგრამა. პროფესიული განათლების სისტემაში, ჯამში, ფიქსირდება 60-ზე მეტი დუალური პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა. პროფესიული მომზადება/გადამზადების პროგრამების კურსდამთავრებულთა რაოდენობა შეადგენს 6349-ს.

დასაქმების ხელშეწყობის პროგრამების/სერვისების ფარგლებში დასაქმებულია 6216 სამუშაოს მაძიებელი, მათ შორის, 4554 ქალი. ინდივიდუალური კონსულტირება დასაქმების ხელშეწყობის სახელმწიფო სააგენტოს რეგიონულ სერვის-ცენტრებში გაეწია 10 666 სამუშაოს მაძიებელს.

მომზადდა უნარებზე საწარმოთა მოთხოვნის კვლევის გაციფრულების ელექტრონული სისტემა, რომელიც წარმოადგენს ვებ-ტექნოლოგიებზე დაფუძნებულ სისტემას და მიზნად ისახავს საზოგადოების ფართო ფენებისათვის კვლევის შედეგების მათთვის სასურველ ფორმატში მიწოდებას.

ევროკავშირის ტექნიკური დახმარების პროგრამის მხარდაჭერით მომზადდა შრომის ბაზრის საინფორმაციო სისტემის განვითარების კონცეფცია.

ბიზნესის პასუხისმგებლიანი ქცევის პოპულარიზაციის მიმართულებით, ჩატარდა სხვადასხვა, მათ შორის, UN GCNG-ის (UN Global Compact Network Georgia - გაეროს გლობალური შეთანხმების საქართველოს ქსელი) მიერ ორგანიზებული ტრენინგ კურსები, რომლის ფარგლებშიც დატრენინდა 169 კომპანია.

გაეროს გლობალური შეთანხმების საქართველოს ქსელმა მოამზადა ESG სახელმძღვანელო მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებისთვის.

გამოიცა კორპორაციული მდგრადობის ჟურნალის Sustainability Spotlight-ის მეშვიდე, მერვე, მეცხრე და მეათე ნომრები. ქ. ბათუმში ჩატარდა ექსპორტის მენეჯერთა სასერტიფიკატო კურსი, რომელშიც ინტეგრირებულია კორპორაციული მდგრადობის საკითხები.

ციფრული მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში, 2022-2024 წლებში სულ გადამზადდა 12 მუნიციპალიტეტის 200-მდე სამიზნე დასახლების/სოფლის 6,000-ზე მეტი ბენეფიციარი. ციფრული მხარდაჭერის პროგრამაში, ჯამში, 150-ზე მეტმა ადგილობრივმა მეწარმემ მიიღო მონაწილეობა.

მესამე პრიორიტეტული მიმართულება ითვალისწინებს მცირე და საშუალო მეწარმეებისთვის ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესებას. აღნიშნული პრიორიტეტის ფარგლებში, საანგარიშო პერიოდში, სააგენტოების „აწარმოე საქართველოში“, „საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს“ და „სოფლის განვითარების სააგენტოს“ მიერ, შეიქმნა 8 ახალი პროგრამა და 14 პროგრამაში შევიდა ცვლილება. საკონსულტაციო ცენტრებს (ე.წ. “Growth Hub”) დაემატა აჭარის და კახეთის ცენტრები. სესხის/ლიზინგის პროცენტის თანადაფინანსების მიზნით, დადასტურებულია 648 პროექტი. საკრედიტო-საგარანტიო სქემის ფარგლებში დადასტურებულია 334 პროექტი.

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ, „შეღავათიანი აგროკრედიტის პროექტის” ფარგლებში, განხორციელდა შეღავათიანი სასოფლო-სამეურნეო სესხის/ლიზინგის საპროცენტო განაკვეთის თანადაფინანსება, „აგროდაზღვევის პროგრამის” ფარგლებში დაზღვეული იქნა სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწები, განხორციელდა თანამედროვე ხეხილის ბაღების გაშენების ხელშეწყობის პროგრამა, ჩაის პლანტაციების რეაბილიტაციის სახელმწიფო პროგრამა, დაფინანსდა გადამამუშავებელი და შემნახველი საწარმოების ინფრასტრუქტურის შექმნა, განხორციელდა სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების ინფრასტრუქტურის დაფინანსება და ფერმერებისთვის მოსავლის ამღები ტექნიკის შეძენის თანადაფინანსება.

ფინანსური განათლების გაუმჯობესების ხელშეწყობის მიზნით, ეროვნული ბანკის მიერ ჩატარდა რიგი აქტივობები, მათ შორის, ტრენინგები და საინფორმაციო შეხვედრები. ბანკის მიერ 200-მდე მეწარმესთან განხორციელდა პირდაპირი კომუნიკაცია. საანგარიშო პერიოდში, ვებ-გვერდ ფინედუზე განთავსდა პოსტები მეწარმეებისთვის აქტუალურ და სასარგებლო საკითხებთან დაკავშირებით.

წარმატებით ხორციელდება მიწის სისტემური რეგისტრაციის რეფორმა. საანგარიშო პერიოდში ჩატარდა მიწის სისტემური რეგისტრაციის რეფორმის თაობაზე აქტიური საინფორმაციო კამპანია. მიწის სისტემური რეგისტრაციის პროექტის ფარგლებში, 2024 წლის ბოლოსთვის რეგისტრირებული მიწის ნაკვეთების მაჩვენებელი 3 398 000 ჰა-ზე მეტია.

2024 წელს, უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხების მოცულობა საბაზისო წელთან მიმართებით (19.1 ლრდ ლარი) გაორმაგდა და 39.8 მილიარდი ლარი შეადგინა. უძრავი ქონების ბაზრის მიმართულებით არსებული რეფორმები ხელს უწყობს უზრუნველყოფაში მისაღები ქონების ბაზის გაზრდას, რაც თავის მხრივ, ზრდის დაფინანსებაზე ხელმისაწვდომობას, მათ შორის, SME მსესხებლებისთვის.

მცირე და საშუალო საწარმოთა ფინანსური ინფორმაციის გამჭვირვალობისა და ხარისხის ზრდის მიზნით განხორციელდა საწარმოთა მიერ წარდგენილი ანგარიშგების წესთან და კანონთან შესაბამისობის დადგენა და ანგარიშგებების გასაჯაროება. ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახურში, გადამზადებული ბუღალტრების 89%-მა წარადგინა გაუმჯობესებული ხარისხის ფინანსური ანგარიშგება. განხორციელდა ანგარიშგებათა დეტალური შემოწმება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის კუთხით. სამსახურმა, ფასს სტანდარტებთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით, მიმოიხილა 40 სდპ-ის (საზოგადოებრივი დაინტერესების პირი), პირველი და მეორე კატეგორიის საწარმოების ფინანსური ანგარიშგებები. ასევე, სამსახურმა მიმოიხილა 134 მესამე კატეგორიის საწარმოს ფინანსური ანგარიშგება. დასრულდა 36 მონიტორინგი - 30 აუდიტორული ფირმის და 6 ინდივიდუალური აუდიტორის მონიტორინგი. შედეგად, მოცულია აუდიტორული ბაზრის 96%.

2024 წელს, საქართველოს ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების სააგენტოს მიერ „500 Georgia, LL.C“-ის ვენჩურულ ფონდში გადარიცხული თანხა შეადგენს 3,276,070 ლარს. ფონდი ქართულ სტარტაპებში ინვესტირების, ინოვაციების მხარდაჭერისა და შემდგომი განვითარების მიზნით დაფუძნდა.

ადგილობრივი ანგელოზი ინვესტორების ქსელის - აქსელის ორგანიზებით გაიმართა საინვესტიციო კონფერენცია. ღონისძიებას ესწრებოდა 300 მონაწილე. დამყარდა პარტნიორული ურთიერთობები. სააგენტომ მონაწილეობა მიიღო ლისაბონში გამართულ Web Summit 2024-ში. სამიტს უმსხვილესი ტექნოლოგიური კომპანიები ესწრებოდნენ, მათ შორის, საქართველომაც წარადგინა შესაბამისი სტენდი და წარმატებულ სტარტაპებს შესაძლებლობა მიეცათ, თავიანთი პროდუქტები და სერვისები გაეცნოთ დაინტერესებული პირებისა და ინვესტორებისთვის. აღნიშნულ საერთაშორისო ღონისძიებებში, ჯამში, მონაწილეობა მიიღო 69 სტარტაპმა და მოძიებული იქნა კონტაქტები.

მეოთხე პრიორიტეტული მიმართულება ითვალისწინებს მცირე და საშუალო საწარმოთა ექსპორტის ზრდის, ბაზარზე წვდომის და ინტერნაციონალიზაციის ხელშეწყობას. აღნიშნული პრიორიტეტის ფარგლებში, სააგენტოს „აწარმოე საქართველოში“ მიერ, მხარდაჭერილ იქნა კომპანიების მონაწილეობა საერთაშორისო გამოფენასა და ღონისძიებებში. საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატის მიერ, მეწარმეებს ინდივიდუალური კონსულტაცია გაეწიათ ექსპორტ-იმპორტთან

დაკავშირებულ საკითხებზე. პალატის მიერ ორგანიზებული იქნა ბიზნეს ფორუმი საქართველოსა და საუდის არაბეთის ბიზნეს წრეებს შორის.

სსიპ „სურსათის ეროვნული სააგენტოს" მიერ ჩატარდა შეხვედრები DCFTA-თან დაკავშირებულ საკითხებზე. სააგენტოს „აწარმოე საქართველოში" მიერ ჩატარებულია ექსპორტის მენეჯერების კურსები/ტრენინგები და გადამზადებულია 71 პირი.

საქართველოს აკრედიტაციის ცენტრმა მოიპოვა დამატებითი აღიარება პროფესიული ტესტირების მომწოდებელი ორგანოების აკრედიტაციის მიმართულებით. აკრედიტაციის ცენტრში სტრუქტურულად ცალკე იქნა გამოყოფილი სერტიფიკაციის მიმართულება, განხორციელებულია თანამშრომლების შესაბამისი გადამზადება, დონორებთან კოორდინაციით მიმდინარეობს აღნიშნულ სფეროში დაინტერესებული მხარეების ცნობიერების ამაღლების ღონისძიებები.

საქართველოს სტანდარტების და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს მიერ სულ დარეგისტრირდა 8826 სტანდარტი. 2024 წლისთვის, საქართველოს სტანდარტად მიღებულმა საერთაშორისო და ევროპული სტანდარტების რაოდენობამ 37 054 შეადგინა. ამოქმედებულია და ძალაშია მიკრო და მცირე ბიზნესის ხელშეწყობის მიზნით, სააგენტოს მიერ სტანდარტებზე შეღავათიანი ფასების პროგრამა. შეძენილი და მოწოდებული იქნა ფიზ-ქიმიური გაზომვების განყოფილებისთვის - სტანდარტული ნიმუშები, ალომეტრების დასამოწმებელი ხელსაწყო და ტემპერატურისა და ტენიანობის ეტალონური ლაბორატორიისათვის ეტალონური თერმომეტრი. დაწყებულია მექანიკის ლაბორატორიისთვის ხელსაწყოების შეძენის პროცედურები. სააგენტოს მეტროლოგიის ინსტიტუტის წარმომადგენლებმა მონაწილეობა მიიღეს სხვადასხვა სწავლებაში.

სააგენტოს „აწარმოე საქართველოში" მიერ გაიმართა შეხვედრა/კონსულტაციები ბიზნეს ასოციაციებთან ბაზაში შესატანი საინვესტიციო პოტენციალის მქონე კომპანიების გამოსავლენად.

მეხუთე პრიორიტეტული მიმართულება ითვალისწინებს ელექტრონული კომუნიკაციების, საინფორმაციო ტექნოლოგიების, ინოვაციების, კვლევისა და განვითარების ხელშეწყობას. აღნიშნული მიმართულების ფარგლებში, ინოვაციური სტარტაპების ფინანსური და ტექნიკური მხარდაჭერის, ინოვაციური პროდუქტების განვითარებისა და კომერციალიზაციის ხელშეწყობის მიზნით, განხორციელდა სტარტაპებისთვის თანადაფინანსების გრანტების და ინოვაციების თანადაფინანსების გრანტების გაცემა. შედეგად, სტატაპებს გააჩნიათ ინოვაციურ ფინანსებზე წვდომის შესაძლებლობა. საბოლოო კომერციალიზაციისთვის შეირჩა 7 პროექტი, ჯამში შერჩეულია 13 კომერციალიზაციის პოტენციალის მქონე პროექტი. ცნობიერების ამაღლების მიზნით სხვადასხვა მიმართულებით ჩატარდა ტრენინგები, მათ შორის, ელექტრონული კომერციის საკითხებსა და სხვადასხვა ციფრულ სერვისთან, ასევე, ციფრულ უნარებთან დაკავშირებით. ფართოზოლოვანი ინფრასტრუქტურის განვითარებისთვის მომზადდა კანონქვემდებარე აქტების პროექტები.

აშენებულია 1300 კმ ფართოზოლოვანი ოპტიკური მაგისტრალი. მიმდინარეობს მშენებლობა დამატებით 820 კმ-ის მონაკვეთზე, ხოლო პროექტირების ეტაპზეა კიდევ 740 კმ. დასრულებული და მიმდინარე მშენებლობების ჯამური მოცულობა შეადგენს 2860 კმ-ს. ფართოზოლოვანი ოპტიკური მაგისტრალი აშენებულია 246 დასახლებულ პუნქტში. დამატებით, მშენებლობა მიმდინარეობს კიდევ 200 დასახლებულ პუნქტში.

განხორციელდა შეხვედრები მცირე და საშუალო ტელეკომ ოპერატორების ასოციაციასთან, მათი პრობლემების იდენტიფიცირებისა და აღმოფხვრაში დახმარების კუთხით. მცირე და საშუალო სატელეკომუნიკაციო ოპერატორებისთვის განხორციელდა სხვადასხვა პრობლემური საკითხის გადაწყვეტა.

მეექვსე პრიორიტეტული მიმართულება ითვალისწინებს ქალთა მეწარმეობის განვითარების ხელშეწყობას. აღნიშნული პრიორიტეტის ფარგლებში, განხორციელდა ღონისძიებები ქალთა ეკონომიკური გაძლიერების მიმართულებით, მათ შორის, მოეწყო საინფორმაციო შეხვედრები „ქალთა გაძლიერების პრინციპების" (WEPs) პოპულარიზაციის მიზნით, შეხვედრებს/ტრენინგებს, ჯამურად, დაესწრო 18 კომპანია და 100-მდე მეწარმე ქალი. ტრენინგებში მონაწილეთა 95% ადასტურებს, რომ ტრენინგებმა ხელი შეუწყო მათ საქმიანობაში გენდერული თანასწორობის მიმართულებით შესაბამისი სტანდარტების დანერგვას და გენდერული თანასწორობის ასპექტების გათვალისწინებას.

ჩატარდა ტრენინგები ქალი მეწარმეებისთვის, მათ შორის, ელექტრონული კომერციის საკითხებთან დაკავშირებით. ასევე, ჩატარდა შეხვედრები მეწარმე ქალებისთვის სახელმწიფო მხარდამჭერი პროგრამების შესახებ ინფორმაციის მიწოდების მიზნით. უზრუნველყოფილი იქნა ინფორმაციის მიწოდება საერთაშორისო და ადგილობრივ ღონისძიებებთან დაკავშირებით და ხელი შეეწყო მათ მონაწილეობას ბიზნეს ფორუმებში. მოეწყო მასშტაბური ბიზნეს ფორუმი საუდის არაბეთთან, რომლის ფარგლებშიც, სავაჭრო პალატის თანაორგანიზებით, 100 მეწარმე ქალის პროდუქციის გამოფენა-გაყიდვა მოეწყო.

პრიორიტეტული მიმართულების ფარგლებში, მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადაიდგა სახელმწიფო მხარდამჭერ ინსტრუმენტებში გენდერული მიდგომების ინტეგრირების კუთხით, კერძოდ, გაუმჯობესდა სახელმწიფო პროგრამებში გენდერული სტატისტიკის წარმოება, გენდერული ასპექტების გათვალისწინება და პროგრამების გენდერულ ჭრილში შეფასება.

2024 წელს დამტიცდა მიკრომეწარმეობის მხარდაჭერის ახალი სახელმწიფო პროგრამა, რომელიც ითვალისწინებს მეწარმე ქალთა პრიორიტეტიზაციას. გარდა აღნიშნულისა, მეწარმე ქალებისათვის პრიორიტეტის მინიჭება ხდებოდა მიკრო და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობის პროგრამის ფარგლებშიც, რომელშიც ქალ ბენეფიციართა წილმა 2023 წლისთვის 50% შეადგინა.

სოფლის განვითარების სააგენტოს მიერ ხორციელდება „საპილოტე პროგრამა ქალებისათვის", რომლის ფარგლებში 63 ქალ ბენეფიციარს გაუფორმდა

ხელშეკრულებები.

განხორციელდა შესაბამის უწყებათა თანამშრომლების ტრენინგები გენდერული მიდგომების თემატიკაზე.

მეშვიდე პრიორიტეტული მიმართულება ითვალისწინებს მწვანე ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობას. აღნიშნული მიმართულების ფარგლებში, მსოფლიო ბანკთან აქტიური თანამშრომლობით მიმდინარეობს მწვანე ზრდის სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის შემუშავების პროცესი. ქ. თბილისის მერიის ორგანიზებით, ჩატარდა ადგილობრივი ეკონომიკური განვითარების ფორუმი „ჯანსაღი ქალაქი - მწვანე, ეკოლოგიურად სუფთა გარემო, მოქნილი და მდგრადი ურბანული განვითარება". სააგენტოს „აწარმოე საქართველოში“ ორგანიზებით, ბენეფიციარებთან, მწვანე და მდგრადი განვითარების ხელშეწყობასთან დაკავშირებით, ჩატარდა საჭიროებების სიღრმისეული კვლევა, რომელშიც მონაწილეობა მიიღო 150-მდე კომპანიამ. მცირე და საშუალო მეწარმეობის სექტორში, ეკო-ინოვაციური მიდგომების პოპულარიზაციისა და ცნობადობის გაზრდის მიმართულებით, 8 შეხვედრა/სესია ჩატარდა, რომელშიც 156-მა ბიზნესმა მიიღო მონაწილეობა.

საქართველოს ეროვნული ბანკი, როგორც ქვეყნის ცენტრალური ბანკი, ქვეყნის მდგრად განვითარებაში ფინანსური სექტორის როლის გაძლიერების მიზნით განაგრძობს მდგრადი დაფინანსების ჩარჩოს განვითარებას და „მწვანე“ ფინანსური პროდუქტების შექმნის ხელშეწყობას. ეროვნული ბანკმა მოამზადა ანგარიში, რომლის ფარგლებშიც წარმოდგენილია მდგრადი დაფინანსების მიმართულებით საქართველოში არსებული ტენდენციები და გატარებული პოლიტიკა, გაანალიზებულია კომერციული ბანკების მიერ ESG ფორმებში წარმოდგენილი ინფორმაცია, მათ შორის, „მწვანე“ ფინანსური პროდუქტების მიმართულებით არსებული პროგრესი. 2023 წლის ბოლოსთვის არსებული მწვანე სესხების მთლიანმა მოცულობამ 1.9 მილიარდი ლარი (მთლიანი პორტფელის 3.5%) შეადგინა, რაც 30%-ით აღემატება წინა წლის შესაბამის მოცულობას. მომზადებულია მდგრადი დაფინანსების ახალი გზამკვლევის სამუშაო ვერსია.

ევროკავშირთან ასოცირების შესახებ ხელშეკრულებითა და ენერგეტიკული გაერთიანების წევრობით ნაკისრი ვალდებულებების ფარგლებში მიღებული საკანონმდებლო აქტების შესაბამისად (საქართველოს კანონები - „განახლებადი წყაროებიდან ენერგიის წარმოებისა და გამოყენების წახალისების შესახებ“, „ენერგოეფექტურობის შესახებ“, „შენობების ენერგოეფექტურობის შესახებ“), მიმდინარეობდა დარჩენილი კანონქვემდებარე აქტების შემუშავების და დამტკიცების პროცესი.

ეკოტურიზმის განვითარების მიმართულების ფარგლებში, მოეწყო საგანმანათლებლო და საფეხმავლო ბილიკები, შეიქმნა ახალი დაცული ტერიტორიები. გარემოსდაცვით საკითხებზე განხორციელდა მცირე და საშუალო მეწარმეების ცნობიერების ამაღლება. ასევე, გარემოსდაცვითი მიმართულებით მიღებული ახალი საკანონმდებლო რეგულაციების გაცნობის მიზნით. მწვანე მიდგომების საკითხებზე გაიმართა

საინფორმაციო შეხვედრები, ჩატარდა ტრენინგები. იმ პირთა წილი, რომელიც თვლის, რომ გარემოსდაცვით საკითხებზე შეძენილი ცოდნა დაეხმარება გარემოსდაცვითი ღონისძიებების გატარებაში 75%-ს შეადგენს.

სტრატეგიის ლოგიკური ჩარჩოს შესაბამისად, 2025 წლის სამიზნე მაჩვენებლებად განსაზღვრული ამოცანების შედეგის ინდიკატორების შესრულება **დადებითი ტენდენციით ხასიათდება** - 2025 წლისთვის მისაღწევი მაჩვენებლების შესრულება **80%-მდეა.** საქართველოს მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების სტრატეგიით და 2023-2025 წლის სამოქმედო გეგმით განსაზღვრული 7-ვე პრიორიტეტული მიმართულების ფარგლებში გათვალისწინებული 145 აქტივობიდან, 2024 წლის მდგომარეობით **103 აქტივობა - განხორციელდა სრულად, 20 აქტივობა - შესრულდა მეტწილად, 13 აქტივობა - შესრულდა ნაწილობრივ, 5 აქტივობის შესრულება - არ დაწყებულა, 2 აქტივობა - გაუქმებულია, 2 აქტივობა - შეჩერებულია.**

შესავალი

საქართველოს 2021-2025 წლების მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების სტრატეგია წარმოადგენს აღნიშნულ სფეროში ქვეყნის რიგით მეორე სტრატეგიულ დოკუმენტს. სტრატეგიის გრძელვადიანი ხედვა ეფუძნება ევროპული მცირე ბიზნესის აქტის უმთავრეს პრინციპს „უპირველესად იფიქრე მცირეზე“.

საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკა მიმართულია ხელსაყრელი სამეწარმეო და საინვესტიციო გარემოს შექმნაზე, ბიზნეს სექტორის, განსაკუთრებით კი მცირე და საშუალო მეწარმეობის ხელშეწყობაზე, შესაბამისი ინფრასტრუქტურის სწრაფ განვითარებასა და შედეგად, მათი მდგრადი განვითარების მყარი საფუძვლების შექმნაზე.

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ, პარტნიორ უწყებებთან თანამშრომლობით მომზადდა და საქართველოს მთავრობის მიერ, 2021 წელს დამტკიცდა საქართველოს მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების სტრატეგია 2021-2025 წლებისთვის და 2021-2022 წლების სამოქმედო გეგმა (13.07.2021; N351). აღნიშნული სტრატეგიის ფარგლებში, 2022 წელს კი დამტკიცდა სტრატეგიის 2023-2025 წლების სამოქმედო გეგმა (21.11.2022; N532). სტრატეგია სრულ შესაბამისობაშია ევროპული მცირე ბიზნესის აქტის 10-ვე პრინციპთან და მასში გათვალისწინებულია ევროკავშირის ქვეყნების საუკეთესო პრაქტიკა მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების პოლიტიკის კუთხით.

2025 წლისთვის სტრატეგიით განისაზღვრა სამიზნე მაჩვენებლები (საბაზისო წელი - 2019 წ):

- ✓ მცირე და საშუალო საწარმოების დამატებული ღირებულების ზრდა 20%-ით;
- ✓ მცირე და საშუალო საწარმოებში დასაქმებულთა ზრდა 10%-ით;
- ✓ მცირე და საშუალო საწარმოთა მწარმოებლურობის ზრდა 20%-ით.

საქართველოს მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების 2021-2025 წლების სტრატეგია მოიცავს 7 ძირითად პრიორიტეტულ მიმართულებას:

- ✓ **პრიორიტეტი 1.** საკანონმდებლო დახვეწა, ინსტიტუციური გაძლიერება და ოპერაციული გარემოს გაუმჯობესება მცირე და საშუალო მეწარმეობისთვის;
- ✓ **პრიორიტეტი 2.** მცირე და საშუალო მეწარმეობის უნარების განვითარებისა და სამეწარმეო კულტურის ამაღლების ხელშეწყობა;
- ✓ **პრიორიტეტი 3:** ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება;
- ✓ **პრიორიტეტი 4:** მცირე და საშუალო საწარმოთა ექსპორტის ზრდის, ბაზარზე წვდომის და ინტერნაციონალიზაციის ხელშეწყობა;

- ✓ **პრიორიტეტი 5:** ელექტრონული კომუნიკაციების, საინფორმაციო ტექნოლოგიების, ინოვაციების, კვლევისა და განვითარების ხელშეწყობა მცირე და საშუალო მეწარმეობისთვის;
- ✓ **პრიორიტეტი 6:** ქალთა მეწარმეობის განვითარების ხელშეწყობა;
- ✓ **პრიორიტეტი 7:** მწვანე ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობა.

ასევე აღსანიშნავია, რომ 2023-2025 წლების სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებულ აქტივობებზე, ჯამში, 26 პასუხისმგებელი უწყება განისაზღვრა.

ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაზე ნაჩვენებია უწყებები და თითოეული უწყების მიერ განსახორციელებელი აქტივობების რაოდენობა.

დიაგრამა 1. პასუხისმგებელი უწყებები და აქტივობები

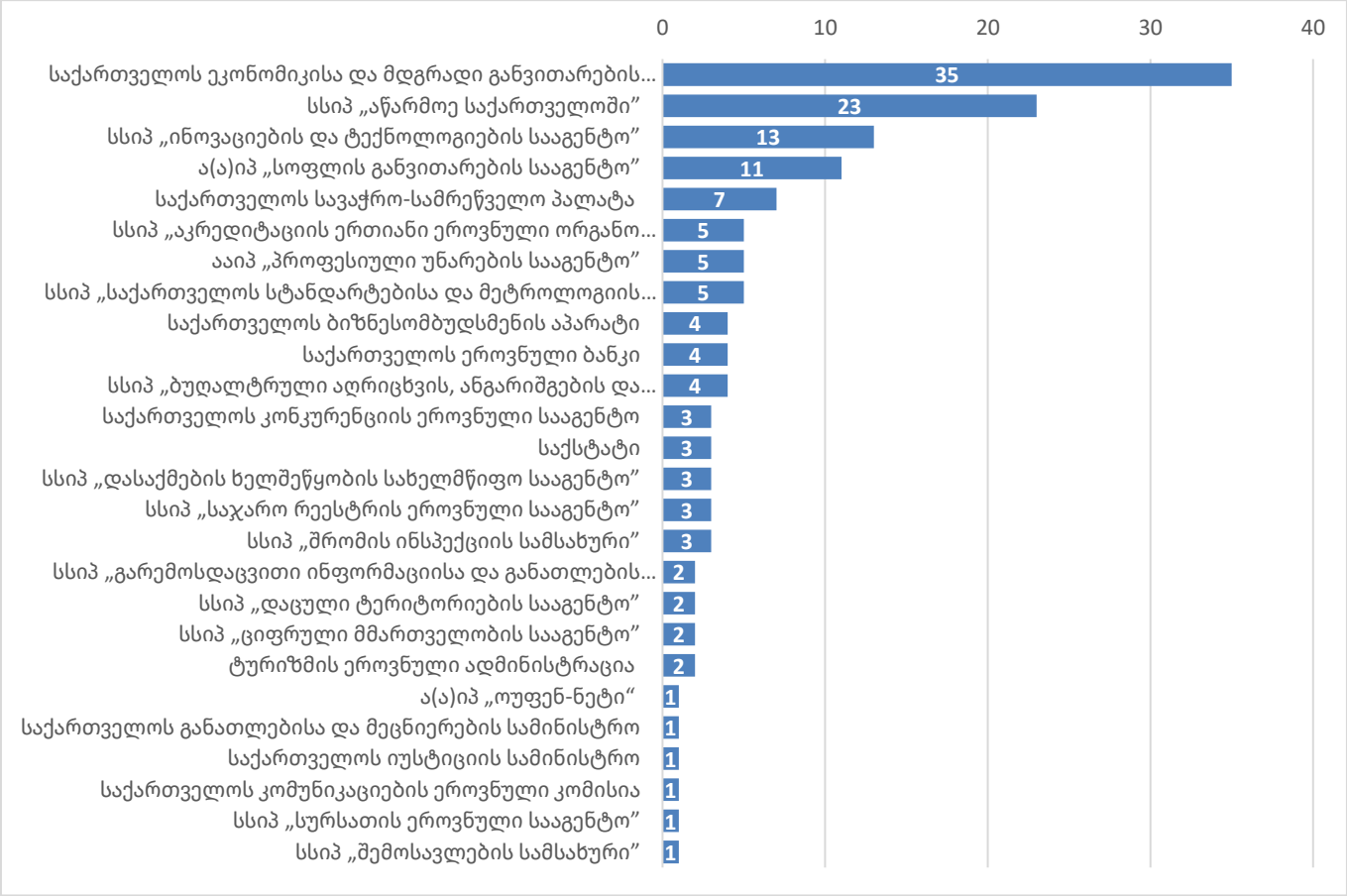

სტრატეგიის თანახმად, საქართველოს მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების 2021-2025 წლების სტრატეგიაში წარმოდგენილი ამოცანების შედეგების მიღწევის და სამოქმედო გეგმით განსაზღვრული აქტივობების შესრულების პროგრესის დადგენის მიზნით, განსაზღვრულია სამოქმედო გეგმის რეგულარული მონიტორინგი საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ეკონომიკური პოლიტიკის დეპარტამენტის მიერ.

შესაბამისად, წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს საქართველოს მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების 2021-2025 წლების სტრატეგიის 2023-2025 წლების 2024 წლის მდგომარეობით სამოქმედო გეგმის წლიურ ანგარიშს, რომელიც მომზადებულია მაკოორდინირებელი ორგანოს - საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, ეკონომიკური პოლიტიკის დეპარტამენტის მიერ, სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული პასუხისმგებელი უწყებების/დეპარტამენტების მიერ მოწოდებული ინფორმაციის საფუძველზე.

ზოგადი პროგრესი

საქართველოს მცირე და საშუალო მეწარმეობის 2021-2025 წლების სტრატეგიის 7 პრიორიტეტული მიმართულების ფარგლებში, 2023-2025 წლების სამოქმედო გეგმა ითვალისწინებს **42 ამოცანას, 84 ამოცანის შედეგის ინდიკატორს და 145 აქტივობას.**

სტრატეგიის ლოგიკური ჩარჩოს შესაბამისად, 2025 წლის სამიზნე მაჩვენებლებად განსაზღვრული ამოცანების შედეგის ინდიკატორების შესრულება დადებითი ტენდენციით ხასიათდება.

სტრატეგიის შვიდივე პრიორიტეტული მიმართულების ფარგლებში, 2023-2025 წლების სამოქმედო გეგმის შესრულება **დადებითი ტენდენციით** ხასიათდება. კერძოდ, სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული **145 აქტივობიდან**, 2024 წლის ჭრილში მდგომარეობით **103 აქტივობა - განხორციელდა სრულად, 20 აქტივობა - შესრულდა მეტწილად, 13 აქტივობა - შესრულდა ნაწილობრივ, 5 აქტივობის შესრულება - არ დაწყებულა, 2 აქტივობა - გაუქმებულია, 2 აქტივობა - შეჩერებულია.**

1 — **26 აქტივობა**

განხორციელდა: **20 აქტივობა**
მეტწილად შესრულდა: **2 აქტივობა**
ნაწილობრივ შესრულდა: **1 აქტივობა**
შეჩერებულია: **1 აქტივობა**
არ დაწყებულა: **2 აქტივობა**

2 — **27 აქტივობა**

განხორციელდა: **17 აქტივობა**
მეტწილად შესრულდა: **7 აქტივობა**
ნაწილობრივ შესრულდა: **3 აქტივობა**

3 — **29 აქტივობა**

განხორციელდა: **18 აქტივობა**
მეტწილად შესრულდა: **5 აქტივობა**
ნაწილობრივ შესრულდა: **3 აქტივობა**
გაუქმებულია: **1 აქტივობა**
შეჩერებულია - **1 აქტივობა**
არ დაწყებულა: **1 აქტივობა**

4 — **18 აქტივობა**

განხორციელდა: **13 აქტივობა**
მეტწილად შესრულდა: **1 აქტივობა**
ნაწილობრივ შესრულდა: **2 აქტივობა**
არ დაწყებულა: **2 აქტივობა**

5 — **14 აქტივობა**

განხორციელდა: **10 აქტივობა**
მეტწილად შესრულდა: **1 აქტივობა**
ნაწილობრივ შესრულდა: **2 აქტივობა**
გაუქმებულია: **1 აქტივობა**

6

15 აქტივობა

განხორციელდა: **13 აქტივობა**
მეტწილად შესრულდა: **1 აქტივობა**
ნაწილობრივ შესრულდა: **1 აქტივობა**

7

16 აქტივობა

განხორციელდა: **10 აქტივობა**
მეტწილად შესრულდა: **3 აქტივობა**
ნაწილობრივ შესრულდა: **3 აქტივობა**

დეტალური პროგრესი

პრიორიტეტი 1. საკანონმდებლო დახვეწა, ინსტიტუციური გაძლიერება და ოპერაციული გარემოს გაუმჯობესება					
ამოცანა 1.1. ევროკავშირისა და საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით, საქართველოს საკანონმდებლო ბაზის დახვეწა მცირე და საშუალო მეწარმეობასთან მიმართებით					
N	**ამოცანის შედეგის ინდიკატორი**				
1.1.1	OECD „SME Policy Index" კვლევაში „ინსტიტუციური და მარეგულირებელი ჩარჩო" კომპონენტის ქულა				
1.1.2	კანონმდებლობის ცვლილებისას ხორციელდება RIA SME ტესტი				
1.1.3	საბაჟო კანონმდებლობა დაახლოებულია ევროკავშირის შესაბამის რეგულაციებთან და საბაჟო პროცედურები გამარტივებულია				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
1.1.1	ნორმატიული აქტის პროექტზე RIA SME Test-ის პილოტის განხორციელება	მეტწილად	70%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
1.1.2	RIA SME Test-ის ტექნიკური სახელმძღვანელოს/ მეთოდოლოგიის პროექტის შემუშავება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
1.1.3	RIA SME Test-ის თაობაზე ტრენინგების ჩატარება საჯარო მოხელეებისთვის	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
ამოცანა 1.2: მცირე და საშუალო მეწარმეობის ხელშემწყობი სისტემის ინსტიტუციური გაძლიერება და მდგრადობის უზრუნველყოფა					
N	**ამოცანის შედეგის ინდიკატორი**				
1.2.1	გადამზადებული იმ პერსონალის პროცენტული მაჩვენებელი, ვინც ადასტურებს, რომ ტრენინგზე მიღებულ ცოდნას და უნარებს ყოველდღიურ მუშაობაში გამოიყენებს				
1.2.2	მცირე და საშუალო მეწარმეობის ხელშემწყობი სისტემის საბიუჯეტო დაფინანსება				
1.2.3	შერჩეული სახელმწიფო პროგრამების გავლენის შეფასების განხორციელება				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
1.2.1	სსიპ „აწარმოე საქართველოში" სააგენტოს თანამშრომელთა გადამზადება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო/ სსიპ „აწარმოე საქართველოში"
1.2.2	სსიპ „ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს" თანამშრომელთა გადამზადება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო/ სსიპ „ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტო"
1.2.3	ა(ა)იპ „სოფლის განვითარების სააგენტოს" თანამშრომელთა გადამზადება	განხორციელდა	100%		საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/

					ა(ა)იპ „სოფლის განვითარების სააგენტო”
1.2.4	სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ სააგენტოს პროგრამების და მხარდამჭერი მექანიზმების შეფასების ჩატარება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო/ სსიპ „აწარმოე საქართველოში”

ამოცანა 1.3. მცირე და საშუალო საწარმოების საქმიანობის სტატისტიკური აღრიცხვის გაუმჯობესება

N	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი
1.3.1	მიმართულების რაოდენობა, სადაც ხელმისაწვდომია მცირე და საშუალო მეწარმეობის დეტალური სტატისტიკა

N	აქტივობა	სტატუსი	პროგრესი	ფერი	პასუხისმგებელი
1.3.1	საქსტატის ვებგვერდზე მონაცემები ხელმისაწვდომია მომხმარებელთათვის მისაღებ ექსელის ფორმატში	განხორციელდა	100%		საქსტატი
1.3.2	სტატისტიკური მონაცემები წარმოებულია საწარმოთა ზომის მიხედვით	განხორციელდა	100%		საქსტატი
1.3.3	საწარმოთა ინოვაციური აქტივობის გამოკვლევის ძირითადი მაჩვენებლები გაანგარიშებულია საწარმოთა ზომის ჭრილში	განხორციელდა	100%		საქსტატი

ამოცანა 1.4. კონკურენტული გარემოს უზრუნველყოფა

N	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი
1.4.1	კონკურენციის სააგენტოს გადაწყვეტილებების მიხედვით, შესაბამის ბაზარზე მოქმედი სუბიექტების რაოდენობის ზრდა
1.4.2.	ტრენინგები კონკურენციის კანონმდებლობაზე
1.4.3.	კონკურენციის სააგენტოს გადაწყვეტილებების მიხედვით, შესაბამის ბაზარზე სამუშაო ადგილების რაოდენობის ზრდა

N	აქტივობა	სტატუსი	პროგრესი	ფერი	პასუხისმგებელი
1.4.1	სავარაუდო კანონდარღვევის შესახებ კონკურენციის სააგენტოს მიერ საქმის მოკვლევის ჩატარება და ბაზრის მონიტორინგის განხორციელება	განხორციელდა	100%		საქართველოს კონკურენციის და მომხმარებლის დაცვის სააგენტო
1.4.2	კონკურენციის სააგენტოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების კონკურენტულ გარემოზე ზეგავლენის შეფასება და ბაზრის მონიტორინგის განხორციელება	განხორციელდა	100%		საქართველოს კონკურენციის და მომხმარებლის დაცვის სააგენტო
1.4.3	კერძო და საჯარო სექტორისთვის (ბიზნესი, საკონსულტაციო კომპანიები, ადვოკატთა ასოციაცია, ადმინისტრაციული ორგანოები, მარეგულირებელი ორგანოები,	განხორციელდა	100%		საქართველოს კონკურენციის და მომხმარებლის დაცვის სააგენტო

	მოსამართლეები) კონკურენციის ან/და მომხმარებლის უფლებების დაცვის კანონმდებლობის შესახებ ტრენინგების ჩატარება				
ამოცანა 1.5. ბიზნეს დავების სწრაფი და ეფექტიანი გადაწყვეტა					
N	**ამოცანის შედეგის ინდიკატორი**				
1.5.1.	არბიტრაჟის დასრულებული საქმეების რაოდენობა წლიურად				
1.5.2.	მედიაციის დასრულებული საქმეების რაოდენობა წლიურად				
1.5.3.	ბიზნესსომბუდსმენისადმი მომართვების რაოდენობა				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
1.5.1	საარბიტრაჟო დავების და მედიაციის პროცესის ადმინისტრირების განხორციელება	განხორციელდა	100%		საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა / საქართველოს საერთაშორისო საარბიტრაჟო ცენტრი
1.5.2	დავების ალტერნატიული გადაწყვეტის მექანიზმებზე ცნობადობის ამაღლების მიზნით, საარბიტრაჟო დავებზე სემინარების / ვოკშოფების, საერთაშორისო კონფერენციის და საგანმანათლებლო კურსების ჩატარება	განხორციელდა	100%		საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა/ საქართველოს საერთაშორისო საარბიტრაჟო ცენტრი
1.5.3	ბიზნეს ომბუდსმენის აპარატში ბიზნესებისთვის განკუთვნილი „საკონსულტაციო ხაზის“ ფუნქციონირება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ბიზნესომბუდსმენის აპარატი
1.5.4	მცირე და საშუალო მეწარმეებთან, წარმომადგენლებთან, თბილისში და რეგიონებში, საინფორმაციო საკონსულტაციო შეხვედრების ჩატარება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ბიზნესომბუდსმენის აპარატი
1.5.5	დავის ალტერნატიული მექანიზმების (მედიაციის) გაძლიერებისა და ცნობიერების ამაღლების თაობაზე ფორუმის ჩატარება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ბიზნესომბუდსმენის აპარატი
1.5.6	მცირე და საშუალო ბიზნესზე საქართველოს კანონმდებლობის ზეგავლენის შესწავლა და რეკომენდაციების შემუშავება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ბიზნესომბუდსმენის აპარატი
ამოცანა 1.6. სახელმწიფო ელექტრონული სერვისების ხელმისაწვდომობის გაზრდა					
N	**ამოცანის შედეგის ინდიკატორი**				
1.6.1.	მეწარმეებისთვის ხელმისაწვდომი სერვისების რაოდენობა my.gov.ge-ზე				
1.6.2.	მომხმარებელთა პროცენტული წილი, რომელთაც ელექტრონული სერვისი მიიჩნიეს 1) სასარგებლოდ, 2) მარტივად მოსახმარად				
1.6.3.	მომხმარებლის მიერ ელექტრონულად დარეგისტრირებული განცხადებების რაოდენობა მთლიან განცხადებებში				

N	აქტივობა	სტატუსი	პროგრესი	ფერი	პასუხისმგებელი
1.6.1	ელექტრონული სერვისების გამოყენების ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით ვიდეო გიდების და მომხმარებლის დამატებითი სახელმძღვანელოების შემუშავება	მეტწილად	70%		საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო/ შემოსავლების სამსახური
1.6.2	ელექტრონული სერვისების ერთიანი პორტალის (My.gov.ge) მოხმარების შესახებ მეწარმე სუბიექტების დატრენინგება	არ დაწყებულა	0%		საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო/ სსიპ ციფრული მმართველობის სააგენტო
1.6.3	ელექტრონული სერვისების ერთიან პორტალზე My.gov.ge უკუგების მექანიზმის დამატება	ნაწილობრივ	30%		საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო/ სსიპ ციფრული მმართველობის სააგენტო
ამოცანა 1.7. გაკოტრების და რეაბილიტაციის სისტემის განვითარება					
N	**ამოცანის შედეგის ინდიკატორი**				
1.7.1.	გადახდისუუნარობის საქმეთა მთლიან რაოდენობაში ლიკვიდაციის ნაცვლად საწარმოს რეაბილიტაციით დასრულებულ გადახდისუუნარობის საქმეთა წილი				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
1.7.1	გადახდისუუნარობის პრაქტიკოსთა კატეგორიების (რომლებიც დაშვებული იქნებიან სხვადასხვა ტიპის გადახდისუუნარობის საქმეებზე, მათი სირთულის გათვალისწინებით) განსაზღვრის მიზნით სამართლებრივი ბაზის შექმნა.	არ დაწყებულა	0%		საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო
ამოცანა 1.8. მცირე და საშუალო მეწარმეთა ცნობიერების ამაღლება რეგულაციების ცვლილებებთან და საჯარო-კერძო დიალოგის განვითარება					
N	**ამოცანის შედეგის ინდიკატორი**				
1.8.1	კერძო სექტორის განვითარების საკონსულტაციო საბჭოს სხდომების რაოდენობა				
1.8.2	სავაჭრო საკითხებზე მომუშავე საკონსულტაციო საბჭოს და DCFTA საკონსულტაციო ჯგუფის სხდომების რაოდენობა				
1.8.3	DCFTA-ით გათვალისწინებული ევროკავშირის საკანონმდებლო აქტების რაოდენობა, რომელთან დაახლოების მიზნით მომზადებული საკანონმდებლო პროექტები კომენტარებისთვის განთავსებულია dcfta.gov.ge-ზე				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
1.8.1	კერძო სექტორის განვითარების ხელშეწყობის საკონსულტაციო საბჭოს სხდომების ჩატარება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
1.8.2	სავაჭრო საკითხებზე მომუშავე საკონსულტაციო საბჭოს და DCFTA საკონსულტაციო ჯგუფის შეხვედრების ორგანიზება	შეჩერებულია	10%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

1.8.3	DCFTA-ით გათვალისწინებულ ევროკავშირის საკანონმდებლო აქტებთან დაახლოების პროცესში კერძო-საჯარო დიალოგის უზრუნველყოფა	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

პრიორიტეტი 2. მცირე და საშუალო მეწარმეობის უნარების განვითარების და სამეწარმეო კულტურის ამაღლების ხელშეწყობა

ამოცანა 2.1 შრომის ბაზრის სფეროში მტკიცებულებებზე დაფუძნებული გადაწყვეტილებების მიღების ხელშეწყობა

N	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი
2.1.1.	შრომის ბაზრის საჭიროებების შესახებ ჩატარებული კვლევების შედეგების პრეზენტაცია/განხილვის რაოდენობა

N	აქტივობა	სტატუსი	პროგრესი	ფერი	პასუხისმგებელი
2.1.1	ეკონომიკის სექტორების სრულად მოცვით უნარებზე საწარმოთა მოთხოვნის კვლევის განხორციელება	მეტწილად	80%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
2.1.2	უნარებზე საწარმოთა მოთხოვნის სექტორული კვლევის განხორციელება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
2.1.3	შრომის ბაზრის წლიური ანალიზის მომზადება	მეტწილად	80%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
2.1.4	უნარების პროგნოზირების მაკროეკონომიკური მოდელის შემუშავება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
2.1.5	თანამშრომელთა გადამზადება უნარების პროგნოზირების მაკროეკონომიკური მოდელთან მიმართებით	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

ამოცანა 2.2. უსაფრთხო შრომითი გარემოს საჭიროების შესახებ ცნობიერების ამაღლება

N	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი
2.2.1.	ჩატარებული ტრენინგების/შეხვედრების რაოდენობა წლიურად
2.2.2.	ტრენინგების / შეხვედრების მონაწილეთა %-ული წილი, რომელიც აცხადებს, რომ ტრენინგზე მიღებული უნარები მათ დაეხმარება გააუმჯობესონ შრომის უსაფრთხოების დაცვის სტანდარტი ან შრომის უსაფრთხოების რეგულაციებთან შესაბამისობის ხარისხი

N	აქტივობა	სტატუსი	პროგრესი	ფერი	პასუხისმგებელი
2.2.1	„შრომის უსაფრთხოების შესახებ” საქართველოს ორგანული კანონის შესაბამისად პირველადი და განმეორებითი ინსპექტირებების	განხორციელდა	100%		საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და

	განხორციელება და შესაბამისი მითითებების გაცემა				სოციალური დაცვის სამინისტრო/ სსიპ შრომის ინსპექციის სამსახური
2.2.2	უსაფრთხო შრომითი გარემოს შესახებ ტრენინგების/საინფორმაციო/სამუშაო შეხვედრების განხორციელება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო/ სსიპ შრომის ინსპექციის სამსახური
2.2.3	შრომის უსაფრთხოების ნორმების ეფექტურად აღსრულების მიზნით საინფორმაციო მასალების მომზადება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო/ სსიპ შრომის ინსპექციის სამსახური
ამოცანა 2.3. სამეწარმეო უნარების გაძლიერება რეგულარული ტრეინინგების გზით					
N	**ამოცანის შედეგის ინდიკატორი**				
2.3.1.	დატრენინგებულ მეწარმეთა პროცენტული წილი, რომლებიც თვლიან, რომ ტრენინგის განმავლობაში მიღებული უნარები და ცოდნა გამოადგებათ საკუთარი ბიზნესის გაუმჯობესებაში				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
2.3.1	მიკრო და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობის პროგრამის ფარგლებში, მიკრო და მცირე მეწარმეთა ტრენინგი ზოგადი მეწარმეობის საკითხებში და გარემოსდაცვით და სოციალურ საკითხებში.	მეტწილად	75%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო/ სსიპ „აწარმოე საქართველოში
2.3.2	სსიპ „ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს“ რეგიონლურ ინოვაციურ ცენტრებში ტექნოლოგიურ უნარებთან მიმართებით ტრენინგების ჩატარება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო/ სსიპ „ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტო"
2.3.3	მცირე და საშუალო მეწარმეებისათვის ტრენინგების ჩატარება სამეწარმეო უნარებთან მიმართებით	განხორციელდა	100%		სსკ „საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა“
ამოცანა 2.4. მეწარმეობაზე ორიენტირებული პროფესიული განათლების სისტემის განვითარება					
N	**ამოცანის შედეგის ინდიკატორი**				
2.4.1.	პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების (პსდ-ები) რაოდენობა, სადაც დანერგილია მეწარმეობრივი კულტურის კონცეფცია				
2.4.2.	მოკლევადიანი პროფესიული მომზადება - გადამზადების პროგრამების კურსდამთავრებულთა რაოდენობა				
2.4.3.	დანერგილი დუალური მიდგომის პროფესიული პროგრამების რაოდენობა				

N	აქტივობა	სტატუსი	პროგრესი	ფერი	პასუხისმგებელი
2.4.1	დუალური მიდგომით პროფესული საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება	მეტწილად	95%		საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო
2.4.2	სახელმწიფოს ან მისი მონაწილეობით დაფუძნებული პროფესიული პროგრამების განმახორციელებელი საგანმანათლებლო დაწესებულებებისთვის კონსულტაციების გაწევა და ტრენინგების ჩატარება ეკონომიკური საქმიანობის განხორციელებასთან დაკავშირებით	განხორციელდა	100%		პროფესიული უნარების სააგენტო
2.4.3	პროფესიული განათლების მასწავლებლების გადამზადება სამეწარმეო კომპეტენციების მიმართულებით	განხორციელდა	100%		პროფესიული უნარების სააგენტო
2.4.4	პროფესიული მომზადება/გადამზადების პროგრამების განხორციელება	განხორციელდა	100%		პროფესიული უნარების სააგენტო
2.4.5	შერჩეულ პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში მეწარმეობრივი კულტურის კონცეფციის დანერგვა	ნაწილობრივ	40%		პროფესიული უნარების სააგენტო
2.4.6	ევროპის სამეწარმეო კომპეტენციების (Entrecomp) ჩარჩოს დანერგვა პროფესიული სტუდენტების სამეწარმეო კომპეტენციების გაძლიერების მიზნით	მეტწილად	80%		პროფესიული უნარების სააგენტო
ამოცანა 2.5. შრომის ბაზრის საინფორმაციო სისტემის (LMIS), შრომის ბაზრის მართვის საინფორმაციო სისტემისა (WORKNET) და შესაბამისი სერვისების განვითარება					
N	**ამოცანის შედეგის ინდიკატორი**				
2.5.1.	სერვისების მიმღებთა რაოდენობა				
2.5.2.	სერვისების მიმღებთა რაოდენობა, რომელიც დასაქმდება				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
2.5.1	„უნარებზე საწარმოთა მოთხოვნის კვლევის“ გაციფრულება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
2.5.2	შრომის ბაზრის საინფორმაციო სისტემის ვებგვერდის (lmis.gov.ge) მომხმარებელზე ორიენტირებულობის გაზრდისა და გასავითარებლად, ახალი კონცეფციის შემუშავება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
2.5.3	დასაქმების ხელშეწყობის მომსახურებათა განვითარების ქვეპროგრამის აქტივობები: შრომის	განხორციელდა	100%		საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან

	ბაზარზე ინდივიდუალური და ჯგუფური კონსულტირების გაწევა; საშუამავლო მომსახურება; მოწყვლადი, დაბალკონკურენტუნარიანი ჯგუფების დასაქმების ხელშემწყობა (შრომის ანაზღაურების სუბსიდირება); დასაქმების ფორუმების მოწყობა; ვაკანსიების მონიტორინგი და თვისებრივი კვლევების განხორციელება მინიმუმ წელიწადში ერთხელ; სააგენტოს საქმიანობის შესახებ ცნობიერების ამაღლება; სოციალურ პარტნიორებთან მჭიდრო თანამშრომლობა.				დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო / სსიპ დასაქმების ხელშეწყობის სახელმწიფო სააგენტო
2.5.4	შრომის ბაზრის მართვის საინფორმაციო სისტემის (WORKNET) განვითარება/განახლება	მეტწილად	70%		საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო / სსიპ დასაქმების ხელშეწყობის სახელმწიფო სააგენტო
2.5.5	სამუშაოს მაძიებელთა პროფესიული კვალიფიკაციის ამაღლების ქვეპროგრამის სერვისები: პროფესიული კონსულტაციისა (პროფკონსულტაცია) და კარიერის დაგეგმვის მომსახურებება; საკვანძო კომპეტენციების განვითარება; სამუშაოს მაძიებელთა პროფესიული მომზადება, პროფესიული გადამზადება და კვალიფიკაციის ამაღლება (სტაჟირება).	განხორციელდა	100%		საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო / სსიპ დასაქმების ხელშეწყობის სახელმწიფო სააგენტო

ამოცანა 2.6 ბიზნესის პასუხისმგებლიანი ქცევის პოპულარიზაცია					
N	**ამოცანის შედეგის ინდიკატორი**				
2.6.1.	დატრენინგებულ კომპანიათა რაოდენობა				
2.6.2	შემუშავებული ESG სახელმძღვანელო				
2.6.3.	დატრენინგებულ კომპანიათა რაოდენობა, რომელიც თვლის, რომ ტრენინგზე შეძენილი უნარები დაეხმარება RBC / ESG პრინციპების იმპლემენტაციაში				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
2.6.1	მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებისთვის სახელძღვანელოს შექმნა ESG (გარემოსდაცვის, სოციალური და მმართველობითი) მიმართულებით	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო/ სსიპ „აწარმოე საქართველოში“

2.6.2	პასუხისმგებლიანი ბიზნეს ქცევის მიმართულებით საუკეთესო მაგალითების ყოველწლიური პუბლიკაციის შექმნა	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო/ სსიპ „აწარმოე საქართველოში“
2.6.3	ESG სახელმძღვანელოს შესახებ ცნობიერების ამაღლება მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებთან საინფორმაციო სესიების საშუალებით	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო/ სსიპ „აწარმოე საქართველოში“
2.6.4	ექსპორტის მენეჯერთა კურსის მხარდაჭერა თანადაფინანსების გზით და მასში მდგრადი განვითარების მიზნებისა და ნარჩენების მართვის საკითხების ინტეგრირება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო/ სსიპ „აწარმოე საქართველოში“

ამოცანა 2.7. ფართოზოლოვანი ინტერნეტის საშუალებით ციფრული სერვისების გამოყენების ხელშეწყობა

N	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი
2.7.1.	ციფრული წიგნიერების (მათ შორის ციფრული უნარების) ხელშემწყობი პროგრამებით მოცული დასახლებების რაოდენობა

N	აქტივობა	სტატუსი	პროგრესი	ფერი	პასუხისმგებელი
2.7.1	Log-in Georgia პროექტის მეორე კომპონენტის “ციფრული მხარდაჭერის პროგრამის“ ფარგლებში, პროექტის სამიზნე დასახლებების მცირე და საშუალო მეწარმეებისთვის ციფრული სერვისების გამოყენების ხელშეწყობისა და მათ ციფრულ საჭიროებებზე მორგებული ტრენინგ პროგრამებისა და საინფორმაციო შეხვედრების უზრუნველყოფა	მეტწილად	70%		საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისია

პრიორიტეტი 3: ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება

ამოცანა 3.1. სახელმწიფო დაფინანსების პროგრამების განვითარება

N	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი
3.1.1.	შექმნილი ახალი პროდუქტები ან განახლებული არსებული პროდუქტები
3.1.2.	სახელმწიფო დაფინანსების პროგრამებში მონაწილე კომპანიების % მაჩვენებელი, რომლებსაც აქვთ შესაძლებლობა მიიღონ დაფინანსება არასახელმწიფო წყაროებიდან სახელმწიფო დაფინანსების პროგრამაში მონაწილეობის შემდეგ

N	აქტივობა	სტატუსი	პროგრესი	ფერი	პასუხისმგებელი
3.1.1	სსიპ-ის „აწარმოე საქართველოში“ არსებული პროგრამების განახლება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო/ სსიპ „აწარმოე საქართველოში“

3.1.2	სესხის/ლიზინგის პროცენტის თანადაფინანსება სახელმწიფო პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ ფარგლებში	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო/ სსიპ „აწარმოე საქართველოში“
3.1.3	საკრედიტო საგარანტიო სქემის ფარგლებში სესხების გარანტიის გაცემა	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო/ სსიპ „აწარმოე საქართველოში“
3.1.4	მიკრო და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობის პროგრამის ფარგლებში მიკრო გრანტების გაცემა	ნაწილობრივ	35%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო/ სსიპ „აწარმოე საქართველოში“
3.1.5	აგროკრედიტების საპროცენტო განაკვეთის თანადაფინანსება	განხორციელდა	100%		საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო /ა(ა)იპ „სოფლის განვითარების სააგენტო“
3.1.6	სადაზღვევო პრემიის სუბსიდირება	მეტწილად	55%		საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ა(ა)იპ „სოფლის განვითარების სააგენტო“
3.1.7	თანამედროვე ხეხილის ბაღების გაშენების ხელშეწყობა „დანერგე მომავალი“ პროგრამის ფარგლებში	მეტწილად	70%		საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ა(ა)იპ „სოფლის განვითარების სააგენტო“
3.1.8	ჩაის პლანტაციების რეაბილიტაცია	განხორციელდა	100%		საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ა(ა)იპ „სოფლის განვითარების სააგენტო“
3.1.9	სოფლის მეურნეობის პროდუქციის გადამამუშავებელი და შემნახველი საწარმოების თანადაფინანსების პროექტის განხორციელება	განხორციელდა	100%		საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ა(ა)იპ „სოფლის განვითარების სააგენტო“
3.1.10	სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების ინფრასტრუქტურის დაფინანსება	მეტწილად	65%		საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ა(ა)იპ „სოფლის განვითარების სააგენტო“

3.1.11	ფერმერებისთვის მოსავლის ამღები ტექნიკის შეძენის თანადაფინანსება მოსავლის ამღები ტექნიკის თანადაფინანსების პროექტის ფარგლებში	განხორციელდა	100%		საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ა(ა)იპ „სოფლის განვითარების სააგენტო“
3.1.12	სოფლის განვითარების სააგენტოს ბენეფიციარებისა და სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებისათვის ტექნიკური დახმარების გაწევა ბიზნესის განვითარებაში, პროექტების ტექნიკური მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში	მეტწილად	75%		საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ა(ა)იპ „სოფლის განვითარების სააგენტო“
3.1.13	ინოვაციების თანადაფინანსების გრანტების პროგრამის განხორციელება	გაუქმებულია	0%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო/სსიპ „ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტო“
ამოცანა 3.2. დაფინანსების ალტერნატიული მექანიზმების განვითარება					
N	**ამოცანის შედეგის ინდიკატორი**				
3.2.1.	ლიზინგის პორტფელის მოცულობა				
3.2.2.	ფაქტორინგის სამართლებრივი და მარეგულირებელი ჩარჩო				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
3.2.1	ფაქტორინგის შესახებ კანონის პროექტის შემუშავება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
3.2.2	უზრუნველყოფილი ტრანზაქციების რეფორმის სამართლებრივი ჩარჩოს შემუშავება	მეტწილად	70%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
3.2.3	კერძო/ვენჩერული კაპიტალის ფონდების მასტიმულირებელი მექანიზმების დანერგვა და შემოყვანა	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
3.2.4	SAFE ინსტრუმენტის დანერგვა (მომავალი წილის მარტივი შეთანხმება)	ნაწილობრივ	35%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
3.2.5	ლიზინგთან დაკავშირებით შესაბამისი სამართლებრივი ჩარჩოს გაუმჯობესების მიზნით ცვლილებების პროექტის შემუშავება	შეჩერებულია	0%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
3.2.6	სახალხო დაფინანსების სამართლებრივი ჩარჩოს შემუშავება	ნაწილობრივ	30%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
3.2.7	მოძრავი ქონების გირავნობის რეესტრის მოდერნიზება და შეტყობინებაზე დაფუძნებული რეესტრის სისტემის შექმნა	განხორციელდა	100%		საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო

ამოცანა 3.3. ფინანსური განათლების შემდგომი გაუმჯობესება					
N	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი				
3.3.1.	ტრენინგის მონაწილეთა %-ული წილი, რომელიც თვლის, რომ ტრენინგზე მიღებული უნარები და ცოდნა დაეხმარება მათ უკეთესად წარმართონ თავიანთი კომპანიის ფინანსები				
3.3.2.	საგანმანათლებლო პოსტები ფინანსური განათლების პორტალის სოციალური ქსელით				
3.3.3.	მეწარმეთა ფინანსური განათლების არსებული ქულა				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
3.3.1	საინფორმაციო ვიდეო შეხვედრების ჩატარება, ფინანსური განათლების პორტალის (ფინედუს) ფეისბუქის პირდაპირი (LIVE) ჩართვების სერია - „საუბრები ბიზნესზე“.	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეროვნული ბანკი
3.3.2	საგანმანათლებლო პოსტები ფინანსური განათლების პორტალის (ფინედუს) სოციალური ქსელით	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეროვნული ბანკი
ამოცანა 3.4. გირავნობის საგნის გაფართოება					
N	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი				
3.4.1.	რეგისტრირებული მიწების ფართობი				
3.4.2.	სესხები უძრავი ქონების უზრუნველყოფით				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
3.4.1	საინფორმაციო კამპანიის განხორციელება მიწის რეგისტრაციის რეფორმის ფარგლებში დადგენილ შეღავათებსა და მიწის სისტემური რეგისტრაციის თაობაზე	განხორციელდა	100%		საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო/ სსიპ - საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო
3.4.2	მიწის სისტემური რეგისტრაციის ფარგლებში აგეგმილი/აზომილ მიწებზე უფლების რეგისტრაციის განხორციელება	განხორციელდა	100%		საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო/ სსიპ - საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო
ამოცანა 3.5 მცირე და საშუალო საწარმოთა ფინანსური ინფორმაციის გამჭვირვალობისა და ხარისხის ზრდა					
N	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი				
3.5.1.	ანგარიშგების წარდგენის მაჩვენებელი				
3.5.2.	ტრენინგების და გადამზადებული პირების რაოდენობა				
3.5.3.	გადამზადებული ბუღალტერების %-ული წილი, რომელთა მიერ წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება არის გაუმჯობესებული ხარისხის				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
3.5.1	ანგარიშგების წარდგენის მაჩვენებლის გაუმჯობესების მიზნით, საწარმოთათვის ანგარიშგების წარდგენის პროცესთან, მათ შორის ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტების შესახებ ცნობადობის ამაღლების აქტივობების ჩატარება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო/ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახური
3.5.2	ანგარიშგებების ფინანსური ანგარიშგების შემოწმებების	განხორციელდა	100%		საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო/ბუღალტრული

	განხორციელება, მათი საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის ხარისხის ზრდის მიზნით				აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახური
3.5.3	ხარისხის მართვის სისტემის მონიტორინგის ჩატარება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო/ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახური
3.5.4	ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) დანერგვაში მცირე და საშუალო საწარმოთა მხარდაჭერის მიზნით ფასს ფონდის მიერ გამოშვებული განახლებული მსს ფასს სტანდარტის თარგმნა, შესაბამისი განახლებული სასწავლო/სატრენინგო მასალების თარგმნა/მომზადება და ტრენინგების ჩატარება.	არ დაწყებულა	0%		საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო/ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახური

ამოცანა 3.6 Venture Capital (VC) და „business angels” ეკოსისტემის შემდგომი განვითარება					
N	**ამოცანის შედეგის ინდიკატორი**				
3.6.1.	ინვესტიციები “VC” და „business angels” ფონდებიდან წლიურად				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
3.6.1	საერთაშორისო მნიშვნელობის ღონისძიებების საქართველოში ჩატარების და საზღვარგარეთ სააგენტოს და სტარტაპების ანალოგიურ ღონისძიებებში მონაწილეობის ხელშეწყობა	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო / სსიპ „ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტო“

პრიორიტეტი 4. მცირე და საშუალო საწარმოთა ექსპორტის ზრდის, ბაზარზე წვდომის და ინტერნაციონალიზაციის ხელშეწყობა

ამოცანა 4.1 საექსპორტო შესაძლებლობების გამოყენების ხელშეწყობა					
N	**ამოცანის შედეგის ინდიკატორი**				
4.1.1.	ჩატარებულ ღონისძიებებთან მიმართებით კომპანიების კვლევის საფუძველზე გამოვლენილი კომპანიების დადებითი უკუკავშირი				
4.1.2.	b2b შეხვედრების რაოდენობა, რომელიც ჩატარდა მხარდაჭერილი კომპანიებსა და საერთაშორისო მყიდველებს შორის				
4.1.3.	იდენტიფიცირებული საექსპორტო პოტენციალის მქონე ახალი პროდუქტის/მომსახურების რაოდენობა				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
4.1.1	ქართული კომპანიების საერთაშორისო	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების

	გამოფენებში/ღონისძიებებში მონაწილეობის ორგანიზებაში მხარდაჭერა და თანადაფინანსება				სამინისტრო/ სსიპ „აწარმოე საქართველოში“
4.1.2	ქართული კომპანიების საერთაშორისო გამოფენებში/ღონისძიებებში მონაწილეობის მიზნით მხარდაჭერილი კომპანიების უკუკავშირის კვლევის ჩატარება	მეტწილად	65%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო/ სსიპ „აწარმოე საქართველოში“
4.1.3	ექსპორტის სტიმულირების ტექნიკური დახმარების პროგრამის ფარგლებში კომპანიათა თანადაფინანსება	ნაწილობრივ	45%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო/ სსიპ „აწარმოე საქართველოში“
4.1.4	ექსპორტ/იმპორტის საკითხებზე ინდივიდულური კონსულტაცია; პარტნიორის მოძიებაში მხარდაჭერა; სავაჭრო პარტნიორებს შორის პრობლემური ქეისების განხილვაში დახმარება; საერთაშორისო პროექტების შესახებ ინფორმაციის მიწოდება და დახმარება; მსოფლიო მასშტაბით საერთაშორისო გამოფენების და ღონისძიებების შესახებ ინფორმაციის გავრცელება	განხორციელდა	100%		საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა

ამოცანა 4.2. DCFTA-ის შესაძლებლობების და მოთხოვნების შესახებ ცნობიერების ამაღლება

N	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი
4.2.1.	ევროკავშირის ბაზარზე აქცენტირებული ტრენინგის მონაწილეთა პროცენტული წილი, რომელიც თვლის, რომ DCFTA– ს შესახებ მიღებულ ცოდნას გამოიყენებს ყოველდღიურ მუშაობაში
4.2.2.	DCFTA.gov.ge ვებგვერდის ვიზიტორთა რაოდენობა

N	აქტივობა	სტატუსი	პროგრესი	ფერი	პასუხისმგებელი
4.2.1	შეხვედრების და ტრენინგების მოწყობა DCFTA-თან დაკავშირებულ საკითხებზე	განხორციელდა	100%		საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო / სსიპ სურსათის ეროვნული სააგენტო
4.2.2	DCFTA-ს შესახებ ვებ - გვერდის ეფექტიანი ფუნქციონირება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
4.2.3	ექსპორტის მენეჯერთა გადამზადების კურსის ჩატარება	განხორციელდა	100%		სსიპ „აწარმოე საქართველოში“

ამოცანა 4.3. ხარისხის ეროვნული ინფრასტრუქტურის, მათ შორის შესაბამისი ინსტიტუტების (აკრედიტაცია, მეტროლოგია, სტანდარტიზაცია და ა.შ.) განვითარება საერთაშორისო და/ან ევროპულ პრაქტიკასთან შემდგომი დაახლოების მიზნით

N	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი
4.3.1.	საერთაშორისო და ევროკავშირის ხარისხის ინფრასტრუქტურის ინსტიტუტების მიერ აღიარებული აკრედიტაციის სფეროები

4.3.2.	დაინტერესებული მხარეებისათვის ხელმისაწვდომი საერთაშორისო და ევროპულ სტანდარტების რაოდენობა
4.3.3.	მეტროლოგიის სფეროში დაინტერესებული პირებისათვის გაწეული სერვისების გაზრდილი დიაპაზონი და/ან სფერო, მათ შორის საერთაშორისო დონეზე აღიარებული სერვისები

N	აქტივობა	სტატუსი	პროგრესი	ფერი	პასუხისმგებელი
4.3.1	ევროპული აკრედიტაციის ორგანიზაციის EA-ს აღიარების გაფართოება საკვალიფიკაციო ტესტირების მიმწოდებელი ორგანოების სფეროში	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო / სსიპ - აკრედიტაციის ერთიანი ეროვნული ორგანო აკრედიტაციის ცენტრი
4.3.2	მენეჯმნეტისა და აუდიტის სისტემების სერტიფიკაციის ორგანოების აკრედიტაციის აღიარების მიზნით EA-თვის შესაბამისი მიმართვა, შეფასების ორგანიზებისათვის	ნაწილობრივ	30%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო / სსიპ - აკრედიტაციის ერთიანი ეროვნული ორგანო აკრედიტაციის ცენტრი
4.3.3	მენეჯმენტის და და აუდიტის სისტემების სერტიფიცირების სფეროში EA-გან მიღებული აღიარების საფუძველზე საერთაშორისო აღიარების გაფართოება IAF-ში	არ დაწყებულა	0%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო / სსიპ - აკრედიტაციის ერთიანი ეროვნული ორგანო აკრედიტაციის ცენტრი
4.3.4	საკვალიფიკაციო ტესტირების მიმწოდებელი ორგანოების სფეროში EA-გან მიღებული აღიარების საფუძველზე საერთაშორისო აღიარების გაფართოება ILAC-ში	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო / სსიპ - აკრედიტაციის ერთიანი ეროვნული ორგანო აკრედიტაციის ცენტრი
4.3.5	ევროპული აკრედიტაციის ორგანიზაციის EA-ს აღიარების გაფართოება მენეჯმენტისა და აუდიტის სისტემების სერტიფიკაციის ორგანოების სფეროში	არ დაწყებულა	0%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო / სსიპ - აკრედიტაციის ერთიანი ეროვნული ორგანო აკრედიტაციის ცენტრი
4.3.6	სტანდარტების ელექტრონული პლატფორმის პოპულარიზაცია, განსაკუთრებით მიკრო და მცირე საწარმოების ხელშეწყობა, მათთვის სტანდარტებზე შეღავათიანი ფასების შეთავაზების გზით	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო / სსიპ საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტო
4.3.7	სტანდარტების ელექტრონული პლატფორმაზე განთავსებული სტანდარტებისა და სტანდარტიზაციის ტექნიკურ კომიტეტებში ჩართული	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო / სსიპ საქართველოს სტანდარტებისა და

	ორგანიზაციების რაოდენობის გაზრდა				მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტო
4.3.8	სააგენტოს სტანდარტების დეპარტამენტის პერსონალისა და სტანდარტიზაციის ტექნიკურ კომიტეტებში ჩართული ექსპერტებისათვის ტრენინგების ჩატარება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო / სსიპ საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტო
4.3.9	მეტროლოგიის სფეროში GEOSTM ეტალონური ლაბორატორიების აღჭურვილობის განახლების პროცესის გაგრძელება: ახალი და/ან გაუმჯობესებული სერვისების მიწოდება დაინტერესებული პირებისათვის, მათ შორის რეგიონულ დონეზე	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო / სსიპ საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტო
4.3.10	სააგენტოს მეტროლოგიის ინსტიტუტის შესაბამისი პერსონალის ტრენინგი (მათ შორის ონ-ლაინ) ახალი მიმართულების სერვისების დაფარვის მიზნით	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო / სსიპ საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტო

ამოცანა 4.4. ინვესტიციების და SME-ების კავშირების გაძლიერება

N	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი
4.4.1.	პოტენციური ადგილობრივი მეწარმეების / მომწოდებლების მონაცემთა ბაზა, რომლებიც შეთავაზებულ იქნებიან საქართველოში არსებულ უცხოელ ინვესტორებს (მინიმუმ 60 პირდაპირი უცხოური ინვესტიციის კომპანია)

N	აქტივობა	სტატუსი	პროგრესი	ფერი	პასუხისმგებელი
4.4.1	შეხვედრები/კონსულტაციები ბიზნეს ასოციაციებთან ბაზაში შესატანი პოტენციალის მქონე კომპანიების გამოსავლენად	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო/ სსიპ „აწარმოე საქართველოში“

პრიორიტეტი 5. ელექტრონული კომუნიკაციების, საინფორმაციო ტექნოლოგიების, ინოვაციების, კვლევისა და განვითარების ხელშეწყობა

ამოცანა 5.1. ინოვაციური დაფინანსების განვითარება

N	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი
5.1.1.	ინოვაციური დაფინანსების სახელმწიფო პროდუქტების ბენეფიციარების რაოდენობა
5.1.2.	იმ მცირე და საშუალო მეწარმეების რაოდენობა, რომლებმაც შეიმუშავეს ინოვაციური პროდუქტი (პროტოტიპის დონეზე) ან მომსახურება, სახელმწიფო მხარდაჭერის პროგრამების ბენეფიციართა შორის

N	აქტივობა	სტატუსი	პროგრესი	ფერი	პასუხისმგებელი

5.1.1	150,000 ლარიანი თანადაფინანსების გრანტების გაცემა სტარტაპებისთვის	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო/ სსიპ „ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტო“
5.1.2	15,000 ლარამდე მცირე გრანტების გაცემა	გაუქმებულია	0%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო/ სსიპ „ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტო“
ამოცანა 5.2. ელექტრონული კომერციის განვითარების ხელშეწყობა					
N	**ამოცანის შედეგის ინდიკატორი**				
5.2.1.	დატრენინგებული ბენეფიციარების რაოდენობა				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
5.2.1	ელ. კომერციის ტრენინგების ჩატარება	განხორციელდა	100%		საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა
5.2.2	ელექტრონული კომერციის კანონმდებლობის თაობაზე მეწარმეთა ცნობიერების ამაღლების მიზნით შეხვედრების/ვორკშოფების ჩატარება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
ამოცანა 5.3. საინფორმაციო ტექნოლოგიების ხელმისაწვდომობა					
N	**ამოცანის შედეგის ინდიკატორი**				
5.3.1.	საკანონმდებლო და ტექნიკური ჩარჩო ფართოზოლოვანი ქსელების განვითარებისთვის				
5.3.2.	მეწარმეთა რაოდენობა რომელთაც გაიარეს ტრენინგი ციფრულ უნარებში				
5.3.3.	ციფრული უნარების ტრენინგების მიმღებ მეწარმეთა რაოდენობაში იმ მეწარმეთა %-ული წილი, რომლებმაც მიიღეს საერთაშორისო სერთიფიკატი, რაც სამუშაოს მიღების წინაპირობას წარმოადგენს				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
5.3.1	ICT ტრენინგების ჩატარება რეგიონებში, მათ შორის ფრონტ-ენდ დეველოპმენტში, სოციალურ მედია მენეჯმენტსა და ქოფირაითინგში, გრაფიკულ დიზაინში და სხვა	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო/ სსიპ „ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტო"
5.3.2	5 000 IT სპეციალისტის საინფორმაციო ტექნოლოგიებში გადამზადების პროგრამა	ნაწილობრივ	35%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო/ სსიპ „ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტო"
5.3.3	უნივერსალური მომსახურების ამოქმედების კუთხით საკანომდებლო ცვლილების პროექტის მომზადება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
5.3.4	შენობის შიდა ფიზიკური ინფრასტრუქტურისა და შენობაში დაშვების ტექნიკური სპეციფიკაციების განსაზღვრის შესახებ დადგენილების პროექტის მომზადება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

5.3.5	სატელეკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურის მშენებლობის წესების პროექტის შემუშავება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
ამოცანა 5.4. ფართოზოლოვანი ინფრასტრუქტურის განვითარება					
N	**ამოცანის შედეგის ინდიკატორი**				
5.4.1.	ფართოზოლოვანი ინფრასტრუქტურის განვითარების სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში ინტერნეტ ქსელებით დაფარული დასახლებული პუნქტების რაოდენობა				
5.4.2.	ინტერნეტ ქსელებით დაფარული მაღალმთიან რეგიონების დასახლებული პუნქტების (<200 მოსახლეობით) რაოდენობა (სათემო ინტერნეტიზაცია)				
5.4.3.	ფართოზოლოვანი ინფრასტრუქტურის განვითარების სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში სოფლად აშენებული ოპტიკურ ბოჭკოვანი ქსელების სიგრძე (კმ)				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
5.4.1	მაღალმთიან დასახლებებში სათემო ინტერნეტიზაციის ქსელის მშენებლობა	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
5.4.2	საქართველოში ფართოზოლოვანი ინფრასტრუქტურის განვითარების სახელმწიფო პროგრამის შესაბამისად, სამიზნე გეოგრაფიულ არეალებში ფართოზოლოვანი ინფრასტრუქტურის მშენებლობა	ნაწილობრივ	35%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო (პროგრამის კოორდინატორი) ა(ა)იპ „ოუფენ-ნეტი“ (პროექტის აღმასრულებელი)
ამოცანა 5.5. მცირე და საშუალო ტელეკომ ოპერატორების განვითარება					
N	**ამოცანის შედეგის ინდიკატორი**				
5.5.1.	მცირე და საშუალო სატელეკომუნიკაციო ოპერატორების გადაწყვეტილი პრობლემები				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
5.5.1	მცირე და საშუალო ტელეკომ ოპერატორებთან შეხვედრების ჩატარება, მათ წინაშე არსებული პრობლემების იდენტიფიცირების მიზნით	მეტწილად	90%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
5.5.2	საქართველოში ფართოზოლოვანი ინფრასტრუქტურის განვითარების სახელმწიფო პროგრამის შესაბამისად, სამიზნე გეოგრაფიულ არეალებში ფართოზოლოვანი "ბოლო მილის" ინფრასტრუქტურის მშენებლობაში მცირე და საშუალო ტელეკომ ოპერატორების დახმარება დონორი ორგანიზაციების მოძიებაში	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
ამოცანა 5.6 კვლევასა და ინდუსტრიას შორის კავშირების გაღრმავება					
N	**ამოცანის შედეგის ინდიკატორი**				
5.6.1.	ტექნოლოგიური გადაცემების პროექტების რაოდენობა, რომელიც კომერციალიზაციის ეტაპზე გადავიდა				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**

5.6.1	ქართული სამეცნიერო პროექტების კომერციალიზაციის მხარდაჭერა	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო / სსიპ „ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტო“

პრიორიტეტი 6. ქალთა მეწარმეობის განვითარების ხელშეწყობა					
ამოცანა 6.1. „ქალთა ეკონომიკური გაძლიერების პრინციპების” (WEPs) პოპულარიზაცია					
N	**ამოცანის შედეგის ინდიკატორი**				
6.1.1.	„ქალთა ეკონომიკური გაძლიერების პრინციპების” შესახებ საინფორმაციო სესიების რაოდენობა				
6.1.2.	ტრენინგის მონაწილეთა პროცენტული წილი, რომელიც ადასტურებს რომ ტრენინგის შედეგად მიღებული ცოდნა დაეხმარება მათ ხელი შეუწყონ თავიანთ საქმიანობაში გენდერულ თანასწორობის საკითხებთან მიმართებით				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
6.1.1	ქალ მეწარმეებთან შეხვედრები „აწარმოე საქართველოში“ სააგენტოს პროგრამების შესახებ ინფორმაციის მიწოდების მიზნით	ნაწილობრივ	35%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო / სსიპ „აწარმოე საქართველოში“
6.1.2	ქალთა გაძლიერების პრინციპებთან დაკავშირებით საინფორმაციო სესიების ორგანიზება კომპანიების წარმომადგენლებისთვის	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო / სსიპ „აწარმოე საქართველოში“
6.1.3	კომპანიებთან შეხვედრები/ტრენინგები ქალთა გაძლიერების თემაზე პრიორიტეტული მიმართულებების იდენტიფიცირებისა და ქალთა გაძლიერების პრინციპების დანერგვის თაობაზე მათი ცნობიერების ამაღლების მიზნით	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო / სსიპ „აწარმოე საქართველოში“
6.1.4	ქალი მეწარმეებისთვის ინფორმაციის მიწოდება/ შეხვედრების ჩატარება საერთაშორისო და ადგილობრივ ღონისძიებებთან/ბიზნეს ფორუმებთან დაკავშირებით ინფორმაციის მიწოდების მიზნით და მათში მონაწილეობის ხელშეწყობა	განხორციელდა	100%		საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა
ამოცანა 6.2. გენდერული ნიშნით სტატისტიკის გაუმჯობესება სახელმწიფო პროგრამებში					
N	**ამოცანის შედეგის ინდიკატორი**				
6.2.1.	სახელმწიფო პროგრამების სტატისტიკა წარმოდგენილია გენდერული ნიშნით				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
6.2.1	„ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს“ მიერ განხორციელებული	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო / სსიპ

	პროგრამების გენდერული ნიშნით სტატისტიკის წარმოება				„ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტო“
6.2.2	სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ პროგრამების სტატისტიკის წარმოება გენდერული ნიშნით	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო / სსიპ „აწარმოე საქართველოში”
ამოცანა 6.3. სახელმწიფო პროგრამებში ქალთა მონაწილეობის წახალისება					
N	**ამოცანის შედეგის ინდიკატორი**				
6.3.1.	„მიკრო გრანტების” სახელმწიფო პროგრამაში მონაწილე ქალების წილი				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
6.3.1	მიკრო და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობის პროგრამის განხორციელება და მასში ქალ მეწარმეთა პრიორიტიზირება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო / სსიპ „აწარმოე საქართველოში“
6.3.2	ქალებისათვის საპილოტე პროგრამის განხორციელება, საპილოტე მუნიციპალიტეტებში ეკონომიკურად არააქტიური ქალების საზოგადოების სრულუფლებიან წევრებად ინტეგრაციის, მათი სოციალურ - ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესებისა და ქალების სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობაში ჩართვის სტიმულირების მიზნით	განხორციელდა	100%		საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო / ააიპ „სოფლის განვითარების სააგენტო“
6.3.3	ქალებისთვის საინფორმაციო სესიების ორგანიზება ინოვაციებსა და ტექნოლოგიების მიმართულებით არსებულ პროგრამებში მონაწილეობის წახალისების მიზნით	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო /სსიპ „საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტო“
6.3.4	სოფლის განვითარების სააგენტოს რეგიონული ექსტენციის ცენტრების გაძლიერების და მათ მიერ ქალ ბენეფიციართა წახალისების მიზნით ტრენინგების, სესიებისა და საინფორმაციო შეხვედრების ჩატარება	განხორციელდა	100%		საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო / ააიპ „სოფლის განვითარების სააგენტო“
ამოცანა 6.4. ქალებში ციფრული უნარ-ჩვევების გაძლიერება					
N	**ამოცანის შედეგის ინდიკატორი**				
6.4.1.	ქალ-მეწარმეთა რაოდენობა ციფრულ უნარებთან დაკავშირებულ ტრენინგებში				
6.4.2.	ტრენინგის მონაწილეთა პროცენტული წილი, რომელიც თვლის, რომ ტრენინგზე შეძენილი ციფრული უნარები დაეხმარება ბიზნეს საქმიანობის გაუმჯობესებაში				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
6.4.1	ქალი მეწარმეებისთვის ელ კომერციის ტრენინგის ჩატარება	განხორციელდა	100%		საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა
6.4.2	ქალთა ტექნოლოგიური ბანაკების ორგანიზება	განხორციელდა	100%		სსიპ „ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტო“

ამოცანა 6.5. სახელმწიფო სტრუქტურების შესაძლებლობების გაზრდა გენდერული მიდგომების განვითარებისთვის					
N	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი				
6.5.1.	გენდერული მიდგომების განვითარებისთვის ჩატარებული ტრენინგების რაოდენობა				
6.5.2.	ტრენინგის მონაწილეთა პროცენტული წილი. რომელიც თვლის, რომ ტრენინგზე შეძენილი უნარები სასარგებლო იქნება მათ საქმიანობაში გენდერზე დაფუძნებული მიდგომის თვალსაზრისით				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
6.5.1	სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ თანამშრომელთა გადამზადება გენდერულ თანასწორობაზე, გენდერული კუთხის გათვალისწინებით პროგრამების ორგანიზებასა და ანალიზის საკითხებში	მეტწილად	70%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო / სსიპ „აწარმოე საქართველოში“
6.5.2	სსიპ „ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს“ სისტემაში გენდერული თანასწორობის ინსტიტუციური მექანიზმის ეფექტიანი მუშაობის მიზნით თანამშრომელთა გადამზადება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო/ სსიპ „ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტო“
6.5.3	საჯარო მოხელეთა გადამზადება გენდერული თანასწორობის, გენდერული გავლენის ანალიზის, გენდერულად სენსიტიური დაგეგმვის, შეფასების, მონიტორინგისა და გენდერული ბიუჯეტირების საკითხებზე.	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

პრიორიტეტი 7. მწვანე ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობა

ამოცანა 7.1. მწვანე ზრდის სტრატეგიის განვითარება					
N	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი				
7.1.1.	მწვანე ზრდის 2022-2027 წლების სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
7.1.1	მწვანე ზრდის 2024-2029 წლების სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის შემუშავება	ნაწილობრივ	30%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
ამოცანა 7.2 ეკო-ინოვაციის მიდგომის პოპულარიზაცია					
N	ამოცანის შედეგის ინდიკატორი				
7.2.1.	კომპანიათა რაოდენობა, რომელთანაც შედგა საინფორმაციო შეხვედრები				
7.2.2.	მცირე და საშუალო საწარმოთა რაოდენობა, რომელშიც ეკო-ინოვაციური მიდგომა დანერგილია				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
7.2.1	მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებში ეკო-ინოვაციური	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების

	მიდგომის პოპულარიზაციის მიზნით საინფორმაციო სესიების ორგანიზება კომპანიების, საჯარო სექტორისა და ბიზნეს ასოციაციებისთვის				სამინისტრო/ სსიპ „აწარმოე საქართველოში“
ამოცანა 7.3. მწვანე დაფინანსების განვითარება					
N	**ამოცანის შედეგის ინდიკატორი**				
7.3.1.	„მწვანე” ფინანსური პროდუქტების არსებობა				
7.3.2.	მდგრადი ფინანსების ტაქსონომიის არსებობა				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
7.3.1	მდგრადი დაფინანსების ჩარჩოს განვითარების ფარგლებში ახალი გზამკვლევის შემუშავება	მეტწილად	80%		საქართველოს ეროვნული ბანკი
7.3.2	მდგრადი ფინანსების ტაქსონომიის შესახებ მიღებული რეგულაციის დანერგვა	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეროვნული ბანკი
ამოცანა 7.4. საკანონმდებლო ჩარჩოს განვითარება					
N	**ამოცანის შედეგის ინდიკატორი**				
7.4.1.	საკანონმდებლო ჩარჩო დაახლოებულია ევროკავშირის კანონმდებლობას				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
7.4.1	კანონქვემდებარე აქტების შემუშავება „ენერგოეტიკეტირების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
7.4.2	ეკოდიზაინის ტექნიკური რეგლამენტების შემუშავება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
7.4.3	საკანონმდებლო ჩარჩოს დაახლოების პროცესის გაგრძელება DCFTA-ით გათვალისწინებულ ევროკავშირის შესაბამის კანონმდებლობასთან	მეტწილად	70%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
7.4.4	კანონქვემდებარე აქტების შემუშავება „ენერგოეფექტურობის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად	მეტწილად	80%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
7.4.5	კანონქვემდებარე აქტების შემუშავება „განახლებადი წყაროებიდან ენერგიის წარმოებისა და გამოყენების წახალისების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად	ნაწილობრივ	40%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
7.4.6	კანონქვემდებარე აქტების შემუშავება „შენობების ენერგოეფექტურობის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად	ნაწილობრივ	35%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო
ამოცანა 7.5. ეკოტურიზმის განვითარება					
N	**ამოცანის შედეგის ინდიკატორი**				
7.5.1.	საქართველოს ეკოტურიზმის 2021-2031 წლების სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა				
7.5.2.	ეკოტურიზმის ინფრასტრუქტურის განვითარების მიზნით კეთილმოწყობილი ბილიკები				
7.5.3.	დაცული ტერიტორიების გაზრდილი ფართობი				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**

7.5.1	ბილიკების კეთილმოწყობა	განხორციელდა	100%		საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/დაცული ტერიტორიების სააგენტო
7.5.2	დაცული ტერიტორიების დაარსება და/ან გაფართოება	განხორციელდა	100%		საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/დაცული ტერიტორიების სააგენტო
7.5.3	სამთო-საფეხმავლო ბილიკების მოწყობა	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო / ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია
7.5.4	აგროტურიზმის გზამკვლევისა და შესაბამისი სამოქმედო გეგმის შემუშავება	განხორციელდა	100%		საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო / ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია
ამოცანა 7.6. გარემოსდაცვით საკითხებზე მცირე და საშუალო მეწარმეების ცნობიერების ამაღლება					
N	**ამოცანის შედეგის ინდიკატორი**				
7.6.1.	ტრენინგების იმ კურსდამთავრებულთა პროცენტული წილი, რომელთაც მიაჩნიათ, რომ შეძენილი ცოდნა დაეხმარება გარემოსდაცვითი ღონისძიებების გატარებაში				
N	**აქტივობა**	**სტატუსი**	**პროგრესი**	**ფერი**	**პასუხისმგებელი**
7.6.1	მწვანე მიდგომების შესახებ ტრენინგების განხორციელება მცირე და საშუალო მეწარმეებისთვის	განხორციელდა	100%		გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი
7.6.2	საინფორმაციო შეხვედრების გამართვა გარემოსდაცვითი მიმართულებით მიღებული ახალი საკანონმდებლო რეგულაციების გაცნობის მიზნით	განხორციელდა	100%		გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი

პრიორიტეტი 1. საკანონმდებლო დახვეწა, ინსტიტუციური გაძლიერება და ოპერაციული გარემოს გაუმჯობესება

საკანონმდებლო დახვეწის, ინსტიტუციური გაძლიერებისა და ოპერაციული გარემოს გაუმჯობესების თაობაზე პრიორიტეტული მიმართულების მიზანი მდგომარეობს **მდგრად განვითარებაზე ორიენტირებული მცირე და საშუალო საწარმოების შექმნის და ფუნქციონირების შესაძლებლობების შექმნა/გაფართოებაში.** აღნიშნული ძირითადი პრიორიტეტული მიმართულების ფარგლებში დასახული მიზნის მიღწევის გავლენის ინდიკატორია SME-ის მიერ გამოშვებული პროდუქციის ზრდა (საბაზისო 2019 წ. - 27.7 მლრდ. ლარი; სამიზნე მაჩვენებელი 2025 წ. – 20%-იანი ზრდა).

2023 წელს[4] SME-ის მიერ გამოშვებული პროდუქციის მოცულობამ ნომინალში 41.9 მლრდ. ლარი შეადგინა, რაც 51%-ით აღემატება 2019 წლის მაჩვენებელს. ამასთან, 2024 წლის 3 კვარტლის მონაცემებით, SME-ის მიერ გამოშვებული პროდუქციის მოცულობამ ნომინალში 33 მლრდ. ლარი შეადგინა, რაც 64%-ით აღემატება 2019 წლის 3 კვარტლის მონაცემებს.

პირველი პრიორიტეტული მიმართულება - საკანონმდებლო დახვეწა, ინსტიტუციური გაძლიერება და ოპერაციული გარემოს გაუმჯობესება - აერთიანებს 8 ამოცანას და 26 აქტივობას.

ამოცანა 1.1. ევროკავშირისა და საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით, საქართველოს საკანონმდებლო ბაზის დახვეწა მცირე და საშუალო მეწარმეობასთან მიმართებით

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.1.1: OECD „SME POLICY INDEX“ კვლევაში „ინსტიტუციური და მარეგულირებელი ჩარჩოს“ კომპონენტის ქულა.

OECD-ის „SME POLICY INDEX 2024“ კვლევაში „ინსტიტუციური და მარეგულირებელი ჩარჩოს“ კომპონენტში საქართველოს ქულა გაუმჯობესდა და 4.37 ქულა შეადგინა (საბაზისო მაჩვენებელი - 4.20 ქულა).

ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (OECD) კვლევა „მცირე და საშუალო მეწარმეობის პოლიტიკის ინდექსი“[5] (SME Policy Index) ქვეყნებს აფასებს არსებული მცირე და საშუალო ბიზნესის მხარდამჭერი პოლიტიკის „ევროპის

[4] 2023 წლის შესაბამისი სტატისტიკური მონაცემები, საქსტატის მონაცემების გამოქვეყნების კალენდრის შესაბამისად, ხელმისაწვდომი იქნება 2024 წლის ოქტომბერში.

[5] OECD, SME Policy Index: Eastern Partner Countries 2020 იხ. https://www.oecd.org/publications/sme-policy-index-eastern-partner-countries-2020-8b45614b-en.htm

მცირე ბიზნესის აქტთან" შესაბამისობის თვალსაზრისით. აღნიშნული ინდექსი საქართველოს, აღმოსავლეთ პარტნიორობის (EaP) ქვეყნებთან ერთად (სომხეთი, აზერბაიჯანი, ბელორუსია, მოლდოვა, უკრაინა), აფასებს მცირე და საშუალო ბიზნესის პოლიტიკის 12 მიმართულების მიხედვით, რომელიც, თავის მხრივ, იყოფა 37 ქვეკომპონენტად. 2023 წლის დეკემბერში, ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციამ (OECD) გამოაქვეყნა „მცირე და საშუალო ბიზნესის პოლიტიკის ინდექსი 2024"-ის შედეგები, რომლის თანახმად, საქართველო, წინა რაუნდის შეფასებების ანალოგიურად, აღმოსალეთ პარტნიორობის ქვეყნებს შორის კვლავ უპირობო ლიდერია და 12 მიმართულებიდან 11 მიმართულებაში პირველ პოზიციას იკავებს. ინდექსის ერთ-ერთი კომპონენტია „ინსტიტუციური და მარეგულირებელი გარემო", სადაც საქართველოს ქულა[6] 4.37-ს შეადგენს და ქვეყანა ამ შეფასებით რეიტინგში პირველ პოზიციას იკავებს (საბაზისო მაჩვენებელი 4.20 ქულა).

„SME Policy Index" ქვეყნდება ოთხ წელიწადში ერთხელ. „SME Policy Index 2024" წარმოადგენს კვლევის მე-4 რაუნდს 2012, 2016 და 2020 წლების შემდეგ.

„ინსტიტუციური და მარეგულირებელი გარემო" აფასებს ქვეყანაში მცირე და საშუალო მეწარმეობასთან მიმართებით სახელმწიფო პოლიტიკის მრავალწლიანი სტრატეგიის და სამოქმედო გეგმის არსებობას, შესაბამისი ინდიკატორების და ფინანსური რესურსების გათვალისწინებით.

2021-2025 წლების საქართველოს მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების სტრატეგია, რომელიც 2016-2020 წლების სტრატეგიის ფარგლებში მიღწეული შედეგების ანალიზის და ამასთან, არსებული გამოწვევების საპასუხოდ იქნა მიღებული, სრულ შესაბამისობაშია საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკასთან და ასევე, „ევროპის მცირე ბიზნესის აქტის" მოთხოვნებთან. შესაბამისად, სტრატეგიის წარმატებით იმპლემენტაცია „SME Policy Index"-ის მე-4 რაუნდის წარმატებით შეფასების ძირეულ საფუძველს წარმოადგენს.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.1.2: კანონმდებლობის ცვლილებისას ხორციელდება RIA SME ტესტი.

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ინიციატივით და გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) მხარდაჭერით, მომზადდა RIA SME Test-ის მეთოდოლოგია და პრაქტიკული სახელმძღვანელო. აღნიშნული მეთოდოლოგიის მიზანია უზრუნველყოს RIA SME Test-ის ინსტრუმენტის პრაქტიკაში გამოყენება. სამინისტროს მიერ, „პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსში" ცვლილების შეტანის შესახებ" კანონის პროექტზე მოამზადა რეგულირების ზეგავლენის შეფასება. კვლევაში გაანალიზდა შემოთავაზებული ალტერნატივების ზეგავლენა მცირე და საშუალო ბიზნესზე. კვლევამ დაადასტურა, რომ შერჩეული

პოლიტიკის ალტერნატივა დაკავშირებულია მნიშვნელოვან ეკონომიკურ სარგებელთან, განსაკუთრებით, მცირე და საშუალო ბიზნესისთვის და აუმჯობესებს ბაზარზე კონკურენტულ გარემოს.

ასევე, სამინისტროს მიერ მომზადდა RIA-SME ტესტი ,,ფოსტის შესახებ" საქართველოს კანონის პროექტზე, რომელიც დაეყრდნო შემუშავებულ RIA SME Test-ის მეთოდოლოგიას. ანგარიშში შეფასდა პოლიტიკის ალტერნატივების ზეგავლენა მცირე და საშუალო საწარმოებზე შემდეგი მიმართულებებით:

- ✓ საშუალო წლიური დანახარჯი ერთ საწარმოზე;
- ✓ საშუალო წლიური დანახარჯი ერთ დასაქმებულზე;
- ✓ საშუალო წლიური დანახარჯის %-ული წილი ბრუნვაში.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.1.3: საბაჟო კანონმდებლობა დაახლოებულია ევროკავშირის შესაბამის რეგულაციებთან და საბაჟო პროცედურები გამარტივებულია.

საქართველოს საბაჟო კოდექსი მე-10 წიგნით დადგენილია საბაჟო ვალდებულებისაგან გათავისუფლების ახალი დებულებები, რომელიც ჰარმონიზებულია ევროკავშირის შესაბამის დებულებებთან. აღნიშნულის იმპლემენტაციისთვის, მომზადებულია საბაჟო კოდექსის აღსრულებისათვის საჭირო ნორმატიული აქტების პროექტები.

✓ აქტივობა 1.1.1: ნორმატიული აქტის პროექტზე RIA SME TEST-ის პილოტის განხორციელება

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ მომზადებულია RIA- SME ტესტი 2 ნორმატიულ აქტზე:
1. ,,ფოსტის შესახებ" საქართველოს კანონის პროექტზე. ანგარიშში შეფასდა პოლიტიკის ალტერნატივების ზეგავლენა მცირე და საშუალო საწარმოებზე შემდეგი მიმართულებებით:

- ✓ საშუალო წლიური დანახარჯი ერთ საწარმოზე;
- ✓ საშუალო წლიური დანახარჯი ერთ დასაქმებულზე;
- ✓ საშუალო წლიური დანახარჯის %-ული წილი ბრუნვაში.

2. განხორციელდა რეგულირების ზეგავლენის შეფასება „პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსში“ ცვლილების შეტანის შესახებ“ კანონის პროექტზე, რომელშიც გაანალიზდა ალტერნატივების ზეგავლენა მცირე და საშუალო ბიზნესზე, კერძოდ, მარეგულირებელ ნორმებთან შესაბამისობის ხარჯები და გავლენა

კონკურენტუნარიანობაზე.

✓ აქტივობა 1.1.2: RIA SME TEST-ის ტექნიკური სახელმძღვანელოს/ მეთოდოლოგიის პროექტის შემუშავება

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ინიციატივით და გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) მხარდაჭერით, 2023 წელს, ISET-ის კვლევითი ინსტიტუტის და საერთაშორისო ექსპერტების ჩართულობით, საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის და OECD-ის გაიდლაინების შესაბამისად, მომზადდა RIA SME Test-ის მეთოდოლოგია და პრაქტიკული სახელმძღვანელო ქართულ და ინგლისურ ენებზე, რომელიც ხელმისაწვდომია საჯაროდ.

აღნიშნული მეთოდოლოგიის მიზანია უზრუნველყოს RIA SME Test-ის ინსტრუმენტის პრაქტიკაში გამოყენება. ამ მიზნით, სახელმძღვანელო ინტეგრირებულია Excel-თან, სადაც მეტი სიმარტივისთვის, წინასწარ არის გააქტიურებული რამდენიმე მაგალითი და შესაბამისი ფორმულები. ყოველივე, აღნიშნული მეთოდოლოგიურ სახელმძღვანელოს მეტად მოსახერხებელს და ადვილად გამოსაყენებელს ხდის.

✓ აქტივობა 1.1.3: RIA SME TEST-ის თაობაზე ტრენინგების ჩატარება საჯარო მოხელეებისთვის.

საანგარიშო პერიოდში, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ორგანიზებით, საჯარო მოხელეებისთვის ჩატარდა 1 ტრენინგი RIA და RIA SME ტესტის თაობაზე.

ამოცანა 1.2. მცირე და საშუალო მეწარმეობის ხელშემწყობი სისტემის ინსტიტუციური გაძლიერება და მდგრადობის უზრუნველყოფა

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.2.1: გადამზადებული პერსონალი, ვინც ადასტურებს, რომ ტრენინგზე მიღებულ ცოდნას და უნარებს ყოველდღიურ მუშაობაში იყენებს.

მცირე და საშუალო მეწარმეობის ხელშემწყობი სისტემის ინსტიტუციური გაძლიერების ფარგლებში, განხორციელდა სააგენტოების „აწარმოე საქართველოში“, „საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს“ და „სოფლის განვითარების სააგენტოს“ თანამშრომელთა ტრენინგები.

საანგარიშო პერიოდში ჩატარებულმა ტრენინგებმა, განსაზღვრული მიზნის ფარგლებში,

ხელი შეუწყო თანამშრომელთა იმ უნარ-ჩვევების განვითარებას, რომლებიც მათ აძლევს შესაძლებლობას, მიღებული ცოდნა და უნარები გამოიყენონ ყოველდღიურ საქმიანობაში, წარმართონ საქმიანობა ეფექტიანად და უზრუნველყონ პროცესების მართვა.

ტრენინგზე მიღებულ ცოდნა/უნარებს, საშუალოდ, სააგენტოს „აწარმოე საქართველოში“ გადამზადებულ თანამშრომელთა 83% და სსიპ „საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს“ 81% იყენებს ყოველდღიურ საქმიანობაში.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.2.2: მცირე და საშუალო მეწარმეობის ხელშემწყობი სისტემის საბიუჯეტო დაფინანსება.

2024 წელს, მცირე და საშუალო მეწარმეობის ხელშემწყობი სისტემის საბიუჯეტო დაფინანსებამ 569 მლნ. ლარი შეადგინა, რაც საბაზისო წელთან შედარებით გასამმაგებულზე მაღალი მაჩვენებელია.

საანგარიშო პერიოდში სააგენტოების, სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ პროგრამების ბიუჯეტმა 224,6 მლნ. ლარი შეადგინა; სსიპ „საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს“ ბიუჯეტი 38,2 მლნ. ლარს გაუტოლდა; ა(ა)იპ „სოფლის განვითარების სააგენტოს“ ბიუჯეტმა სხვადასხვა პროექტების და პროგრამის ფარგლებში შეადგინა 306,2 მლნ. ლარი.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.2.3: შერჩეული სახელმწიფო პროგრამების გავლენის შეფასების განხორციელება.

2024 წელს შეფასდა სსიპ "აწარმოე საქართველოში" 5 პროგრამა: 1. მიკრო და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობის პროგრამა; 2. ექსპორტის ხელშეწყობის მიმართულებით, საერთაშორისო გამოფენებში/ღონისძიებებში მონაწილეობის თანადაფინანსება; 3. ექსპორტის მენეჯერთა სასერტიფიკატო კურსი; 4. საკრედიტო-საგარანტიო სქემა; 5. სესხის/ლიზინგის პროცენტის თანადაფინანსების პროგრამა (ინდუსტრიული, უნივერსალური).

- ✓ **აქტივობა 1.2.1: სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ სააგენტოს თანამშრომელთა გადამზადება**

საანგარიშო პერიოდში, 33 სხვადასხვა ტრენინგში, ვორქშოფსა და სასწავლო ტურში მონაწილეობა მიიღო სააგენტოს 122-მა თანამშრომელმა (უნიკალური - 68 თანამშრომელი).

✓ აქტივობა 1.2.2: სსიპ „ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს“ თანამშრომელთა გადამზადება

საანგარიშო პერიოდში, სსიპ „ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს“ 15 თანამშრომელი გადამზადდა და დატრენინგდა შემდეგი მიმართულებებით: „გენდერული ბიუჯეტირება“, „შრომის სამართალი“, „შრომის უსაფრთხოება“, „საგადასახადო კანონმდებლობა ეკონომიკური საქმიანობის მქონე ორგანიზაციებისთვის“, „სავალდებულო და შერჩევითი ინვენტარიზაცია საბიუჯეტო ორგანიზაციაში“; „პოლიტიკის დაგეგმვა, მონიტორინგი და შეფასება“; „სერვისის მიწოდებისას შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებთან კომუნიკაციის სტანდარტი“ და სხვ.

✓ აქტივობა 1.2.3: ა(ა)იპ „სოფლის განვითარების სააგენტოს“ თანამშრომელთა გადამზადება

საანგარიშო პერიოდში, სხვადასხვა მიმართულებით გადამზადდა ა(ა)იპ ,,სოფლის განვითარების სააგენტოს" (RDA) 275 თანამშრომელი. აღსანიშნავია, რომ 2021-2022 წლებში, შემუშავებული იქნა და 2023-ში ჩატარდა ტრენინგების საჭიროების კვლევა.

✓ აქტივობა 1.2.4: სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ სააგენტოს პროგრამების და მხარდამჭერი მექანიზმების შეფასების განხორციელება

2024 წელს, სააგენტოს „აწარმოე საქართველოში“ 5 პროგრამაზე მომზადდა გავლენის შეფასების ანგარიში, კერძოდ:

- მიკრო და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობის პროგრამა;
- ექსპორტის ხელშეწყობის მიმართულებით, საერთაშორისო გამოფენებში/ღონისძიებებში მონაწილეობის თანადაფინანსება;
- ექსპორტის მენეჯერთა სასერტიფიკატო კურსი;
- საკრედიტო-საგარანტიო სქემა;
- სესხის/ლიზინგის პროცენტის თანადაფინანსების პროგრამა (ინდუსტრიული, უნივერსალური).

ამოცანა 1.3. მცირე და საშუალო საწარმოების საქმიანობის სტატისტიკური აღრიცხვის გაუმჯობესება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.3.1: მიმართულების რაოდენობა, სადაც ხელმისაწვდომია მცირე და საშუალო მეწარმეობის დეტალური სტატისტიკა.

მომხმარებელთათვის სტატისტიკურ მაჩვენებლებზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესების და დამატებითი მაჩვენებლების წარმოების მიზნით, განხორციელდა დამატებითი ცხრილების განთავსება საქსტატის ვებ-გვერდზე (ფიქსირებული აქტივები, მოგება, ზარალი, შრომის მწარმოებლურობა), სხვადასხვა ჭრილში, მათ შორის, საწარმოთა ზომის მიხედვით.

სტატისტიკური ბიზნეს რეგისტრის პორტალზე, რეპორტების ნაწილში განხორციელდა რეგისტრირებული და აქტიური სუბიექტების მონაცემების განთავსება საწარმოთა ზომის მიხედვით.

განხორციელდა საწარმოთა ინოვაციური აქტივობის გამოკვლევის ძირითადი მაჩვენებლების საწარმოთა ზომის მიხედვით გაანგარიშება და მაჩვენებლები განთავსდება საქსტატის ვებ-გვერდზე.

- ✓ **აქტივობა 1.3.2: სტატისტიკური მონაცემები წარმოებულია საწარმოთა ზომის მიხედვით**

საწარმოთა ზომის მიხედვით სტატისტიკური ინფორმაცია განთავსებულია საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის ვებ-გვერდზე.[6]

- ✓ **აქტივობა 1.3.3: საწარმოთა ინოვაციური აქტივობის გამოკვლევის ძირითადი მაჩვენებლები გაანგარიშებულია საწარმოთა ზომის ჭრილში**

ინფორმაცია საწარმოთა ინოვაციური აქტივობის გამოკვლევის ძირითადი მაჩვენებლების შესახებ საწარმოთა ზომის ჭრილში განთავსებულია საქსტატის ვებ-გვერდზე.[7]

ამოცანა 1.4. კონკურენტული გარემოს უზრუნველყოფა

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.4.1: კონკურენციის სააგენტოს გადაწყვეტილებების მიხედვით, შესაბამის ბაზარზე მოქმედი სუბიექტების რაოდენობის ზრდა.

საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტომ გააკეთა ზეგავლენის შეფასება გადაწყვეტილებაზე. კერძოდ, სააგენტოს გადაწყვეტილებით, სახელმწიფო შესყიდვებში ერთ-ერთი სატენდერო პირობა მიჩნეული იქნა ანტიკონკურენტულად და ბაზარზე შესვლის ბარიერად.

[6] საქსტატი: https://www.geostat.ge/ka/modules/categories/64/biznes-registri
[7] საქსტატი: https://www.geostat.ge/ka/modules/categories/108/inovatsiuri-aktivoba

ზეგავლენის შეფასება გაკეთდა გადაწყვეტილების მიღებიდან ერთი წლის შემდეგ.[8] შეფასების ფარგლებში აღინიშნა, რომ შემსყიდველმა ორგანიზაციებმა გაითვალისწინეს სააგენტოს გადაწყვეტილება, ასევე, რეკომენდაცია და მსგავსი სახის ანტიკონკურენტული პირობას აღარ ჰქონია ადგილი მათი მხრიდან. შესაბამისად, სააგენტოს გადაწყვეტილებით ბაზარზე შესვლის აღნიშნული კონკრეტული ანტიკონკურენტული ბარიერი მოიხსნა და ბაზარი გაიხსნა ეკონომიკური აგენტების ფართო ჯგუფისთვის.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.4.2: ტრენინგები კონკურენციის კანონმდებლობაზე.

2021-2024 წლებში, კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის პოლიტიკასთან დაკავშირებით, სააგენტოს ორგანიზებითა და სხვადასხვა დონორი ორგანიზაციისა და სახელმწიფო უწყებების მხარდაჭერით, გაიმართა 29 ტრენინგი და 1 კონფერენცია (მ.შ. 2024 წელს 18 ტრენინგი და 1 კონფერენცია). აღნიშნული ღონისძიებები განკუთვნილი იყო სხვადასხვა დაინტერესებული მხარისთვის, მათ შორის, მოვაჭრეებისთვის, მოწყვლადი მომხმარებლებისთვის, მოსამართლეებისთვის, ბიზნეს ასოციაციებისთვის და ა.შ.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.4.3: კონკურენციის სააგენტოს გადაწყვეტილებების მიხედვით, შესაბამის ბაზარზე სამუშაო ადგილების რაოდენობის ზრდა.

საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტომ გააკეთა ზეგავლენის შეფასება მის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებაზე. კერძოდ, სააგენტოს გადაწყვეტილებით, სახელმწიფო შესყიდვებში ერთ-ერთი სატენდერო პირობა მიჩნეული იქნა ანტიკონკურენტულად და ბაზარზე შესვლის ბარიერად.

აღნიშნულ გადაწყვეტილებაზე ზეგავლენის შეფასების შედეგად, პირდაპირი და არაპირდაპირი კავშირი შესაბამის ბაზარზე სამუშაო ადგილების გაზრდასთან დაკავშირებით არ გამოვლენილა.

აღსანიშნავია, რომ 2023 წელს, საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტომ მოამზადა და გამოაქვეყნა 2 ბაზრის მონიტორინგი და გზამკვლევი დოკუმენტი კონკურენტულ გარემოზე ზეგავლენის შეფასების მეთოდოლოგიის შესახებ.

გადაწყვეტილებების ზეგავლენის შეფასების ან მონიტორინგის თითოეული საქმის ფარგლებში ინდივიდუალურად ხდება მისი გავლენის შეფასება ამა თუ იმ ბაზარზე. ასევე, აქტივობის გათვალისწინებით, ხორციელდება სხვადასხვა ბაზრის მონიტორინგი.

- ✓ **აქტივობა 1.4.1: სავარაუდო კანონდარღვევის შესახებ კონკურენციის**

[8] საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის უფლებების დაცვის სააგენტოს ბრძანება, https://gcca.gov.ge/uploads_script/decisions/tmp/phpoe6anU.pdf

სააგენტოს მიერ საქმის მოკვლევის ჩატარება და ბაზრის მონიტორინგის განხორციელება

საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტომ 2024 წელს დაასრულა ორი საქმის მოკვლევა და 1 ბაზრის მონიტორინგი. კერძოდ, სააგენტომ დაასრულა „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაძლო დარღვევების შესახებ 2 მოკვლევა სასტუმროებისა და განთავსების ობიექტებით მომსახურების ონლაინ მიწოდების ბაზარზე, სადაც არ დადასტურდა კონკურენციის კანონმდებლობის დარღვევის ფაქტი[9] და სწრაფი კვების ბაზარზე, სადაც დადასტურდა „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის 113 მუხლის დარღვევა[10].

საანგარიშო წელს, სააგენტომ, დაასრულა თხილის ბაზრის მონიტორინგი, რომლის ფარგლებში არ გამოკვეთილა ბაზარზე კონკურენციის კანონმდებლობის დარღვევის რისკები. სააგენტომ ბაზრის შესწავლა 2022 წელს ადგილობრივი ფერმერების მომართვის საფუძველზე დაიწყო. ასევე, დასრულდა მოცვის ბაზრის მონიტორინგი, რომლის ფარგლებშიც, 2020-2024 წლებში, აღნიშნულ ბაზარზე კონკურენტული გარემო შეფასდა. დეტალური ანალიზისა და მრავალმხრივი შეფასების საფუძველზე, მოცვის შესაბამისი ბაზრის ექსპორტის დონეზე კონკურენციის კანონმდებლობის დარღვევის რისკები არ გამოკვეთილა. ბაზრის კონცენტრაციის ინდექსისა და მისი ცვლილების, მსხვილი კომპანიების წილობრივი გადანაწილებისა და ბაზარზე კონკურენტული გარემოს შეფასების მიზნით, მონიტორინგის პროცესში გამოკვლეული სხვა ფაქტორების გათვალისწინებით, სააგენტო 2020-2024 წლებში, შესაბამის ბაზარზე კონკურენტულ გარემოს დადებითად აფასებს.[11]

- ✓ **აქტივობა 1.4.2: კერძო და საჯარო სექტორისთვის (ბიზნესი, საკონსულტაციო კომპანიები, ადვოკატთა ასოციაცია, ადმინისტრაციული ორგანოები, მარეგულირებელი ორგანოები, მოსამართლეები) კონკურენციის ან/და მომხმარებლის უფლებების დაცვის კანონმდებლობის შესახებ ტრენინგების ჩატარება**

2024 წელს, საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტომ კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის უფლებებთან დაკავშირებით საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლების მიზნით ჩაატარა 19 ღონისძიება, კერძოდ:

[9] საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის უფლებების დაცვის სააგენტოს თავმჯდომარის ბრძანება, https://gcca.gov.ge/uploads_script/decisions/tmp/phpy4Vwwj.pdf
[10] საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის უფლებების დაცვის სააგენტოს თავმჯდომარის ბრძანება, https://gcca.gov.ge/uploads_script/decisions/tmp/phpsYsxeY.pdf
[11] მონიტორინგის ანგარიშები, https://gcca.gov.ge/index.php?m=358

- მომხმარებელთა დაცვის საერთაშორისო კვირეული, რომლის ფარგლებშიც სააგენტოსა და სხვადასხვა მარეგულირებელი უწყების წარმომადგენლებმა, საქართველოს ქალაქებში სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფისთვის მომხმარებლის უფლებების დაცვასთან დაკავშირებულ აქტუალურ საკითხებზე 4 შეხვედრა გამართეს (11-15 მარტი, 2024).[12]
- მრგვალი მაგიდა - საქართველოში კონკურენციის პოლიტიკის გაძლიერების, სამართლებრივი აღსრულების გაუმჯობესების და საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკის გაზიარების მიზნით, ეროვნული მარეგულირებელი უწყებების მონაწილეობით(05.04.2024).[13]
- მრგვალი მაგიდა - კონკურენციის პოლიტიკის გაძლიერების და სამართლებრივი აღსრულების გაუმჯობესების მიზნით, სააგენტოს ინიციატივით და ევროკავშირის „დაძმობილების“ (Twinning) პროექტის მხარდაჭერით, სასამართლო ხელისუფლების წარმომადგენელთა მონაწილეობით. სემინარზე მთავარ განსახილველ საკითხს წარმოადგენდა კონკურენციის შემზღუდველი შეთანხმებების (კარტელების) გამოვლენისა და აღკვეთის პრაქტიკა - ადგილობრივი და ევროპული ტენდენციები (01.05.2024).[14]
- სამუშაო შეხვედრა - სააგენტოს ინიციატივით და ევროკავშირის მიერ დაფინანსებული TWINNING პროექტის მხარდაჭერით, ტურიზმის სექტორში მომხმარებლის უფლებების დაცვის საკითხებზე. ღონისძიებას ესწრებოდნენ - საკანონმდებლო და აღმასრულებელი ხელისუფლების, ტურიზმის ადმინისტრაციის, ლიეტუვის მომხმარებლის დაცვის უწყების, ტურიზმის სექტორის და კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოს წარმომადგენლები (22.05.2024).[15]
- შეხვედრა ყრუთა კავშირის წევრებთან - მომხმარებლის დაცვის პოლიტიკასთან დაკავშირებით ცნობიერების ამაღლების მიზნით, საქართველოს შეხვედრა გამართეს (24.09.2024).[16]
- სამუშაო შეხვედრები ქუთაისში, ზუგდიდში და ახმეტაში მცხოვრებ ქალებთან - მომხმარებელთა უფლებების დაცვის შესახებ ცნობიერების ამაღლების, ქალების უფლებრივი მდგომარეობის გაძლიერების და ინფორმირებულობის გაუმჯობესების მიზნით, სააგენტოს და გაეროს ქალთა ორგანიზაციის (UN WOMEN) ერთობლივი ორგანიზებით (16.10.2024).[17]

[12] წყარო: https://gcca.gov.ge/index.php?m=370&news_id=1479
[13] წყარო: https://gcca.gov.ge/index.php?m=370&news_id=1490
[14] წყარო: https://gcca.gov.ge/index.php?m=370&news_id=1499
[15] წყარო: https://gcca.gov.ge/index.php?m=370&news_id=1509
[16] წყარო: https://gcca.gov.ge/index.php?m=372&news_id=1572
[17] წყარო: https://gcca.gov.ge/index.php?m=372&news_id=1590

- მე-3 საერთაშორისო კონფერენცია - კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოს, ეროვნული ბანკის, სემეკის, დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურის და კომუნიკაციების კომისიის ერთობლივი ორგანიზებით კონკურენციის პოლიტიკის აღსრულების და მომხმარებლის უფლებების დაცვის შესახებ. კონფერენციის ფარგლებში კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის საკითხებზე ჩატარდა რამდენიმე სესია და პანელური დისკუსიები.[18]
- შეხვედრები სკოლის მოსწავლეებთან - სააგენტოს სასწავლო კვლევითი ცენტრის ორგანიზებით და საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს მხარდაჭერით, მოსწავლეებმა მათთვის საჭირო, აქტუალურ საკითხებზე დეტალური პასუხები მიიღეს. კერძოდ, რა მნიშვნელოვანი დეტალები უნდა გაითვალისწინონ ადგილზე და ონლაინ ყიდვის დროს, როგორ დაიცვან საკუთარი უფლებები და დარღვევის შემთხვევაში ვის უნდა მიმართონ. აქტიური დიალოგის და კითხვა-პასუხის რეჟიმში განხილული იქნა პრაქტიკული მაგალითები (20-22 ნოემბერი, 2024).[19]
- ორი საინფორმაციო-საგანმანათლებლო შეხვედრა სააგენტოს სასწავლო კვლევითი ცენტრის ორგანიზებით, ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლებთან, მომხმარებლის უფლებების დაცვის საკითხებზე (16.12.2024).[20]

✓ აქტივობა 1.4.3: კონკურენციის სააგენტოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების კონკურენტულ გარემოზე ზეგავლენის შეფასება და ბაზრის მონიტორინგის განხორციელება

სააგენტოს მიერ მომზადდა კონკურენტულ გარემოზე ზეგავლენის შეფასებისა და შესაბამისი ბაზრის ex-post მონიტორინგის ანგარიში. კერძოდ, შეფასდა სამშენებლო სამუშაოებზე საზედამხედველო მომსახურებების სახელმწიფო შესყიდვების ბაზარზე სააგენტოს მიერ დადგენილი დარღვევის შესახებ გადაწყვეტილება, რომელიც გამოიხატებოდა ამ ბაზარზე არაკონკურენტული სატენდერო პირობების დაწესებით ბაზრის შეზღუდვაში.

სააგენტოს მიერ ზეგავლენის ანგარიშის ფარგლებში დადგინდა, რომ მას შემდეგ, რაც სააგენტომ თავისი გადაწყვეტილებით დაადგინა დარღვევა და გასცა რეკომენდაციები შემსყიდველი ორგანიზაციების მიერ, ასეთი სახის ადმინისტრაციული ბარიერების

[18] წყარო: www.ccc.gov.ge
[19] წყარო: https://gcca.gov.ge/index.php?m=372&news_id=1604
[20] წყარო: https://gcca.gov.ge/index.php?m=372&news_id=1626

გამოყენებას ადგილი აღარ ჰქონია შესაბამის ბაზარზე. სახელმწიფო შემსყიდველმა ორგანიზაციებმა უზრუნველყვეს სატენდერო პირობების ფორმირების პროცესში სააგენტოს გადაწყვეტილების შესრულება და კონკურენციის პრინციპის დაცვა. შესაბამისად, სააგენტოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილების შედეგად, მოიხსნა ბაზარზე იქამდე არსებული ბარიერი, რომელსაც შემსყიდველი ორგანიზაციები ადგენდნენ ამ ბაზარზე შესვლის მსურველი ეკონომიკური აგენტების მიმართ.[21]

საანგარიშო წელს, სააგენტომ დაასრულა თხილის ბაზრის მონიტორინგი, რომლის ფარგლებში არ გამოკვეთილა ბაზარზე კონკურენციის კანონმდებლობის დარღვევის რისკები. ასევე, დასრულდა მოცვის ბაზრის მონიტორინგი, რომლის ფარგლებშიც, 2020-2024 წლებში, აღნიშნულ ბაზარზე კონკურენტული გარემო შეფასდა. დეტალური ანალიზისა და მრავალმხრივი შეფასების საფუძველზე, მოცვის შესაბამისი ბაზრის ექსპორტის დონეზე არ გამოიკვეთა კონკურენციის კანონმდებლობის დარღვევის რისკები. ბაზრის კონცენტრაციის ინდექსისა და მისი ცვლილების, მსხვილი კომპანიების წილობრივი გადანაწილებისა და ბაზარზე კონკურენტული გარემოს შეფასების მიზნით მონიტორინგის პროცესში გამოკვლეული სხვა ფაქტორების გათვალისწინებით, სააგენტო 2020-2024 წლებში (ოქტომბრის ჩათვლით), შესაბამის ბაზარზე კონკურენტულ გარემოს დადებითად აფასებს.[22]

ამოცანა 1.5. ბიზნეს დავების სწრაფი და ეფექტიანი გადაწყვეტა

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.5.1: არბიტრაჟის დასრულებული საქმეების რაოდენობა წლიურად.

2024 წელს, საარბიტრაჟო ცენტრში (GIAC) დარეგისტრირდა 10 კომერციული დავა. წლის განმავლობაში მიმდინარეობდა 12 დავა. საანგარიშო პერიოდში, საქართველოს საერთაშორისო საარბიტრაჟო ცენტრის (GIAC) მიერ დასრულებულია 6 კომერციული დავა. 2021-2024 წლებში, საარბიტრაჟო ცენტრში დასრულებული იქნა 27 დავა, ამასთან, საშუალო საწარმოებს უკავშირდებოდა დავების 45 პროცენტი.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.5.2: მედიაციის დასრულებული საქმეების რაოდენობა წლიურად.

ქვეყნის მასშტაბით შექმნილია და ფუნქციონირებს 20 სასამართლო მედიაციის ცენტრი. 2024 წელს, 20 სასამართლო მედიაციის ცენტრს გადაეცა 450 საქმე. წლის განმავლობაში დასრულდა 389 საქმის განხილვა (მთლიანი საქმეების 86.4%), ხოლო მორიგებით დასრულდა 91 საქმე, რაც დასრულებული საქმეების 23.4%-ს შეადგენს.

[21] წყარო: https://gcca.gov.ge/uploads_script/decisions/tmp/phpoe6anU.pdf
[22] წყარო: https://gcca.gov.ge/index.php?m=358

2021-2024 წლებში, მედიაციისთვის გადაცემული საქმეების რაოდენობამ სულ შეადგინა 1017 საქმე, მორიგებით დასრულდა 266 საქმე (დასრულებული საქმეების 29.8%).

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.5.3: ბიზნესომბუდსმენისადმი მომართვების რაოდენობა.

2024 წელს, ბიზნესომბუდსმენისადმი მიმართვების რაოდენობამ 225 შეადგინა, მათ შორის, 80%-ზე მეტი მცირე ბიზნესზე მოდის. საბაზისო მაჩვენებელთან შედარებით (1253 მომართვა), 2024 წელს 82%-ით შემცირდა მომართვების რაოდენობა.

✓ აქტივობა 1.5.1: საარბიტრაჟო დავების და მედიაციის პროცესის ადმინისტრირების განხორციელება

საანგარიშო პერიოდში, საქართველოს საერთაშორისო საარბიტრაჟო ცენტრის (GIAC) მიერ დასრულებულია 6 კომერციული დავა. ამ ეტაპზე, მიმდინარეობს 6 დავა. საარბიტრაჟო დავები გამომდინარეობდა სახელშეკრულებო ურთიერთობიდან, რომლებიც დაკავშირებული იყო სამშენებლო, ყიდვა-გაყიდვის და სამეწარმეო საქმიანობასთან. საარბიტრაჟო ცენტრში შემოსული დავების 60% საერთაშორისო ხასიათის იყო, რაც გულისხმობს, რომ ერთ-ერთი მოდავე მხარე მაინც არის უცხოური კომპანია.

2024 წლისთვის, მედიაციის ცენტრები გახსნილია თბილისში, რუსთავში, ქუთაისში, ბათუმში, გორში, ბოლნისში, თელავში, გურჯაანში, საგარეჯოში, დედოფლისწყაროში, მცხეთაში, ახალციხეში, ხელვაჩაურსა და თეთრიწყაროში.

✓ აქტივობა 1.5.2: დავების ალტერნატიული გადაწყვეტის მექანიზმებზე ცნობადობის ამაღლების მიზნით, საარბიტრაჟო დავებზე სემინარების / ვოკშოფების, საერთაშორისო კონფერენციის და საგანმანათლებლო კურსების ჩატარება

დავების ალტერნატიული მექანიზმების სფეროთი დაინტერესებული პირების, იურისტების, ადვოკატებისა, არბიტრებისა და სტუდენტებისთვის სხვადასხვა აქტუალურ თემაზე გაიმართა საარბიტრაჟო დღეები, კერძოდ, ჩატარდა:

- სემინარი თემაზე „ქალთა ჩართულობა და როლი არბიტრაჟში“;
- 7 ტრეინინგი პრაქტიკოსი იურისტებისთვის თემაზე ,,წარმომადგენლობა არბიტრაჟში”;
- სამუშაო შეხვედრა მცირე და საშუალო ბიზნესის წარმომადგენლებთან,

კომპანიების იურისტებთან და დამოუკიდებელ პრაქტიკოს იურისტებთან. სამუშაო შეხვედრაზე განხილული იქნა თემები, რომელიც შეეხებოდა დავების გადაწყვეტის სხვადასხვა ალტერნატიულ მექანიზმს და მნიშვნელოვან ასპექტებს, რაც გათვალისწინებული უნდა იქნას მხარეთა მიერ ხელშეკრულებების დავების გადაწყვეტის დათქმაში.

✓ აქტივობა 1.5.3: ბიზნეს ომბუდსმენის აპარატში ბიზნესებისთვის განკუთვნილი „საკონსულტაციო ხაზის“ ფუნქციონირება

ბიზნეს ომბუდსმენის აპარატში საანგარიშო პერიოდში ფუნქციონირებდა ბიზნესებისთვის განკუთვნილი „საკონსულტაციო ხაზი“. 2024 წელს საკონსულტაციო ხაზზე ბიზნეს ომბუდსმენის აპარატში შევიდა 205 ზარი, რომლის ფარგლებშიც შესაბამის ბიზნესს გაეწია სათანადო კონსულტაცია.

✓ აქტივობა 1.5.4: მცირე და საშუალო მეწარმეებთან, წარმომადგენლებთან, თბილისში და რეგიონებში, საინფორმაციო საკონსულტაციო შეხვედრების ჩატარება

2024 წელს, აქტივობის ფარგლებში ბიზნეს ომბუდსმენის აპარატის მიერ გაიმართა 202 შეხვედრა. ამასთან, აპარატმა ფინანსთა სამინისტროსთან არსებული დავების განხილვის საბჭოში მონაწილეობა მიიღო 68 შეხვედრაში. ბიზნეს ომბუდსმენის აპარატმა ჩაატარა 3 რეგიონული შეხვედრა.

✓ აქტივობა 1.5.5: დავის ალტერნატიული მექანიზმების (მედიაციის) გაძლიერებისა და ცნობიერების ამაღლების თაობაზე ფორუმის ჩატარება

საანგარიშო პერიოდში, დავის ალტერნატიული მექანიზმების (მედიაციის) შესახებ ცნობიერების ამაღლების მიზნით ჩატარდა ფორუმი და სხვადასხვა ღონისძიება. კერძოდ:

- მედიაციის დღისადმი მიძღვნილი კვირეულის ფარგლებში გაიმართა საქართველოს ბიზნეს ომბუდსმენის და საქართველოს მედიატორთა ასოციაციისა და ერთობლივი მე-2 ყოველწლიური საერთაშორისო ფორუმი „მედიაცია ბიზნესისთვის“. ფორუმში მონაწილეობას მიიღეს საქართველოს მედიატორთა ასოციაციის აღმასრულებელი საბჭოს წევრებმა, ბიზნესის წარმომადგენლებმა, ასევე, სხვადასხვა ქვეყნიდან მოწვეულმა უცხოელმა

ექსპერტებმა.

ფორუმზე უცხოელმა ექსპერტებმა ფორუმის მონაწილეებს გაუზიარეს თავიანთ ქვეყნებში არსებული პრაქტიკა და გამოცდილება, მათ შორის, გაკეთდა პრეზენტაცია თუ რატომ უნდა გაიღოს ბიზნესმა რესურსი მედიაციაზე. დისკუსიის ფორმატში განხილული იქნა, ასევე, კომერციული მედიაციის როლი ბიზნეს-ეფექტურობის მიღწევაში და ბიზნეს დავების გამოწვევები სასამართლოში.

ფორუმი „მედიაცია ბიზნესისთვის“ მიზნად ისახავს ერთი მხრივ, დავის გადაწყვეტის ახალი მექანიზმის პოპულარიზაციას და მეორე მხრივ, სტაბილური პლატფორმის შექმნას, რაც საშუალებას მისცემს ბიზნეს სექტორის წარმომადგენლებს მეტი ინფორმაცია მიიღონ მედიაციის შესახებ და ეფექტიანად, მოკლე ვადაში და ნაკლები დანახარჯით, მათ წინაშე არსებული დავები, თავად მოაგვარონ მედიაციის გამოყენებით. ასევე, გაიმართა ყოველწლიური ფორუმი - მედიაცია იურისტებისთვის;

- საქართველოს მედიატორთა ასოციაციის და ადვოკატთა ასოციაციის შრომის კომიტეტის ერთობლივი ორგანიზებით გაიმართა სამუშაო შეხვედრა. შეხვედრის მიზანს წარმოადგენდა სამედიაციო მორიგების პრობლემური საკითხების და მედიაციის გზით ინდივიდუალური შრომითი კატეგორიის დავების პრაქტიკის განხილვა, პრობლემების გადაჭრის სტრატეგიაზე შეჯერება და საჭირო დოკუმენტის შემუშავება;
- ასოციაციის მხარდაჭერით და ორგანიზაცია „ელსა თბილისის“ (ELSA Tbilisi) ორგანიზებით, ჩატარდა სემინარების ციკლი თემაზე: ”მედიაციის მნიშვნელობა და მისი განვითარების პერსპექტივები საქართველოში”. პროექტში მონაწილეობდნენ თბილისის აკრედიტებული უმაღლესი სასწავლებლის იურიდიული ფაკულტეტის სტუდენტები. პროექტის განმავლობაში, მონაწილეებს მიეცათ საშუალება გაცნობოდნენ მედიაციის მნიშვნელობას, მის პროცესს და უშუალოდ მიეღოთ მონაწილეობა მედიაციის როლურ თამაშში;
- გაიმართა ტრენინგი - საუკეთესო ამერიკული პრაქტიკის გაზიარება ქართველი მედიატორებისათვის. ორ დღიანი ტრენინგის ფარგლებში მონაწილეებს მიეცათ შესაძლებლობა გაცნობოდნენ საერთაშორისო პრაქტიკასა და ჰავაის შტატის მოსამართლეების გამოცდილებას მედიაციაში არსებული გამოწვევებისა და სიახლეების შესახებ;
- მედიატორთა განგრძობადი პროფესიული განათლების ფარგლებში ჩატარდა ეთიკის სავალდებულო ტრენინგი მედიატორებისთვის;
- პროექტ „MediateHER Georgia" ფარგლებში, მოქმედ მედიატორ და მედიატორობის მსურველ ქალთათვის, ქალთა გაძლიერების მიზნების შესაბამისად, ქუთაისის უნივერსიტეტში ჩატარდა მედიაციის უნარ-ჩვევების განმავითარებელ ტრენინგი. მედიატორობის მსურველი სხვადასხვა პროფესიის ქალები. ტრენინგის მიზანი იყო ეფექტური მედიაციის და დავის გადაჭრის

ფსიქოლოგიური და კომუნიკაციური უნარების და ტექნიკების გაუმჯობესება და განვითარება.[23]

- ✓ **აქტივობა 1.5.6: მცირე და საშუალო ბიზნესზე საქართველოს კანონმდებლობის ზეგავლენის შესწავლა და რეკომენდაციების შემუშავება**

2024 წელს, ბიზნეს ომბუდსმენის აპარატმა განიხილა 20 საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე აქტის პროექტი. ამასთან, ბიზნეს ომბუდსმენის აპარატმა 3 საკანონმდებლო აქტთან დაკავშირებით მონაწილეობა მიიღო RIA-ს ანგარიშის მომზადებაში.

ამოცანა 1.6. სახელმწიფო ელექტრონული სერვისების ხელმისაწვდომობის გაზრდა

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.6.1: მეწარმეებისთვის ხელმისაწვდომი სერვისების რაოდენობა MY.GOV.GE-ზე.

My.gov.ge-ზე ინტეგრირებული სერვისების რაოდენობა საბაზისო მაჩვენებელთან შედარებით 10-ით ნაკლებია, რაც გამოწვეულია „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონში შესული ცვლილებებით. ამ ეტაპის მდგომარეობით, გათიშული სერვისები დაემატება მას შემდეგ, რაც შესაბამისობაში მოვა განახლებულ კანონთან. ეტაპობრივად მიმდინარეობს 2023 წელს გათიშული სერვისების აღდგენა/ოპტიმიზაცია და ინტეგრაცია პორტალზე.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.6.2: მომხმარებელთა პროცენტული წილი, რომელთაც ელექტრონული სერვისი მიიჩნიეს 1) სასარგებლოდ, 2) მარტივად მოსახმარად.

დასრულდა სსიპ - ციფრული მმართველობის სააგენტოს დაკვეთით, კვლევითი კომპანია "ACT"-ის მერ ჩატარებული კვლევა - "სახელმწიფო ელექტრონული სერვისების შესახებ მოქალაქეთა ცნობიერების ამაღლება". კვლევის თანახმად, პორტალ my.gov.ge-ის სერვისებით სარგებლობის გამოცდილების მქონე რესპონდენტთაგან, 93% კმაყოფილი/ძალიან კმაყოფილია პორტალით. კმაყოფილების მაჩვენებელი მაღალია პორტალით მოსარგებლეთა შორის ყველა სამიზნე ქალაქში, სადაც კმაყოფილი/ძალიან

[23] წყარო: https://mediators.ge/ka/news/published/1/

კმაყოფილია სერვისით მოსარგებლე 10-დან 9 რესპონდენტი. ასეთივე სურათია პორტალისადმი ნდობის თვალსაზრისითაც. კერძოდ, პორტალის სერვისებით მოსარგებლეთა აბსოლუტური უმრავლესობა - 96% ენდობა/ძალიან ენდობა პორტალს და ეს მაჩვენებელი მაღალია ყველა ქალაქში.

დამატებით, 2024 წლის ნოემბერში ხელახლა გაიგზავნა კითხვარი პორტალის მომხმარებლებთან, მონაცემების შეგროვებისა და შემდგომი ანალიზისთვის.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.6.3: მომხმარებლების მიერ ელექტრონულად დარეგისტრირებული განცხადებების რაოდენობა მთლიან განცხადებებში.

2024 წელს, ელექტრონულად დარეგისტრირებული განცხადებების რაოდენობა წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელთან შედარებით 12%-ით გაიზარდა და 1,346,707 განცხადება შეადგინა, საბაზისო, 2019 წლის ანალოგიურ მაჩვენებელთან მიმართებით კი ზრდამ 124% შეადგინა.

მნიშვნელოვანია ელექტრონულად დარეგისტრირებულ განცხადებებში გადასახადის გადამხდელის მიერ დარეგისტრირებული განცხადებების წილი, რომელიც ელექტრონული განცხადებების 87.8%-ს შეადგენს (1,182,517 განცხადება). აღნიშნული მიმართულებითაც დინამიკა დადებითია. კერძოდ, საანგარიშო პერიოდში, გადასახადის გადამხდელის მიერ დარეგისტრირებული განცხადებების რაოდენობა, წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელს 14.6%-ით აჭარბებს.

- ✓ **აქტივობა 1.6.1: ელექტრონული სერვისების გამოყენების ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით ვიდეო გიდების და მომხმარებლის დამატებითი სახელმძღვანელოების შემუშავება**

სსიპ „შემოსავლების სამსახურის“ მიერ, საგადასახადო და საბაჟო სერვისების მიმართულებით, სულ დაიდენტიფიცირებული იქნა 472 სერვისი.

საანგარიშო პერიოდში, შემოსავლების სამსახურის მიერ 99 სერვისზე შემუშავდა სერვისების გამოყენების სახელმძღვანელოები/ვიდეო გიდები. ამასთან, ყველა დამუშავებულ სერვისზე (გარდა ვებ და ავტო+ სერვისებისა) შემუშავებულია სერვისის მიწოდების სახელმძღვანელოები და ბიზნეს პროცესის რუკები.

შედეგად, 2024 წლის მდგომარეობით, სულ იდენტიფიცირებული 472 სერვისიდან, სერვისების გამოყენების სახელმძღვანელოები/ვიდეო გიდები შემუშავდა 283 სერვისისთვის, რაც სერვისების საერთო რაოდენობის 60% - ს შეადგენს.

- ✓ **აქტივობა 1.6.3: ელექტრონული სერვისების ერთიან პორტალზე (MY.GOV.GE) უკუგების მექანიზმის დამატება**

მიმდინარეობს მუშაობა პორტალზე უკუგების მექანიზმის ინტეგრირებაზე. პორტალზე ამჟამად პარალელურად მიმდინარეობს მუშაობა რამდენიმე მსხვილ მოდულზე და არასაკმარისი რესურსის გამო, სამუშაოების დასრულება ვერ განხორციელდა წინასწარ გაწერილ ვადაში. აღნიშნული აქტივობის დასრულება დაგეგმილია 2025 წლის მეორე კვარტალში ამასთან, პორტალზე ჩაშენებულია გამარტივებული გამოკითხვის ფუნქციონალი, საიდანაც მომხმარებელი გადადის გამოკითხვის ბმულზე. საანგარიშო პერიოდის მდგომარეობით, გამოკითხვა ჩასმულია სსიპ - საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს სერვისებზე.

ამოცანა 1.7. გაკოტრების და რეაბილიტაციის სისტემის განვითარება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.7.1: გადახდისუუნარობის საქმეთა მთლიან რაოდენობაში ლიკვიდაციის ნაცვლად საწარმოს რეაბილიტაციით დასრულებულ გადახდისუუნარობის საქმეთა წილი.

2020 წლის სექტემბერში მიღებულ იქნა „რეაბილიტაციისა და კრედიტორთა კოლექტიური დაკმაყოფილების შესახებ“ საქართველოს კანონი, რომელიც სრულად 2021 წლის აპრილიდან ამოქმედდა. აღნიშნული კანონის მიღებით საქართველოში გადახდისუუნარობის პროცესის მარეგულირებელი პროგრესული ჩარჩო ჩამოყალიბდა და გაჩნდა მეტი სტიმული საწარმოების რეაბილიტაციისთვის.

2021-2024 წლებში, „რეაბილიტაციისა და კრედიტორთა კოლექტიური დაკმაყოფილების შესახებ“ კანონის საფუძველზე, სასამართლოში საქმის წარმოება დაიწყო 80 საქმეზე, რეაბილიტაციით დასრულდა 16 საქმე.

ჯამურად, რეაბილიტაციით დასრულებულ საქმეთა წილი გადახდისუუნარობის საქმეთა მთლიან რაოდენობაში **20%-ს** შეადგენს.

- ✓ **აქტივობა 1.7.1: გადახდისუუნარობის პრაქტიკოსთა კატეგორიების (რომლებიც დაშვებული იქნებიან სხვადასხვა ტიპის გადახდისუუნარობის საქმეებზე, მათი სირთულის გათვალისწინებით) განსაზღვრის მიზნით სამართლებრივი ბაზის შექმნა.**

„რეაბილიტაციისა და კრედიტორთა კოლექტიური დაკმაყოფილების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის მე-3 პუნქტი საქართველოს იუსტიციის მინისტრს განუსაზღვრავს უფლებამოსილებას ბრძანებით განსაზღვროს გადახდისუუნარობის პრაქტიკოსთა კატეგორიები, რომლებიც დაშვებული იქნებიან სხვადასხვა ტიპის

გადახდისუუნარობის საქმეებზე, მათი სირთულის გათვალისწინებით. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოდან, სსიპ „აღსრულების ეროვნული ბიუროდან“ და ბიზნეს რეაბილიტაციისა და გადახდისუუნარობის პრაქტიკოსთა ასოციაციიდან მიღებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, ამ ეტაპზე, მიმდინარე საქმეთა სიმცირიდან გამომდინარე, გადახდისუუნარობის პრაქტიკოსთა კატეგორიზაციისათვის სამართლებრივი ბაზის შექმნის აუცილებლობა არ გამოკვეთილა.

ამოცანა 1.8. მცირე და საშუალო მეწარმეთა ცნობიერების ამაღლება რეგულაციების ცვლილებებთან დაკავშირებით და საჯარო-კერძო დიალოგის განვითარება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.8.1: კერძო სექტორის განვითარების საკონსულტაციო საბჭოს სხდომების რაოდენობა.

2024 წლის განმავლობაში კერძო სექტორის განვითარების ხელშეწყობის საკონსულტაციო საბჭოს 4 შეხვედრა ჩატარდა.

საჯარო-კერძო პარტნიორობა და ურთიერთთანამშრომლობის გაღრმავება მნიშვნელოვანი ფაქტორია ეკონომიკური განვითარებისთვის, რადგან კერძო სექტორთან რეგულარული დიალოგი ხელს უწყობს მტკიცებულებებზე დაფუძნებული და შედეგზე ორიენტირებული პოლიტიკის წარმოებას. საჯარო და კერძო სექტორს შორის დიალოგის გაძლიერების მიზნით, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის ბრძანებით, 2016 წელს შეიქმნა კერძო სექტორის განვითარების ხელშეწყობის საკონსულტაციო საბჭო მინისტრის მოადგილის ხელმძღვანელობით, საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილედ კი კერძო სექტორის წარმომადგენელი განისაზღვრა. სახელმწიფო და კერძო სექტორს შორის დიალოგის ინსტიტუციური პლატფორმა - კერძო სექტორის განვითარების ხელშეწყობის საკონსულტაციო საბჭო სწორედ ის ინსტრუმენტია, რომლის ფარგლებშიც ბიზნესს ეძლევა ღია და პირდაპირი შესაძლებლობა წარმართოს კონსტრუქციული დიალოგი სახელმწიფო სექტორთან, მიიღოს ინფორმაცია მიმდინარე თუ დაგეგმილი რეფორმების თაობაზე, განიხილოს მათ წინაშე მდგარი გამოწვევები და წარმოადგინოს ინიციატივები. შედეგად, კერძო სექტორის განვითარების ხელშეწყობის საბჭო ეხმარება მთავრობას შეიმუშაოს ეფექტიანი პოლიტიკა და აღმოფხვრას მეწარმეობის განვითარების ძირითადი დაბრკოლებები. პლატფორმის ფუნქციონირება ხელს უწყობს კერძო სექტორსა და მთავრობას შორის ნდობის გაზრდას და პროგნოზირებადი გარემოს ჩამოყალიბებას.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.8.2: სავაჭრო საკითხებზე მომუშავე საკონსულტაციო საბჭოს და DCFTA საკონსულტაციო ჯგუფის სხდომების რაოდენობა.

სავაჭრო საკითხებზე მომუშავე საკონსულტაციო საბჭოს და DCFTA საკონსულტაციო ჯგუფის სხდომები არ ჩატარებულა.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.8.3: DCFTA-ით გათვალისწინებული ევროკავშირის საკანონმდებლო აქტების რაოდენობა, რომელთან დაახლოების მიზნით მომზადებული საკანონმდებლო პროექტები კომენტარებისთვის განთავსებულია DCFTA.GOV.GE-ზე.

2021-2024 წლებში საქართველოს კანონმდებლობა დაუახლოვდა ევროკავშირის 70 საკანონმდებლო აქტს (მ.შ. 2024 წელს - 13 აქტი). დაახლოების მიზნით შემუშავებული რეგლამენტები კონსულტაციების მიზნით განთავსებული იქნა ოფიციალურ ვებ-გვერდზე dcfta.gov.ge.

- ✓ **აქტივობა 1.8.1: კერძო სექტორის განვითარების ხელშეწყობის საკონსულტაციო საბჭოს სხდომების ჩატარება**

საჯარო და კერძო სექტორს შორის მჭიდრო თანამშრომლობის და დიალოგის გაძლიერების მიზნით, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის ბრძანებით შექმნილია კერძო სექტორის განვითარების ხელშეწყობის საკონსულტაციო საბჭო მინისტრის მოადგილის ხელმძღვანელობით, საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილედ კი განსაზღვრულია კერძო სექტორის წარმომადგენელი. 2024 წლის განმავლობაში საბჭოს 4 შეხვედრა ჩატარდა:

- 2024 წლის 29 მარტს ჩატარდა კერძო სექტორის განვითარების ხელშეწყობის საკონსულტაციო საბჭოს შეხვედრა, რომლის ფარგლებშიც სსიპ „საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს“ მიერ გაკეთდა პრეზენტაცია „ინოვაციური ეკოსისტემის გაუმჯობესების მხარდამჭერი ახალი პროექტებისა და ინიციატივების შესახებ“. ასევე, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ეკონომიკური პოლიტიკის დეპარტამენტის მიერ წარმოდგენილი იქნა პრეზენტაცია მრეწველობის სექტორში უნარებზე საწარმოთა მოთხოვნის კვლევის თაობაზე. შეხვედრის ფარგლებში, ასევე, წინა სხდომაზე დასმული საკითხის შესაბამისად, სამინისტროს საგარეო ვაჭრობის პოლიტიკის დეპარტამენტის მიერ გაკეთდა პრეზენტაცია საქართველოსა და მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციას (WTO) შორის არსებული თანამშრომლობის თაობაზე. შეხვედრაზე, ასევე, გაიმართა დისკუსია თემაზე „კერძო სექტორის განვითარების შემაფერხებელი ფაქტორები“.

- 2024 წლის 27 ივნისს ჩატარდა კერძო სექტორის განვითარების ხელშეწყობის

საკონსულტაციო საბჭოს მორიგი შეხვედრა, რომლის ფარგლებშიც ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების ეკონომიკური პოლიტიკის დეპარტამენტის მიერ გაკეთდა პრეზენტაცია ‘’OECD PMR-ის კვლევის ფარგლებში საქართველოს შეფასების დაწყების თაობაზე“. ასევე, ქალთა მეწარმეობის ხელშეწყობის ქვესაბჭოს თავმჯდომარის მიერ წარმოდგენილი იქნა პრეზენტაცია ქვესაბჭოს ფარგლებში გაწეული საქმიანობის თაობაზე. შეხვედრის დასასრულს, შედგა დისკუსია სხდომაზე წარმოდგენილ საკითხებთან დაკავშირებით, მათ შორის, თემაზე „კერძო სექტორის განვითარების შემაფერხებელი ფაქტორები“.

- 2024 წლის 22 ოქტომბერს საბჭოს მორიგი სხდომა გაიმართა, რომლის ფარგლებშიც შემოსავლების სამსახურის მიერ გაკეთდა პრეზენტაცია „დღგ-ს დაბრუნების რეფორმა და მისი შედეგები“. ასევე, გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) მიერ წარმოდგენილი იქნა პრეზენტაცია „ინკლუზიური წვდომა საექსპორტო ბაზრებზე“. დღის წესრიგის შესაბამისად, ასევე, გაიმართა დისკუსია სხდომაზე წარმოდგენილ საკითხებთან, მათ შორის კერძო სექტორის განვითარების შემაფერხებელ ფაქტორებთან დაკავშირებით.

- 2024 წლის 27 დეკემბერს ჩატარდა კერძო სექტორის განვითარების ხელშეწყობის საკონსულტაციო საბჭოს მორიგი შეხვედრა, რომლის ფარგლებშიც საქართველოს პროფესიონალ ბუღალტერთა და აუდიტორთა ფედერაციის გამგეობის მიერ გაკეთდა პრეზენტაცია ,,მცირე და საშუალო ბიზნესის ბუღალტერთა სერტიფიცირების და რეესტრის თაობაზე”. ასევე, სააგენტოს „აწარმოე საქართველოში“ მიერ, საბჭოს წინა სხდომაზე კერძო სექტორის მიერ დასმული საკითხის შესაბამისად, წარმოდგენილი იქნა პრეზენტაცია ექსპორტის ხელშეწყობის მიმართულებით მიმდინარე და დაგეგმილ აქტივობებთან დაკავშირებით. შეხვედრის დასასრულს, შედგა დისკუსია სხდომაზე წარმოდგენილ საკითხებთან დაკავშირებით, მათ შორის, თემაზე „კერძო სექტორის განვითარების შემაფერხებელი ფაქტორები“.[24]

✓ **აქტივობა 1.8.2: სავაჭრო საკითხებზე მომუშავე საკონსულტაციო საბჭოს და DCFTA საკონსულტაციო ჯგუფის შეხვედრების ორგანიზება**

2024 წელს, სავაჭრო საკითხებზე მომუშავე საკონსულტაციო საბჭოს და DCFTA საკონსულტაციო ჯგუფის შეხვედრები არ ჩატარებულა.

[24] წყარო: https://www.economy.ge/?page=economy&s=84

პრიორიტეტი 2. მცირე და საშუალო მეწარმეობის უნარების განვითარების და სამეწარმეო კულტურის ამაღლების ხელშეწყობა

საქართველოს ეკონომიკური განვითარების პროცესში განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარება და შესაბამისად, ამ პროცესში მცირე და საშუალო საწარმოების ზრდის სტიმულირება, ადგილობრივი კერძო სექტორის კონკურენტუნარიანობის გაუმჯობესება, ბიზნესის წამოწყებისა და განვითარების ხელშეწყობა.

აღნიშნულ კონტექსტში უმნიშვნელოვანესია ქვეყნის შრომის ბაზრის ეფექტიანი ფუნქციონირება, სამუშაო ძალის დასაქმების ხელშეწყობა და მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება, რაც საქართველოს მთავრობის პრიორიტეტული მიმართულებაა.

ამ თვალსაზრისით მნიშვნელოვანია სახელმწიფო მხარდაჭერა სამეწარმეო უნარების განვითარების, სასწავლო და საგანმანათლებლო პროგრამების, პროექტების და ტექნიკური დახმარების მექანიზმების შემუშავების, ორგანიზებისა და განხორციელების მიმართულებით. მათ შორის, ასევე, აღსანიშნავია პროფესიული განათლების მიმართულებით არსებული პოლიტიკა, რომელიც ხელს უწყობს ადამიანური რესურსების მდგრად გაუმჯობესებას, შეუსაბამობის შემცირებას ბაზრის მოთხოვნასა და მიწოდებას შორის, სამუშაო ძალის პოტენციალის განვითარებას, დასაქმების თუ თვითდასაქმების შესაძლებლობას, შემოსავლის მიღებას, თვითრეალიზებას და შედეგად, უმუშევრობის დონის შემცირებას.

მცირე და საშუალო მეწარმეობის უნარების განვითარების და სამეწარმეო კულტურის ამაღლების ხელშეწყობის მიზანია მცირე და საშუალო მეწარმეთა კონკურენტუნარიანობის ამაღლება სამეწარმეო უნარებისა და სამეწარმეო კულტურის განვითარების ხელშეწყობის გზით.

მეორე პრიორიტეტული მიმართულება „მცირე და საშუალო მეწარმეობის უნარების განვითარების და სამეწარმეო კულტურის ამაღლების ხელშეწყობა” - აერთიანებს 7 ამოცანას და 27 აქტივობას.

ამოცანა 2.1. შრომის ბაზრის სფეროში მტკიცებულებებზე დაფუძნებული გადაწყვეტილებების მიღების ხელშეწყობა

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 2.1.1: შრომის ბაზრის საჭიროებების შესახებ ჩატარებული კვლევების შედეგების პრეზენტაცია/განხილვის რაოდენობა.

საანგარიშო წელს, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ, განხორციელდა მრეწველობის სექტორში უნარებზე საწარმოთა მოთხოვნის კვლევა. კვლევის შედეგები წარედგინა ფართო აუდიტორიას და მომზადდა კვლევის ნარატიული ანგარიში, რომელიც განთავსებულია შრომის ბაზრის საინფორმაციო სისტემის ვებ-გვერდზე (lmis.gov.ge).[25]

✓ აქტივობა 2.1.1: ეკონომიკის სექტორების სრულად მოცვით უნარებზე საწარმოთა მოთხოვნის კვლევის განხორციელება

უნარებზე საწარმოთა მოთხოვნის ეკონომიკის სექტორების სრულად მოცვით კვლევის განსახორციელებლად შემუშავდა კვლევის მეთოდოლოგია და კითხვარი.

✓ აქტივობა 2.1.2: უნარებზე საწარმოთა მოთხოვნის სექტორული კვლევის განხორციელება

განხორციელდა მრეწველობის სექტორში უნარებზე საწარმოთა მოთხოვნის კვლევა. კვლევის შედეგები წარედგინა ფართო აუდიტორიას და მომზადდა კვლევის ნარატიული ანგარიში, რომელიც განთავსებულია შრომის ბაზრის საინფორმაციო სისტემის ვებ-გვერდზე (lmis.gov.ge). ასევე, განხორციელდა ტურიზმის სექტორში უნარებზე საწარმოთა მოთხოვნის კვლევა.

✓ აქტივობა 2.1.3: შრომის ბაზრის წლიური ანალიზის მომზადება

მომზადდა შრომის ბაზრის წლიური ანგარიში, რომლის ფარგლებშიც დამუშავდა ინფორმაცია ვაკანსიების, ახალი პროფესიებისა და ქვეყანაში განხორციელებული კვლევების შესახებ.

✓ აქტივობა 2.1.4: უნარების პროგნოზირების მაკროეკონომიკური მოდელის შემუშავება (ივნისი, 2023)

აღნიშნული აქტივობა სრულად განხორციელდა 2023 წელს. კერძოდ, შემუშავდა

[25] წყარო: https://www.lmis.gov.ge/Lmis/Lmis.Portal.Web/Pages/User/News.aspx?ID=e2b2ab37-7807-4794-86c8-5aeabdf47026

უნარების პროგნოზირების მაკროეკონომიკური მოდელი, რომელიც მოიცავს ხუთი წლის პერიოდით სამუშაო ძალის მოთხოვნის, მიწოდებისა და ჩანაცვლების საჭიროებების შესწავლას. მოდელის საფუძველზე მომზადდა პროგნოზირების ანგარიში, რომელიც ხელმისაწვდომია შრომის ბაზრის საინფორმაციო სისტემის ვებ- გვერდზე. მომხმარებლების ცნობიერების გაზრდის მიზნით, მოეწყო პრეზენტაცია, სადაც წარმოდგენილი იყო პროგნოზირების მოდელის მიგნებები.

ამოცანა 2.2. უსაფრთხო შრომითი გარემოს საჭიროების შესახებ ცნობიერების ამაღლება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 2.2.1: ჩატარებული ტრენინგების/შეხვედრების რაოდენობა წლიურად.

2021-2024 წლებში, შრომით ნორმებზე საზოგადოების, მათ შორის, აქცენტირებულად დამსაქმებელთა და დასაქმებულთა ცნობიერების ამაღლების ფარგლებში, განხორციელდა 800 საინფორმაციო შეხვედრა/სამუშაო შეხვედრა/ტრენინგი, მათ შორის, 2024 წელს - 525 .

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 2.2.2: ტრენინგების/შეხვედრების მონაწილეთა %-ული წილი, რომელიც აცხადებს, რომ ტრენინგზე მიღებული უნარები მათ დაეხმარება გააუმჯობესონ შრომის უსაფრთხოების დაცვის სტანდარტი ან შრომის უსაფრთხოების რეგულაციებთან შესაბამისობის ხარისხი.

საანგარიშო პერიოდში, ცნობიერების ამაღლების მიზნით განხორციელებული საინფორმაციო შეხვედრების ფარგლებში გავრცელებული ინფორმაცია 4000-ზე მეტი პირისთვის გახდა ხელმისაწვდომი.

- ✓ **აქტივობა 2.2.1: „შრომის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის შესაბამისად პირველადი და განმეორებითი ინსპექტირებების განხორციელება და შესაბამისი მითითებების გაცემა**

,,შრომის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის შესაბამისად, 3201 ინსპექტირება (პირველადი და შემდგომი, დარღვევების სრულ გამოსწორებამდე) განხორციელდა. განხორციელებული ზედამხედველობის ფარგლებში, პირველადი ინსპექტირებების შედეგად შემოწმდა 1901 ობიექტი. ზედამხედველობის შედეგად გაიცა 20 081 მითითება.

- ✓ **აქტივობა 2.2.2: უსაფრთხო შრომითი გარემოს შესახებ**

ტრენინგების/საინფორმაციო/სამუშაო შეხვედრების განხორციელება

საანგარიშო პერიოდში, შრომით ნორმებზე, საზოგადოების, განსაკუთრებულად დამსაქმებელთა და დასაქმებულთა ცნობიერების ამაღლების ფარგლებში, განხორციელდა 525 საინფორმაციო/სამუშაო შეხვედრა, მათ შორის:

- ✓ 37 სამუშაო შეხვედრა - საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, უცხოურ დელეგაციასთან და ადგილობრივ უწყებებთან;
- ✓ 8 საინფორმაციო შეხვედრა - სამსახურის საქმიანობის შესახებ, რომელსაც 225-მდე პირი ესწრებოდა;
- ✓ 2 საინფორმაციო შეხვედრა - სტუდენტებთან სამსახურის საქმიანობის შესახებ, რომელსაც 110-მდე პირი ესწრებოდა;
- ✓ 181 ობიექტზე - შრომის უსაფრთხოების ნორმების დაცვის მიმართულებით ცნობიერების ამაღლების ფარგლებში, განხორციელდა ვიზიტი ქვეყანაში ოპერირებად დამსაქმებელთან, რომლის ფარგლებშიც კონსულტაცია გაეწია, ჯამში, 2230 დასაქმებულს;
- ✓ 297 ობიექტზე - შრომითი უფლებების ეფექტურად აღსრულების მიზნით ცნობიერების ამაღლების ფარგლებში, სამუშაო დროსთან და ზეგანაკვეთურ შრომასთან დაკავშირებით, განხორციელდა ვიზიტი ოპერირებად დამსაქმებელთან, რომლის ფარგლებშიც კონსულტაცია გაეწია 1563 დასაქმებულს. აქვე, აღსანიშნავია, რომ სამსახურის მიერ, ჯამში, მომზადდა და გაიგზავნა 186 სარეკომენდაციო წერილი.

✓ აქტივობა 2.2.3: შრომის უსაფრთხოების ნორმების ეფექტურად აღსრულების მიზნით საინფორმაციო მასალების მომზადება

შრომით ნორმებთან დაკავშირებით, მომზადდა 49 საინფორმაციო მასალა, რომელთა შრომის უსაფრთხოების საკითხებს ეხებოდა 31 მათგანი, მათ შორის:

- ✓ 12 საინფორმაციო ვიდეორგოლი, მათ შორის, 4 ვიდეორგოლი შრომის უსაფრთხოების მიმართულებით, რომელიც გასაჯაროვდა ტელევიზიების, სოციალური ქსელებისა და სამსახურის ოფიციალური ვებ-გვერდის საშუალებით;
- ✓ 17 საინფორმაციო ბუკლეტის ტექსტი, მათ შორის, 9 ბუკლეტი შრომის უსაფრთხოების საკითხებთან დაკავშირებით, რომელთაგან დაიბეჭდა და გამოქვეყნდა 4 თემატური ბუკლეტი;
- ✓ 3 სახელმძღვანელო დოკუმენტი (1 დოკუმენტი შრომის უსაფრთხოების თემატიკაზე, კერძოდ, გაეროს ქალთა ორგანიზაციის პროექტის - „ქალთა ეკონომიკური

გაძლიერება სამხრეთ კავკასიაში“ ფარგლებში, ექსპერტული მხარდაჭერით შემუშავებული „დასაქმებული ორსული, ახალნამშობიარები და მეძუძური ქალებისთვის მავნე ან/და განსაკუთრებული რისკის შემცველი სამუშაო გარემოს შეფასების პრაქტიკული სახელმძღვანელო"), რომელიც ხელმისაწვდომია ვებ-გვერდზე;

- ✓ 17 ნორმატიული აქტი, რომლებიც ითარგმნა ინგლისურ, სომხურ და აზერბაიჯანულ ენებზე. აქტები გამოქვეყნდა სამსახურის ვებ-გვერდზე;
- ✓ გარდა ამისა, მომზადდა ელექტრონული სასწავლო კურსი შრომის უსაფრთხოების თემატურ საკითხზე (დასაქმებული ორსული, ახალნამშობიარები და მეძუძური ქალებისთვის მავნე ან/და განსაკუთრებული რისკის შემცველი სამუშაო გარემოს შეფასების შესახებ), რომელიც ტექნიკური მოთხოვნების სრულყოფის შესაბამისად, 2025 წელს იქნება ხელმისაწვდომი შრომის ინსპექტორებისა და საზოგადოებისთვის.

ამოცანა 2.3. სამეწარმეო უნარების გაძლიერება რეგულარული ტრენინგების გზით

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 2.3.1: დატრენინგებულ მეწარმეთა პროცენტული წილი, რომლებიც თვლიან, რომ ტრენინგის განმავლობაში მიღებული უნარები და ცოდნა გამოადგებათ საკუთარი ბიზნესის გაუმჯობესებაში.

სსიპ „აწარმოე საქართველოს“ მიერ მიკრო და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობის პროგრამის ფარგლებში ჩატარებული ტრენინგების 1330 ბენეფიციარიდან, საშუალოდ 94% თვლის, რომ ძალიან სასარგებლო/სასარგებლო იყო მათ მიერ გავლილი ტრენინგ(ებ)ი. ცალკეული მოდულების (მეწარმეობის საფუძვლები; შეღავათიანი დაბეგვრის რეჟიმები; გადასახადის გადახდისა და ანგარიშგების წესი; ბიზნეს გეგმის შედგენა; გარემოსდაცვითი და სოციალური მოთხოვნები; ციფრული ტექნოლოგიები) შეფასება 93%-96% ფარგლებშია.

სსიპ „საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს” მიერ STEAM მიმართულებით ჩატარდა ტრენინგები. აღნიშნული ტრენინგებით ხელი შეეწყო განათლების დონის ამაღლებას. ამასთან, მონაწილეებს შესაძლებლობა მიეცათ ტრენინგების დასრულების შემდგომ დასაქმდნენ კონკრეტული მიმართულებით და შეასრულონ პროექტები. აღნიშნული ტრენინგების შედეგად, მეწარმეთა 80% თვლის, რომ ტრენინგების განმავლობაში მიღებული უნარები და ცოდნა გამოადგებათ საკუთარი ბიზნესის წარმოებასა და გაუმჯობესებაში.

✓ აქტივობა 2.3.1: მიკრო და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობის პროგრამის ფარგლებში, მიკრო და მცირე მეწარმეთა ტრენინგი ზოგადი მეწარმეობის საკითხებში და გარემოსდაცვით და სოციალურ საკითხებში.

2023 წლის 3 აპრილს გამოცხადდა მიკრო და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობის საგრანტო პროგრამა. აღნიშნული პროგრამის ფარგლებში ბიზნეს იდეების ეტაპზე სულ შემოვიდა 13,239 განაცხადი. მათ შორის, შემდეგ ეტაპზე (ტრენინგები) გადავიდა 4,359 განმცხადებელი. ტრენინგების ეტაპზე გადასულ ბენეფიციარებთან ჩატარდა შემდეგი თემატიკის ტრენინგები: შესავალი მეწარმეობაში, ბიზნესის აგებულება, სამართლებრივი ფორმები, საგადასახადო სტატუსები, საგადასახადო შეღავათები, საგადასახადო დეკლარაციის შევსება, შესყიდვები, ბიზნესგეგმის კომპონენტები, გარემოს დაცვა და სკრინინგი, ბიზნესის გაციფრულება და გენდერული თანასწორობა ბიზნესში. ჯამში, დატრენინგდა 4,290 განმცხადებელი.

✓ აქტივობა 2.3.2: სსიპ „ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს“ რეგიონლურ ინოვაციურ ცენტრებში ტექნოლოგიურ უნარებთან მიმართებით ტრენინგების ჩატარება

სსიპ „საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს“ მიერ პრე-აქსელერატორის პროგრამა განხორციელდა საქართველოს 8 რეგიონში. 7 კვირიანი ინტენსიური გადამზადების შემდეგ, პროგრამას ჰყავდა 366 ბენეფიციარი; საინვესტიციო კომიტეტის წინაშე წარსდგა 100 ბენეფიციარი; მათგან, რეგიონულ საგრანტო პროგრამაში მონაწილეობა მიიღო 82-მა, ხოლო ამავე გრანტებში გაიმარჯვა პროგრამის შედეგად გადამზადებულმა 14-მა მათგანმა.

ამასთან, ტექნოპარკებში, STEAM მიმართულებებით ჩატარდა არაერთი ტექნოლოგიური კვირეული, ასევე, რობოტიკისა და 3D მოდელირების საკითხებზე ტრენინგები. სულ, საანგარიშო პერიოდში, გადამზადებულია 1441 ბენეფიციარი, მათ შორის - 705 ქალი და 1827 ვიზიტორი, მათ შორის - 984 ქალი.

✓ აქტივობა 2.3.3: მცირე და საშუალო მეწარმეებისათვის ტრენინგების ჩატარება სამეწარმეო უნარებთან მიმართებით

სავაჭრო-სამრეწველო პალატა ყოველწლიურად ახორციელებს სხვადასხვა მიმართულების ტრენინგებს მცირე და საშუალო მეწარმეებისთვის. საანგარიშო წელს:

სამეწარმეო უნარების გაძლიერების მიმართულებით, სავაჭრო პალატისა და აშშ-ის საელჩოს ერთობლივი პროექტის ფარგლებში „ქალთა ეკონომიკური გაძლიერება ელექტრონული კომერციის მეშვეობით“ 45 ქალი მეწარმისთვის გაიმართა მენთორშიფ-სესიები ისეთი მიმართულებებით, როგორიცაა ბრენდინგი, მარკეტინგი და გაყიდვები.

გენდერული თანასწორობის საკითხში კერძო სექტორის როლზე, 43 კომპანიისთვის (45 წარმომადგენელი) გაიმართა ორი 3 დღიანი ტრენინგი, რომლის ფარგლებშიც მეწარმეებმა მიიღეს ინფორმაცია თანამშრომელთა უსაფრთხოებისა და ძალადობისგან დაცვის, ქალი მიმწოდებლებისა და მიწოდების ჯაჭვების განვითარების ხელშეწყობის, საზოგადოებრივი ინიციატივებისა და ადვოკატირების, თანასწორობის ხელშეწყობის საკითხებზე.

„GCCI მცირე და საშუალო ბიზნესის გაციფრულებისთვის“ პროექტის ფარგლებში, საქართველოს 5 რეგიონში, ჯამში 66-მა ბიზნესმა გაირა ტრენინგები, ინდივიდუალური კონსულტაციები და ვორქშოფები.

საქართველოში ელექტრონული კომერციის განვითარების ხელშეწყობისთვის, „უფასო ვებ-გვერდი ბიზნესისთვის" პროექტის ფარგლებში, 63 ბენეფიციარს უფასოდ გადაეცა ვებ-გვერდი და ჩაუშენდა ელექტრონული გადახდის სისტემები. ასევე, მეწარმე ბენეფიციარისთვის, მათ შორის, 60 ქალის მფლობელობაში არსებული ბიზნესისთის, ჩატარდა ინდივიდუალური და ჯგუფური ტრენინგ-შეხვედრები, სადაც მოხდა მათთვის შექმნილი ვებ-გვერდების დეტალური ახსნა, სამართავი პანელის გამოყენების სწავლება, დამატებითი ინსტრუმენტების რეგისტრაცია, როგორიცაა Google Analytics, Facebook Pixel, Facebook Messenger, ონლაინ გადახდის სისტემის ახსნა-სწავლება.

პროექტის „კარგი მმართველობა გენდერული თანასწორობისათვის“ მეწარმეობის კომპონენტის ფარგლებში, ციფრული და ბიზნესის მართვის მიმართულებით დატრენინგდა 12 პოტენციური ტრენერი და 82 მეწარმე ქალი.

სავაჭრო-სამრეწველო პალატისა და შტუტგარტის პალატის ექსპორტის აკადემიის ერთობლივი პროექტის - „პროფესიული განათლება და სასწავლო პარტნიორობა” ფარგლებში, წარმატებით ჩატარდა სასწავლო კურსი; მომზადდა 10 ტრენერი; ამასთან, „კომპანიის ინსტრუქტორის“ მომზადების პროგრამის ფარგლებში, გადამზადდა 70 - მდე კომპანიის ინსტრუქტორი და საგანმანათლებლო დაწესებულებების პრაქტიკოსი პედაგოგები.

სამეწარმეო უნარების გაძლიერების მიმართულებით, მეწარმე-სუბიექტებისათვის, საანგარიშო პერიოდში 140-ზე მეტი დაინტერესებული პირისთვის გაიმართა ტრენინგები საგადასახადო საკითხებზე (თბილისი, თელავი, გორი, ქუთაისი,

ოზურგეთი, ზუგდიდი და ბათუმი).

ჯამში, დატრენინგდა 500-ზე მეტი დაინტერესებული მეწარმე.

ამოცანა 2.4. მეწარმეობაზე ორიენტირებული პროფესიული განათლების სისტემის განვითარება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 2.4.1: პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების (პსდ-ები) რაოდენობა, სადაც დანერგილია მეწარმეობრივი კულტურის კონცეფცია.

2024 წელს, გაგრძელდა მუშაობა სამეწარმეო კომპეტენციების განვითარების მიმართულებით, როგორც მასწავლებელთა დარგობრივ ქსელში, ასევე, ინსტიტუციურ დონეზე.

საანგარიშო წელს, დამტკიცდა პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამები, რომლებშიც უკვე ინტეგრირებულია მეწარმეობის ახალი მოდული. სხვადასხვა ტრენინგსა და სამუშაო შეხვედრაში მონაწილეობა მიიღო 60-მდე მეწარმეობის მასწავლებელმა; მეწარმეობის მასწავლებლების დარგობრივი ქსელის ფარგლებში ორგანიზებულ აქტივობებში მონაწილეობდა 80-ზე მეტი მეწარმეობის მასწავლებელი.

პსდ-ების სამეწარმეო საქმიანობის მხარდაჭერის მიზნით, მომზადდა საკანონმდებლო ცვლილებები, ჩატარდა 2 სამუშაო შეხვედრა პსდ-ების წარმომადგენლებთან. 8 პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებაში განხორციელდა სამეწარემო საქმიანობის მხარდაჭერა.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 2.4.2: მოკლევადიანი პროფესიული მომზადება-გადამზადების პროგრამების კურსდამთავრებულთა რაოდენობა.

2019 წელს, დაინერგა ზრდასრულთა განათლების სისტემა, რომლის ფარგლებშიც დაინტერესებული პირებისთვის შეთავაზებულია მრავალფეროვანი სასერტიფიკატო პროგრამები. 2024 წელს, მრავალფეროვანი პროგრამების შეთავაზების მიზნით, პროფესიული უნარების სააგენტომ გააგრძელა პროფესიული მომზადება/გადამზადების პროგრამების განხორციელების კოორდინირება და სააგენტოს მიერ შეთავაზებული სერვისების ფარგლებში 86 პროგრამაზე გაიცა განხორციელების უფლება, ასევე, სააგენტოს მხარდაჭერით წინა წელთან შედარებით 75 %-ით გაიზარდა დაფინანსებული პროგრამების რაოდენობა.
ყოველწლიურად მზარდია პროფესიული მომზადება/გადამზადების პროგრამებით

დაინტერესებულთა რაოდენობა. აღნიშნული პროგრამები ზრდასრული მოსახლეობისთვის მთელი ცხოვრების მანძილზე სწავლის შესაძლებლობას იძლევა და მჭიდროდ უკავშირდება არა მხოლოდ დასაქმების/სამეწარმეო საქმიანობის შესაძლებლობებს, არამედ, პიროვნული განვითარებისა და თვითრეალიზაციის ასპექტებს. პროფესიული მომზადება/გადამზადების განხორციელების შესაძლებლობა აქვს ნებისმიერ იურიდიულ პირს. პროფესიული მომზადება/გადამზადების პროგრამების კურსდამთავრებულთა რაოდენობა შეადგენს 6349-ს.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 2.4.3: დანერგილი დუალური მიდგომის პროფესიული პროგრამების რაოდენობა.

2024 წელს, დაინერგა 2 ახალი დუალური პროგრამა, რომლის განხორციელებაში ჩართულია სასწავლო საწარმოს სტატუსის მქონე 4 კერძო კომპანია (შპს „ინ-სი“, შპს „ელემენტ ჰოლდინგი“, შპს „აპარტ ქონი“, შპს „კერა ქონსთრაქშენი“), რომლებიც 2 კოლეჯთან (შპს ,,ბიზნესისა და ტექნოლოგიების აკადემია”, სსიპ კოლეჯი ,,სპექტრი") თანამშრომლობით ახორციელებენ პროგრამას.

2024 წლის დეკემბრის მდგომარეობით, პროფესიული განათლების სისტემაში, ჯამში, ფიქსირდება 60-ზე მეტი დუალური პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა (არაუნიკალური), ხოლო უნიკალური 42 პროგრამა.

- ✓ **აქტივობა 2.4.1: დუალური მიდგომით პროფესული საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება**

2024 წელს, დაინერგა 2 ახალი დუალური პროგრამა - რკინაბეტონის შესრულების მიმართულებით. პროგრამების განხორციელებაში ჩართულია სასწავლო საწარმოს სტატუსის მქონე 4 კერძო კომპანია, რომლებიც 2 კოლეჯთან თანამშრომლობით ახორციელებენ პროგრამას.

- ✓ **აქტივობა 2.4.2: სახელმწიფოს ან მისი მონაწილეობით დაფუძნებული პროფესიული პროგრამების განმახორციელებელი საგანმანათლებლო დაწესებულებებისთვის კონსულტაციების გაწევა და ტრენინგების ჩატარება ეკონომიკური საქმიანობის განხორციელებასთან დაკავშირებით**

აღნიშნული აქტივობის მიზნობრივი მაჩვენებელი (განსაზღვრული 2023-2025 წლებისთვის) სრულად შესრულდა 2023 წელს. კერძოდ, სააგენტოს მიერ, 2023 წელს,

პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან (პსდ), ეკონომიკური საქმიანობის განხორციელებასთან დაკავშირებით, ჩატარდა 33 სამუშაო/საკონსულტაციო შეხვედრა. შეხვედრების ფარგლებში, კონსულტაცია გაეწია 8 პსდ-ს სამეწარმეო საქმიანობის წარმოებას შესაბამისი პროდუქციის შექმნასთან დაკავშირებით.

საანგარიშო პერიოდში, ჩატარდა 2 სამუშაო შეხვედრა პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების (პსდ) წარმომადგენლებთან. პსდ-ების აქტიური ჩართულობით შემუშავდა საკანონმდებლო ცვლილებების პაკეტი, რომელიც მიმართულია პსდ-ების მიერ ეკონომიკური საქმიანობის წარმოების მხარდაჭერაზე.

✓ აქტივობა 2.4.3: პროფესიული განათლების მასწავლებლების გადამზადება სამეწარმეო კომპეტენციების მიმართულებით

მეწარმეობის პროფესიული განათლების მასწავლებლებისთვის შექმნილია მასწავლებელთა ქსელი, რომლის ფარგლებშიც მეწარმეობის მოდულის ყველა მასწავლებელს შესაძლებლობა აქვს რეგულარულად ჩაერთოს სხვადასხვა სახის სამუშაო შეხვედრასა და ტრენინგში.

საანგარიშო პერიოდში, მუშაობა გაგრძელდა მეწარმეობის დარგობრივი ქსელის გაძლიერების მიმართულებით. ჩატარდა რეგულარული შეხვედრები ქსელის წევრ მეწარმეობის მასწავლებლებთან სწავლა-სწავლების საკითხებთან დაკავშირებით. დარგობრივ ქსელში დაინერგა ახალი მოდული „შესავალი მეწარმეობის სწავლებაში", რომელიც მიზნად ისახავს ევროპის სამეწარმეო კომპეტენციების ჩარჩოზე (EntreComp) დაფუძნებით სამეწარმეო კომპეტენციების გაძლიერებას. აღნიშნული მოდულის საფუძველზე 2024 წელს გადამზადება გაიარა 45-მდე მასწავლებელმა. 15-მდე მასწავლებელმა მონაწილეობა მიიღო ევროკავშირის პროექტის ფარგლებში ორგანიზებულ სემინარებში სამეწარმეო განათლების შესახებ. ამ ეტაპზე, ქსელის 80-ზე მეტი მასწავლებელი ჩართულია სხვადასხვა სახის აქტივობაში - ტრენინგებში, ვებინარებსა და სამუშაო შეხვედრებში.

✓ აქტივობა 2.4.4: პროფესიული მომზადება/გადამზადების პროგრამების განხორციელება

2024 წელს, მრავალფეროვანი პროგრამების შემდგომი შეთავაზების მიზნით, პროფესიული უნარების სააგენტომ გააგრძელა პროფესიული მომზადება/გადამზადების პროგრამების განხორციელების კოორდინირება და სააგენტოს მიერ შეთავაზებული სერვისების ფარგლებში 86 პროგრამაზე, პროფესიული მომზადების/პროფესიული გადამზადების პროგრამის განხორციელების უფლების მიმნიჭებელი საბჭოს მიერ, გაიცა

განხორციელების უფლება. ასევე, სააგენტოს მიერ დაფინანსებული პროგრამების რაოდენობა, ამ ეტაპის მდგომარეობით, წინა წელთან შედარებით, გაზრდილია 75 %-ით. 2024 წელს, პროფესიული მომზადებისა და გადამზადების პროგრამებზე ჩარიცხულია 9372 მსმენელი. რაც შეეხება კურსდამთავრებულებს, 2023 წელს, სისტემის ფარგლებში პროფესიული მომზადება/გადამზადების პროგრამების კურსდამთავრებულთა რაოდენობა შეადგენდა 5832-ს, ხოლო 2024 წელს, ეს მაჩვენებელი გაიზარდა 6349-მდე.

2024 წელს, შეიცავალა სააგენტოს მიერ მომზადება/გადამზადების პროგრამების დაფინანსების მექანიზმი, რომლის თანახმადაც წელიწადში 4-ჯერ ცხადდება განაცხადების მიღება და იურიდიულ პირებს შესაძლებლობას აძლევს, ერთი განაცხადის ფარგლებში პროგრამებზე სხვადასხვა ნაკადის დაფინანსება მიიღონ.

✓ აქტივობა 2.4.5: შერჩეულ პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში მეწარმეობრივი კულტურის კონცეფციის დანერგვა

პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში მეწარმეობრივი კულტურის დანერგვის მიზნით, საანგარიშო პერიოდში გაიმართა კონსულტაციები/შეხვედრები პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან. იდენტიფიცირებული საჭიროებების და არსებული ხედვის შესაბამისად, დარგის ექსპერტების ჩართულობით, გადამუშავდა მეწარმეობრივი კულტურის დანერგვის კონცეფცია. აღნიშნულის შესაბამისად, 2024 წელს, მომზადდა საკანონმდებლო ცვლილებების პაკეტი და განისაზღვრა პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში მეწარმეობრივი კულტურის მხარდამჭერი მექანიზმები. განახლებული მიდგომის შესაბამისად, 2025 წლიდან დაიწყება ეტაპობრივი დანერგვის პროცესი.

✓ აქტივობა 2.4.6: ევროპის სამეწარმეო კომპეტენციების (ENTRECOMP) ჩარჩოს დანერგვა პროფესიული სტუდენტების სამეწარმეო კომპეტენციების გაძლიერების მიზნით

მეწარმეობის ახალი მოდულის დამტკიცების შემდგომ, რომელიც სრულ შესაბამისობაშია ევროპის სამეწარმეო კომპეტენციების ჩარჩოსთან (EntreComp), მუშაობა გაგრძელდა მოდულის დანერგვის მიმართულებით. საანგარიშო პერიოდში, პსდ-ებში უკვე ხორციელდება სწავლება მეწარმეობის ახალი მოდულით.

2025 წლისთვის დაგეგმილია როგორც საგანმანათლებლო პროგრამების განახლება და მეწარმეობის ახალი მოდულის ინტეგრირება, ასევე, იმ პროგრამების მხარდაჭერა, რომლის ფარგლებში სწავლება უკვე მიმდინარეობს მეწარმეობის ახალი მოდულით.

ამოცანა 2.5. შრომის ბაზრის საინფორმაციო სისტემის (LMIS), შრომის

ბაზრის მართვის საინფორმაციო სისტემისა (WORKNET) და შესაბამისი სერვისების განვითარება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 2.5.1: სერვისების მიმღებთა რაოდენობა.

საანგარიშო პერიოდში, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ, დასაქმების ხელშეწყობის მიმართულებით სერვისების მიმღებთა რაოდენობამ 24,195 შეადგინა, მათ შორის, 17 460 ქალია.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 2.5.2: სერვისების მიმღებთა რაოდენობა, რომელიც დასაქმდება.

საანგარიშო პერიოდში, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ, დასაქმების ხელშეწყობის განხორციელებული აქტივობების შედეგად დასაქმებულია 6 216 სამუშაოს მაძიებელი, მათ შორის 4 554 ქალი, საბაზისო წელთან მიმართებით, დასაქმების მაჩვენებელი თითქმის 7-ჯერ გაიზარდა, ხოლო 2023 წელთან ზრდამ 30% შეადგინა.

✓ აქტივობა 2.5.1: „უნარებზე საწარმოთა მოთხოვნის კვლევის“ გაციფრულება

მომზადდა უნარებზე საწარმოთა მოთხოვნის კვლევის გაციფრულების ელექტრონული სისტემა, რომელიც წარმოადგენს ვებ-ტექნოლოგიებზე დაფუძნებულ სისტემას და მიზნად ისახავს საზოგადოების ფართო ფენებისათვის კვლევის შედეგების მათთვის სასურველ ფორმატში მიწოდებას.

სისტემა ითვალისწინებს ფილტრების საშუალებით სასურველ ფორმატსა და ჭრილში კვლევის შედეგების გამოტანას. პროექტის ფარგლებში მომზადდა ტექნიკური დავალება, სადაც დეტალურად არის აღწერილი სისტემის შექმნის ტექნიკური გადაწყვეტილება და აღწერილობა. ტექნიკური დავალების მიხედვით შეიქმნა ვებ-ტექნოლოგიებზე დაფუძნებული ელექტრონული სისტემა.

✓ აქტივობა 2.5.2: შრომის ბაზრის საინფორმაციო სისტემის ვებგვერდის (LMIS.GOV.GE) მომხმარებელზე ორიენტირებულობის გაზრდისა და გასავითარებლად, ახალი კონცეფციის შემუშავება

ევროკავშირის ტექნიკური დახმარების პროგრამის მხარდაჭერით მომზადდა შრომის

ბაზრის საინფორმაციო სისტემის განვითარების კონცეფციის პირველადი ვერსია. გრძელდება მუშაობა, კონცეფციის საბოლოო ვერსიის შემუშავების მიმართულებით.

- ✓ **აქტივობა 2.5.3: დასაქმების ხელშეწყობის მომსახურებათა განვითარების ქვეპროგრამის აქტივობები: შრომის ბაზარზე ინდივიდუალური და ჯგუფური კონსულტირების გაწევა; საშუამავლო მომსახურება; მოწყვლადი, დაბალკონკურენტუნარიანი ჯგუფების დასაქმების ხელშემწყობა (შრომის ანაზღაურების სუბსიდირება); დასაქმების ფორუმების მოწყობა; ვაკანსიების მონიტორინგი და თვისებრივი კვლევების განხორციელება მინიმუმ წელიწადში ერთხელ; სააგენტოს საქმიანობის შესახებ ცნობიერების ამაღლება; სოციალურ პარტნიორებთან მჭიდრო თანამშრომლობა.**

ინდივიდუალური კონსულტირება დასაქმების ხელშეწყობის სახელმწიფო სააგენტოს რეგიონულ სერვის-ცენტრებში გაეწია 10 666 სამუშაოს მაძიებელს.

პროგრამით გათვალისწინებული კომპონენტების ფარგლებში, განხორციელდა სხვადასხვა აქტივობა:

- საშუამავლო მომსახურების ფარგლებში, დამსაქმებლების მიერ წარმოდგენილ 16 366 თავისუფალ სამუშაო ადგილზე საშუამავლო მომსახურების გაწევის, კერძოდ, სამუშაოს მაძიებელთა შერჩევის მიზნით, ვაკანსიების შესახებ ინფორმაცია მიეწოდა სისტემაში რეგისტრირებულ სამუშაოს მაძიებლებს. ვაკანსიების ფარგლებში შეირჩა და დამსაქმებლებთან გაიგზავნა 4085 სამუშაოს მაძიებელი.

- მოწყვლადი, დაბალკონკურენტუნარიანი ჯგუფების დასაქმების ხელშეწყობა (შრომის ანაზღაურების სუბსიდირება) - დაბალკონკურენტუნარიანი ჯგუფების დასაქმების ხელშეწყობის მიზნით, სააგენტო აქტიურად მუშაობს დამსაქმებლებთან სამუშაო ადგილების შრომის ანაზღაურების სუბსიდირების პროგრამაში ჩართვის მიზნით. მხარდაჭერითი დასაქმების კონსულტანტებმა 267 მოწყვლადი ჯგუფის სამუშაოს მაძიებელს გაუწიეს მხარდაჭერითი მომსახურება.

- დასაქმების ფორუმების მოწყობა - ჩატარდა დასაქმების 7 ფორუმი: თბილისში, ქუთაისში, თელავში, მარნეულსა და ბათუმში. ფორუმებში მონაწილეობა მიიღო 254-მა დამსაქმებელმა და 1400-ზე მეტმა სამუშაოს მაძიებელმა.

- სააგენტოს საქმიანობის შესახებ ცნობიერების ამაღლება - სააგენტო აქტიურად მუშაობს დასაქმების ხელშეწყობის სერვისებისა და პროგრამების შესახებ ცნობადობის

გაზრდის მიზნით, მართავს შეხვედრებს სამუშაოს მაძიებლებთან, დამსაქმებლებთან, არასამთავრობო ორგანიზაციებთან, ადგილობრივ თვითმმართველობებთან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან. საანგარიშო პერიოდში, სააგენტოს ორგანიზებით ან ჩართულობით ჩატარდა შეხვედრები:

- სააგენტოსა და თბილისის მერიის თანამშრომლობით, სამუშაოს მაძიებლებთან;
- ონის მუნიციპალიტეტში, მაღალმთიან დასახლებებში მცხოვრებ სამუშაოს მაძიებლებთან;
- დუშეთის ახალგაზრდულ ცენტრთან თანამშრომლობით, დუშეთის მუნიციპალიტეტის სოფლების ახალგაზრდებთან;
- საქართველოს ეროვნული უნივერსიტეტის თანამშრომლებთან და სტუდენტებთან;
- ახალგაზრდებთან ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტში;
- სააგენტოსა და ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტის თანამშრომლობით, ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტში სამუშაოს მაძიებლებთან.
- იმერეთის რეგიონში არსებულ მუნიციპალიტეტებთან, ბიზნეს ასოციაციებთან, არასამთავრობო სექტორთან და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან;
- ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტში ღონისძიება ,,პროფესიული უნარები რეგიონის განვითარებისთვის'' - საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატისა და პროფესიული უნარების სააგენტოს ერთობლივი ინიციატივით;
- დაბა სტეფანწმინდაში ადგილობრივ ბიზნეს სექტორის 35-მდე წარმომადგენელთან;
- სამტრედიაში - მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლში და საზოგადოებრივ კოლეჯში ,,სიო“, თბილისში - პროფესიულ კოლეჯთან ,,იკაროსი'' და ასევე, პროფესიულ კოლეჯთან ,,SBA''. სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონში - საზოგადოებრივ კოლეჯებსა და შოთა მესხიას სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტში;
- სახელმწიფო ზრუნვისა და ტრეფიკინგის მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დახმარების სააგენტოს სტრუქტურულ ერთეულში, მომსახურების მიმღებ პირებთან;
- ქუთაისის საერთაშორისო უნივერსიტეტის სტუდენტებთან;
- იძულებით გადაადგილებული პირებისთვის - სერვისებზე ხელმისაწვდომობის

შესახებ;

- მონაწილეობა კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის მიერ ორგანიზებულ დასაქმების ფორუმში;

- გაეროს ქალთა ორგანიზაციის მხარდაჭერით, ქ. ზუგდიდში - დევნილ და ძალადობის მსხვერპლ ქალებთან.

- სააგენტოს სერვისებსა და პროგრამებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით, სააგენტოს მობილური ჯგუფები აგრძელებენ შეხვედრებს სოფლად მცხოვრებ მოსახლეობასთან. შეხვედრების ფარგლებში, სააგენტოს თანამშრომლები შეხვედრის მონაწილეებს აწვდიან ინფორმაციას სააგენტოს სერვისებთან და პროგრამებთან დაკავშირებით. ასევე, დაინტერესების შემთხვევაში, ადგილზევე უზრუნველყოფენ სოფლად მცხოვრები მოსახლეობის ჩართვას სააგენტოს სხვადასხვა სერვისსა და პროგრამაში. საანგარიშო პერიოდში, მობილურმა ჯგუფებმა ჩაატარეს 183 შეხვედრა, რომელსაც ესწრებოდა 2899 სამუშაოს მაძიებელი.

- სოციალურ პარტნიორებთან/დონორებთან მჭიდრო თანამშრომლობა - დაინტერესებულ მხარეებთან სოციალური დიალოგის ფარგლებში, სააგენტოს ინიციატივით და საქართველოში ევროკავშირის წარმომადგენლობის მხარდაჭერით, საერთაშორისო დონორ ორგანიზაციებთან თანამშრომლობის გაძლიერების მიზნით, საკოორდინაციო შეხვედრა, რომელსაც 15-მდე ორგანიზაციის 35-მდე წარმომადგენელი დაესწრო. შეხვედრაზე წარმოდგენილი იქნა სააგენტოს ინსტიტუციური განვითარებისა და 2024 წლის საგზაო რუკა. ასევე, პარტნიორმა ორგანიზაციებმა წარმოადგინეს 2024 წლის გეგმები/ხედვები და შესაბამისად, განისაზღვრა სამომავალო სამოქმედო ნაბიჯები. დონორთა საკოორდინაციო შეხვედრის შემდგომ, სააგენტო აქტიურად აგრძელებს ინდივიდუალურ შეხვედრებს დონორ ორგანიზაციებთან თანამშრომლობის მექანიზმების შემუშავებისა და შემდგომი ნაბიჯების დაგეგმვის მიზნით. საანგარიშო პერიოდში, დონორ ორგანიზაციებთან გაიმართა 20 შეხვედრა.

- სოციალურ პარტნიორებთან თანამშრომლობის ფარგლებში, ქ. გორში, საზოგადოება ,,ბილიკთან'' ერთად, შშმ პირებისთვის საინფორმაციო შეხვედრა. ღონისძიების მიზანს წარმოადგენდა შშმ პირთა სერვისებისა და პროგრამების პოპულარიზაცია, გორის რეგიონში შშმ პირთა რეგისტრაცია და მათი დასაქმების პროგრამებში ჩართვა. ასევე, სხვა სახელმწიფო უწყებებისა და არასამთავრობო ორგანიზაციების კოორდინირებული მუშაობა შშმ თემთან დაკავშირებულ საკითხებზე.

- მონაწილეობა თბილისის რიგით მე-14 ეკონომიკური ფორუმში, რომლის ფარგლებშიც ასოციაციებს, სავაჭრო პალატებს და დაინტერესებულ პირებს მიეწოდათ ინფორმაცია სააგენტოს საქმიანობისა და მიღწეული შედეგების თაობაზე.

- სააგენტოსა და საქართველოს საბანკო ასოციაციის თანამშრომლობით შეხვედრა საბანკო სექტორის წარმომადგენლებთან.

- სააგენტოს ორგანიზებით, სახელმწიფო და კერძო პროფესიული კოლეჯების ხელმძღვანელებთან საინფორმაციო შეხვედრა.

  - ✓ **აქტივობა 2.5.5: სამუშაოს მაძიებელთა პროფესიული კვალიფიკაციის ამაღლების ქვეპროგრამის სერვისები: პროფესიული კონსულტაციისა (პროფკონსულტაცია) და კარიერის დაგეგმვის მომსახურებება; საკვანძო კომპეტენციების განვითარება; სამუშაოს მაძიებელთა პროფესიული მომზადება, პროფესიული გადამზადება და კვალიფიკაციის ამაღლება (სტაჟირება)**

სააგენტო სამუშაოს მაძიებლებისთვის უზრუნველყოფს სამუშაოს მაძიებელთა პროფესიული კვალიფიკაციის ამაღლების ქვეპროგრამით გათვალისწინებული ღონისძიებების მიწოდებას.
საანგარიშო პერიოდში, სააგენტოს სერვის ცენტრებში განხორციელდა:

- ინდივიდუალური კარიერის დაგეგმვა და პროფესიული კონსულტირების მომსახურება, რომელიც მიეწოდა 5156 სამუშაოს მაძიებელს;
- სამუშაოს მაძიებელთა პროფესიული მომზადება, პროფესიული გადამზადება და კვალიფიკაციის ამაღლება (სტაჟირება) - პროფესიული მომზადება ან/და პროფესიული გადამზადების პროგრამის ფარგლებში, ქვეპროგრამაში ჩაერთო და მომსახურების შესყიდვის ხელშეკრულება გაუფორმდა 35 პროფესიულ საგანმანათლებლო ორგანიზაციას, რომელთა მიერ წარმოდგენილ 66 მოთხოვნად პროფესიაზე სწავლა დაიწყო 3 692 - მა სამუშაოს მაძიებელმა.
- სტაჟირების კომპონენტის ფარგლებში, პროგრამაში ჩაერთო და ხელშეკრულება გაფორმდა 20 დამსაქმებელთან, რომელთა მიერ წარმოდგენილ ვაკანსიებზე სტაჟირების კომპონენტის ფარგლებში ჩაერთო 81 სამუშაოს მაძიებელი. დამატებით, აქტიური მუშაობა მიმდინარეობს დამსაქმებლებთან კომპონენტში ჩართვის მიზნით.
- საკვანძო კომპეტენციების განვითარების კომპონენტის ფარგლებში, ამ ეტაპისთვის, მიმდინარეობს სატრენინგო მომსახურების შესყიდვასთან დაკავშირებული პროცედურები.

ამოცანა 2.6 ბიზნესის პასუხისმგებლიანი ქცევის პოპულარიზაცია

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 2.6.1: დატრენინგებულ კომპანიათა რაოდენობა.

2021-2024 წლებში, UN GCNG-ის მიერ ორგანიზებულ ტრენინგების ფარგლებში სხვადასხვა მიმართულებით გადამზადდა 549 კომპანიის წარმომადგენელი (მ.შ. 2024 წელს 169 კომპანია), რომლებიც დატრენინგდნენ ბიზნესის მდგრადი განვითარების/ბიზნესის პასუხისმგებლიანი ქცევის საკითხებში. ტრენინგი მოიცავდა შემდეგ თემებს: შრომითი უფლებები; გარემოს დაცვა; ბიზნესი და ადამიანის უფლებები; კომუნიკაცია პროგრესის შესახებ (COP).

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 2.6.2: შემუშავებული ESG სახელმძღვანელო.

გაეროს გლობალური შეთანხმების საქართველოს ქსელმა მოამზადა ESG სახელმძღვანელო მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებისთვის.

ამოცანის ინდიკატორი 2.6.3: დატრენინგებულ კომპანიათა რაოდენობა, რომელიც თვლის, რომ ტრენინგზე შეძენილი უნარები დაეხმარება RBC/ESG პრინციპების იმპლემენტაციაში.

ჩატარდა გაეროს გლობალური შეთანხმების ანგარიშგების კომუნიკაცია პროგრესის შესახებ - საინფორმაციო სესიები, რომელიც ითვალისწინებს ESG საკითხებზე ცნობიერების ამაღლებას. საინფორმაციო სესიების მიზანი იყო კომპანიებისთვის გარემოსდაცვით, სოციალურ და მმართველობით საკითხებზე ანგარიშგების შესახებ როგორც შინაარსობრივი, ასევე, ტექნიკური (ანგარიშგების მომზადების წესი) ინფორმაციის მიწოდება და გაცნობა. გაეროს გლობალური შეთანხმების ანგარიშგების კითხვარი შედგენილია გაეროს გლობალური შეთანხმების 10 პრინციპისა და მდგრადი განვითარების მიზნების მიხედვით. ჩატარდა 4 შეხვედრა, რომელსაც დაესწრო 80 კომპანიის წარმომადგენელი. 2024 წლის მაისი-ივნისის პერიოდში ქ. ბათუმში ჩატარდა ექსპორტის მენეჯერთა კურსი, რომელშიც გაეროს გლობალური შეთანხმების საქართველოს ქსელის დაფინანსებით, ინტეგრირებული იყო კორპორატიული მდგრადობის და ცირკულარული ეკონომიკის საკითხები. კურსში მონაწილეობა მიიღო 21-მა მსმენელმა. დატრენინგებულთა 100% თვლის, რომ ტრენინგზე შეძენილი უნარები დაეხმარება RBC /ESG პრინციპების იმპლემენტაციაში.

- ✓ **აქტივობა 2.6.2: პასუხისმგებლიანი ბიზნეს ქცევის მიმართულებით საუკეთესო მაგალითების ყოველწლიური პუბლიკაციის შექმნა**

გამოიცა კორპორაციული მდგრადობის ჟურნალის Sustainability Spotlight-ის რამდენიმე

ნომერი შემდეგ თემებზე: Halfway to 2030: SDG Corporate Leadership in Georgia; Investing in SDGs: Sustainable Finance; Georgia's EU Integration What's IN IT for Business; "20th Anniversary of the Principle 10: Anti Corruption".

აღნიშნული ნომრებისთვის მომზადდა 98 სტატია და ჩაიწერა 83 ინტერვიუ. ჟურნალში წარმოჩენილია პასუხისმგებლიანი ბიზნეს ქცევის საუკეთესო მაგალითები. გამოიცა კორპორაციული მდგრადობის ჯილდოს ყოველწლიური პუბლიკაცია, რომელშიც წარმოდგენილია კომპანიების მიერ განხორციელებული პროექტები (110 პროექტი) კორპორაციული მდგრადობის მიმართულებით.

- ✓ **აქტივობა 2.6.3: ESG სახელმძღვანელოს შესახებ ცნობიერების ამაღლება მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებთან საინფორმაციო სესიების საშუალებით**

ჩატარდა გაეროს გლობალური შეთანხმების ანგარიშგების კომუნიკაცია პროგრესის შესახებ - საინფორმაციო სესიები, რომელიც ითვალისწინებს ESG საკითხებზე ცნობიერების ამაღლებას. საინფორმაციო სესიების მიზანი იყო კომპანიებისთვის გარემოსდაცვით, სოციალურ და მმართველობით საკითხებზე ანგარიშგების შესახებ როგორც შინაარსობრივი, ასევე ტექნიკური (ანგარიშგების მომზადების წესი) ინფორმაციის მიწოდება და გაცნობა. გაეროს გლობალური შეთანხმების ანგარიშგების კითხვარი შედგენილია გაეროს გლობალური შეთანხმების 10 პრინციპისა და მდგრადი განვითარების მიზნების მიხედვით. ჩატარდა 4 შეხვედრა (80 მონაწილე).

ამოცანა 2.7. ფართოზოლოვანი ინტერნეტის საშუალებით ციფრული სერვისების გამოყენების ხელშეწყობა

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 2.7.1: ციფრული წიგნიერების (მათ შორის ციფრული უნარების) ხელშემწყობი პროგრამებით მოცული დასახლებების რაოდენობა.

ციფრული მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში, 2022-2024 წლებში სულ გადამზადდა 12 მუნიციპალიტეტის 200-მდე სამიზნე დასახლების/სოფლის 6,000-ზე მეტი ბენეფიციარი. ციფრული მხარდაჭერის პროგრამაში, ჯამში, 150-ზე მეტმა ადგილობრივმა მეწარმემ მიიღო მონაწილეობა.

პრიორიტეტი 3: ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება

ბიზნესგარემოს გაუმჯობესება, ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის ზრდა, ფინანსური სექტორის გაძლიერება და შედეგად, ეკონომიკური ზრდის ხელშეწყობა ქვეყნის უმნიშვნელოვანესი პრიორიტეტია.

ფინანსური რესურსები და მათზე ხელმისაწვდომობა ნებისმიერი ბიზნესისთვის მიზნების მიღწევის პროცესში სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია. სწორედ ფინანსების ხელმისაწვდომობა და დაფინანსება თამაშობს ძირითად როლს მეწარმეობის განვითარებაში. ამ თვალსაზრისით, სახელმწიფო დაფინანსების პროგრამების და დაფინანსების ალტერნატიული მექანიზმების განვითარება, ფინანსური განათლების დონის ამაღლება ქვეყნისთვის მნიშვნელოვანი გამოწვევაა. ამ მიმართულებით, მთავარ გამოწვევებს შორისაა მცირე და საშუალო მეწარმეების მიერ ფინანსური ბაზრის ინსტრუმენტების გამოყენების ხელშეწყობა.

2023 წელს, ბიზნეს სექტორში ინვესტიციებმა ფიქსირებულ აქტივებში 7,041.5 მილიონი ლარი შეადგინა, მათ შორის, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების წილმა 50% შეადგინა. აღსანიშნავია, რომ 2017 წლიდან, მას შემდეგ რაც მოგების გადასახადის ე.წ. „ესტონური მოდელი" იქნა შემოღებული, რომელიც გაუნაწილებელი მოგების ნულოვან დაბეგვრას გულისხმობს, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების წილი ფიქსირებულ აქტივებში ინვესტიციების მთლიან მაჩვენებელში გაიზარდა, რომელიც 2017 წელს მხოლოდ 39.2%-ს შეადგენდა. ამდენად, აღნიშნულმა რეფორმამ მნიშვნელოვნად შეუწყო ხელი რეინვესტირებას ეკონომიკაში, რაც მცირე და საშუალო საწარმოებზე დადებითად აისახა.

მესამე პრიორიტეტული მიმართულება - ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება - აერთიანებს 6 ამოცანას და 29 აქტივობას.

ამოცანა 3.1. სახელმწიფო დაფინანსების პროგრამების განვითარება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 3.1.1: შექმნილი ახალი პროდუქტები ან განახლებული არსებული პროდუქტები.

სააგენტოების „აწარმოე საქართველოში", „საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს" და „სოფლის განვითარების სააგენტოს" მიერ, 2024 წელს,

ჯამში შეიქმნა 8 ახალი პროგრამა და 14 პროგრამაში შევიდა ცვლილება.

საანგარიშო პერიოდში, სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ ამოქმედდა 2 ახალი პროგრამა: "კაპიტალის ბაზრის მხარდაჭერის სახელმწიფო პროგრამის დამტკიცების შესახებ" (საქართველოს მთავრობის დადგენილება N102. 29.03.2024) და "მიკრომეწარმეობის მხარდაჭერის სახელმწიფო პროგრამის დამტკიცების შესახებ" (საქართველოს მთავრობის დადგენილება N229, 12.07.2024). ასევე, 2024 წლისთვის, საკონსულტაციო ცენტრებს (ე.წ. “Growth Hub”) დაემატა აჭარის და კახეთის ცენტრები. საანგარიშო პერიოდში, შეტანილია 4 ცვლილება: 1 ცვლილება კაპიტალის ბაზრის მხარდაჭერის სახელმწიფო პროგრამაში და 3 ცვლილება „აწარმოე საქართველოში“ სახელმწიფო პროგრამაში.

სსიპ „საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს“ მიერ, 2024 წელს, შეიქმნა 2 ახალი პროგრამა: “Do IT with the EU” და “AnITa”. მიმდინარეობს ადრეული სტადიის აქსელერატორის ახალ პროგრამაზე მუშაობა.

ა(ა)იპ „სოფლის განვითარების სააგენტოს“ (RDA) მიერ, საანგარიშო პერიოდში ამოქმედდა 4 ახალი პროექტი/პროგრამა:

- ინოვაციური ტექნოლოგიების საგრანტო პროგრამა;
- სახელმწიფო პროგრამა „ქართული ბოსტნეული სათბურებიდან“;
- ირიგაციით უზრუნველყოფილ მიწის ნაკვეთებზე სოფლის მეურნეობის პროდუქციის წარმოების ხელშეწყობის პროგრამა;
- მეფუტკრეობის მხარდაჭერის პროგრამა.

2024 წელს, ცვლილებები შევიდა შემდეგ პროექტებში/პროგრამებში (სულ 10 ცვლილება):

- „შეღავათიანი აგროკრედიტის პროექტი“ – 3;
- „აგროდაზღვევის პროგრამა“ – 1;
- „თხილის წარმოების ხელშეწყობის პროგრამა“ – 4;
- „სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის თანადაფინანსების სახელმწიფო პროგრამა“ - 1;
- „მაღალმთიან რეგიონებში სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული სათიბ-საძოვრების რაციონალურად გამოყენების სახელმწიფო პროგრამა“ – 1.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 3.1.2: სახელმწიფო დაფინანსების პროგრამებში მონაწილე კომპანიების % მაჩვენებელი, რომლებსაც აქვთ შესაძლებლობა მიიღონ დაფინანსება არასახელმწიფო წყაროებიდან სახელმწიფო დაფინანსების

პროგრამაში მონაწილეობის შემდეგ.

სსიპ „საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს“ საგრანტო პროგრამებში დაფინანსებულ ყველა სტარტაპს აქვს შესაძლებლობა მოიზიდოს არასახელმწიფო წყაროებიდან დამატებითი დაფინანსება და ინვესტიცია. ამასთან, ყველა დაფინანსებული სტარტაპი წარმოადგენს 10%-ის ოდენობით სხვა წყაროებიდან მიღებულ ფულად რესურსს.

2023 წელს, სააგენტომ ჩაატარა საგრანტო პროგრამებში მონაწილე კომპანიების გამოკითხვა. გამოკითხული 204 ბენეფიციარიდან 102-მა ბენეფიციარმა (50%) მოიზიდა დამატებითი გარე კაპიტალი. შემდგომ პერიოდთან მიმართებით გრძელდება ახალი კვლევა, რომლის ფარგლებში კითხვარები შესავსებად მიეწოდათ ბენეფიციარებს.

✓ აქტივობა 3.1.1: სსიპ-ის „აწარმოე საქართველოში“ არსებული პროგრამების განახლება

საანგარიშო პერიოდში, სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ ამოქმედდა 2 ახალი პროგრამა: „კაპიტალის ბაზრის მხარდაჭერის სახელმწიფო პროგრამის დამტკიცების შესახებ" (საქართველოს მთავრობის დადგენილება N102. 29.03.2024) და „მიკრომეწარმეობის მხარდაჭერის სახელმწიფო პროგრამის დამტკიცების შესახებ" (საქართველოს მთავრობის დადგენილება N229, 12.07.2024). ასევე, 2024 წლისთვის, საკონსულტაციო ცენტრებს (ე.წ. “Growth Hub”) დაემატა აჭარის და კახეთის ცენტრები. საანგარიშო პერიოდში, შეტანილია 4 ცვლილება: 1 ცვლილება კაპიტალის ბაზრის მხარდაჭერის სახელმწიფო პროგრამაში და 3 ცვლილება „აწარმოე საქართველოში“ სახელმწიფო პროგრამაში.

✓ აქტივობა 3.1.2: სესხის/ლიზინგის პროცენტის თანადაფინანსება სახელმწიფო პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ ფარგლებში

2024 წელს, სესხის/ლიზინგის პროცენტის თანადაფინანსების მიზნით, დადასტურებულია 648 პროექტი.

✓ აქტივობა 3.1.3: საკრედიტო-საგარანტიო სქემის ფარგლებში სესხების გარანტიის გაცემა

საანგარიშო პერიოდში, საკრედიტო-საგარანტიო სქემის ფარგლებში დადასტურებულია 334 პროექტი.

✓ აქტივობა 3.1.4: მიკრო და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობის პროგრამის

ფარგლებში მიკრო გრანტების გაცემა

2024 წელს სახელმწიფო პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ მიკრო და მცირე მეწარმეობის ნაწილის ფარგლებში კონკურსი არ ჩატარებულა. 2023 წელს დაფინანსებულია 1140 ბენეფიციარი. აღნიშნული პროგრამა ჩანაცვლდა მიკრომეწარმეობის მხარდაჭერის სახელმწიფო პროგრამით (საქართველოს მთავრობის დადგენილება N229, 12.07.2024).

✓ აქტივობა 3.1.5: აგროკრედიტების საპროცენტო განაკვეთის თანადაფინანსება

საანგარიშო პერიოდში, ,,შეღავათიანი აგროკრედიტის პროექტის“ ფარგლებში ბანკების მიერ 5,339 უნიკალურ ბენეფიციარზე ბანკების მიერ გაიცა 967,999,381 ლარის ღირებულების 6,113 სესხი/ლიზინგი. სააგენტოს მიერ გაცემულმა თანადაფინანსებამ შეადგინა 227,200,218 ლარი. სულ განხორციელდა 32,938 შეღავათიანი სასოფლო-სამეურნეო სესხის/ლიზინგის საპროცენტო განაკვეთის თანადაფინანსება.

✓ აქტივობა 3.1.6: სადაზღვევო პრემიის სუბსიდირება

საანგარიშო პერიოდში, ,,აგროდაზღვევის პროგრამის“ ფარგლებში 7,880 უნიკალურ დამზღვევზე/ბენეფიციარზე სადაზღვევო კომპანიების მიერ გაცემულია 14,182 პოლისი. დაზღვეული იქნა 181,037,331 ლარის ღირებულების სხვადასხვა კულტურა. დაზღვეულია 16,433 ჰა მიწის ფართობი. ჯამურმა სადაზღვევო პრემიამ შეადგინა 19,768,335 ლარი, ხოლო ხელშეკრულებით განსაზღვრული სააგენტოს თანადაფინანსებაა (სააგენტოს პრემიის წილი) 13,837,835 ლარი.

✓ აქტივობა 3.1.7: თანამედროვე ხეხილის ბაღების გაშენების ხელშეწყობა „დანერგე მომავალი“ პროგრამის ფარგლებში

საანგარიშო პერიოდში, სახელმწიფო პროგრამის ,,დანერგე მომავალი" ფარგლებში 368 უნიკალურ ბენეფიციარს გაუფორმდა 440 ხელშეკრულება, ხელშეკრულებით განსაზღვრული ჯამური ინვესტიციის მოცულობამ შეადგინა 42,743,152 ლარი, საიდანაც სააგენტოს თანადაფინანსების წილი შეადგენს 20,423,515 ლარს, დაკონტრაქტებული ფართობი შეადგენს 2,642.2 ჰა-ს. ბაღების კომპონენტში დაკონტრაქტებული ფართობი შეადგენს 2,265.1 ჰა-ს, ხოლო სანერგეების კომპონენტის ფარგლებში, 2024 წელს, ხელშეკრულება არ გაფორმებულა.

✓ აქტივობა 3.1.8: ჩაის პლანტაციების რეაბილიტაცია

საანგარიშო პერიოდში, ჩაის პლანტაციების რეაბილიტაციის სახელმწიფო პროგრამის „ქართული ჩაი“ ფარგლებში, ხელშეკრულება გაუფორმდა 4 ბენეფიციარს, სარეაბილიტაციო პლანტაციების ფართობი შეადგენს 294.8 ჰექტარს. რეაბილიტაციის ჯამური ღირებულება - 1,094,229 ლარს, საიდანაც სააგენტოს თანადაფინანსება შეადგენს 737,085 ლარს.

✓ აქტივობა 3.1.10: სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების ინფრასტრუქტურის დაფინანსება

საანგარიშო პერიოდში: 1) ,,სასოფლო - სამეურნეო კოოპერატივებისათვის კენკროვანი კულტურების შესანახი მაცივრების თანადაფინანსების სახელმწიფო პროგრამის" ფარგლებში, გაფორმდა 3 ხელშეკრულება. ინვესტიციის ოდენობამ შეადგინა 1,238,417 ლარი, ხოლო ხელშეკრულებით განსაზღვრულმა თანადაფინანსების მოცულობამ - 750,000 ლარი; 2) „მეფუტკრეობის სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების მხარდაჭერის სახელმწიფო პროგრამის“ ფარგლებში, გაფორმდა 1 ხელშეკრულება. ინვესტიციის ოდენობამ შეადგინა 20,000 ლარი, ხოლო ხელშეკრულებით განსაზღვრულმა თანადაფინანსების მოცულობამ შეადგინა 16,000 ლარი; 7 სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივს დაუფინანსდა პროდუქციის შემნახველი/სასაწყობე და გადამამუშავებელი ინფრასტრუქტურის მოწყობა.

✓ აქტივობა 3.1.11: ფერმერებისთვის მოსავლის ამღები ტექნიკის შეძენის თანადაფინანსება მოსავლის ამღები ტექნიკის თანადაფინანსების პროექტის ფარგლებში

საანგარიშო პერიოდში, ,,სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის თანადაფინანსების სახელმწიფო პროგრამის“ ფარგლებში, 126 ბენეფიციართან, გაფორმდა 128 ხელშეკრულება, 164 ერთეული მოსავლის ამღები ტექნიკის შეძენაზე. პროექტების ჯამური ინვესტიცია შეადგენს 28,796,847 ლარს, საიდანაც სააგენტოს თანადაფინანსების მოცულობამ შეადგინა 8,117,324 ლარი. საანგარიშო პერიოდში, სრულად/ნაწილობრივ დაფინანსდა 109 ბენეფიციარი.

✓ აქტივობა 3.1.12: სოფლის განვითარების სააგენტოს ბენეფიციარებისა და სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებისათვის ტექნიკური დახმარების გაწევა ბიზნესის განვითარებაში, პროექტების ტექნიკური მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში

„პროექტების ტექნიკური მხარდაჭერის პროგრამის“ ფარგლებში, საანგარიშო პერიოდში, სურსათის პირველად წარმოებასთან/სურსათთან დაკავშირებული საერთაშორისო სტანდარტი დანერგილია 33 ბენეფიციარის მიერ; კომპანიის/პროდუქციის ბრენდირება განხორციელებულია 35 ბენეფიციარის მიერ; 3 სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივს დაუფინანსდა პროდუქციის საბოლოო სასაქონლო სახის მისაცემად საჭირო აღჭურვილობის შეძენა.

- ✓ **აქტივობა 3.1.13: ინოვაციების თანადაფინანსების გრანტების პროგრამის განხორციელება**

2023 წელს განხორციელდა არსებული თანადაფინანსების გრანტების პროგრამის ანალიზი, რომლის საფუძველზეც დაიგეგმა ცვლილებების განხორციელება აღნიშნულ სქემაში. შესაბამისად, წინამდებარე აქტივობა გაუქმებულია.

ამოცანა 3.2. დაფინანსების ალტერნატიული მექანიზმების განვითარება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 3.2.1: ლიზინგის პორტფელის მოცულობა.

ლიზინგი მნიშვნელოვან როლს ასრულებს ადგილობრივი კაპიტალის ბაზრის განვითარებისა და დაფინანსების ალტერნატიული წყაროების გაჩენის თვალსაზრისით.

ლიზინგი მიკრო, მცირე და საშუალო ბიზნესების ძირითადი საშუალებების დასაფინანსებლად მნიშვნელოვანი ფინანსური ინსტრუმენტია. ბოლო წლების განმავლობაში, ლიზინგი ხდება მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის დაფინანსების ალტერნატიული გზა, ვინაიდან, უმეტეს შემთხვევაში, დამატებითი უზრუნველყოფის საგნის მოთხოვნა არ ხდება, რადგან თავად ლიზინგით გაცემული აქტივი ასრულებს გირაოს როლს.

2024 წლისთვის, ლიზინგის პორტფელის მოცულობამ 677,5 მლნ. ლარი შეადგინა, რაც საბაზისო მაჩვენებელს 44%-ით აღემატება.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 3.2.2: ფაქტორინგის სამართლებრივი და მარეგულირებელი ჩარჩო.

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ 2023 წელს, დაინტერესებული მხარეების აქტიური მხარდაჭერით, შემუშავდა საქართველოს კანონი ,,ფაქტორინგის შესახებ", რომელიც განსახილველად წარედგინა საქართველოს პარლამენტს.

✓ აქტივობა 3.2.5: ლიზინგთან დაკავშირებით შესაბამისი სამართლებრივი ჩარჩოს გაუმჯობესების მიზნით ცვლილებების პროექტის შემუშავება

ლიზინგის მარეგულირებელი ჩარჩოს გაუმჯობესებასთან დაკავშირებული ქმედებების აქტუალურობა, რომელიც მიზნად ისახავდა აღნიშნული ბაზრის განვითარებას, დიდწილად შემცირდა, რამდენადაც აღნიშნული ჩაანაცვლა ღონისძიებებმა, რომლებიც განხორციელდა ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის სხვადასხვა პროგრამის ფარგლებში. ასევე, აღსანიშნავია ლიზინგის ასოციაციის მიერ საკუთარი ძალისხმევით განხორციელებული ქმედებები, რომელთაც ხელი შეუწყვეს აღნიშნული ბაზრის დინამიურ ზრდას. ამავე დროს, ისეთი რეფორმები, როგორიცაა უზრუნველყოფილი ტრანზაქციების რეფორმა, კაპიტალის ბაზრის რეფორმა და ა.შ. ასევე, ხელს უწყობს ლიზინგის ბაზრის განვითარებას.

✓ აქტივობა 3.2.6: სახალხო დაფინანსების სამართლებრივი ჩარჩოს შემუშავება

მომზადებულია სახალხო დაფინანსების ჩარჩოს შემოღების კვლევის დოკუმენტი. საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულირების ლაბორატორიის ფარგლებში განხორციელდება ტესტირება და დაიწყება მუშაობა სახალხო დაფინანსების სამართლებრივი ჩარჩოს პირველად ვერსიაზე.

✓ აქტივობა 3.2.7: მოძრავი ქონების გირავნობის რეესტრის მოდერნიზება და შეტყობინებაზე დაფუძნებული რეესტრის სისტემის შექმნა

სსიპ - საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ, მოძრავ ნივთებსა და არამატერიალურ ქონებრივ სიკეთეზე უფლებათა რეესტრს (გირავნობის/ლიზინგის უფლებათა რეესტრი) დაემატა შეტყობინებაზე დაფუძნებული იპოთეკური ობლიგაციების აქტივების რეგისტრაცია. ტრენინგები ჩაუტარდა ავტორიზებულ პირებს. დასრულდა საკონსულტაციო შეხვედრები საქართველოს ეროვნულ ბანკთან ფინანსური გირაოს (სასესხო აქტივები) რეგისტრაციებთან დაკავშირებით. საქართველოს ეროვნული ბანკის აქტივების რეგისტრაცია განხორციელდება შეტყობინების საფუძველზე იმ ფორმატით, როგორც რეგისტრირდება ფინანსური გირავნობა და იპოთეკური ობლიგაციების აქტივები სსიპ - საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოში.

ამოცანა 3.3. ფინანსური განათლების შემდგომი გაუმჯობესება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 3.3.1: ტრენინგის მონაწილეთა %-ული წილი,

რომელიც თვლის, რომ ტრენინგზე მიღებული უნარები და ცოდნა დაეხმარება მათ უკეთესად წარმართონ თავიანთი კომპანიის ფინანსები

საანგარიშო პერიოდში, ეროვნული ბანკის მიერ განახლდა ძველი ტრენინგ-მოდული „ფინანსური განათლება მიკრო და მცირე მეწარმეებისთვის: ფინანსურ ორგანიზაციებთან ურთიერთობა და ფინანსური გადაწყვეტილებების მიღება", რომელიც ჩატარდა ქ. მარნეულში. ტრენინგის დასრულების შემდგომ, მონაწილეებმა შეავსეს კითხვარი, რომლის მიხედვით 100%-მა ჩათვალა, რომ ვებინარზე მიღებული უნარები და ცოდნა დაეხმარება მათ უკეთესად წარმართონ თავიანთი კომპანიის ფინანსები.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 3.3.2: საგანმანათლებლო პოსტები ფინანსური განათლების პორტალის სოციალური ქსელით

2024 წელს მეწარმეებისთვის აქტუალურ თემებზე განთავსებულ საგანმანათლებლო ფეისბუქ პოსტების წვდომა - 128 151. ჩართულობა ე.წ. Engagement დათვლის მექანიზმი ფეისბუქზე შეიცვალა, შესაბამისად ამ პარამეტრის ზუსტი განსაზღვრა 2024 წლისთვის შეუძლებელია.

2023 წელს მეწარმეებისთვის განთავსებულ პოსტებზე ჩართულობის მაჩვენებელი - 16 100-მდე. ეროვნული ბანკის მიერ, საანგარიშო პერიოდში განხორციელდა შემდეგი ღონისძიებები:

- ✓ მომზადდა საგანმანათლებლო პოსტები მეწარმეებისთვის;
- ✓ პოსტები გაზიარდა ეროვნული ბანკის საგანმანათლებლო პორტალზე;
- ✓ მიღწეული იქნა აუდიტორიის წვდომა და ჩართულობა პოსტებზე;
- ✓ ჩატარდა ვიდეო კონკურსი „ახალგაზრდები ფინანსებსა და მეწარმეობაზე“.

აღსანიშნავია, რომ 2023 წლიდან, ეროვნული ბანკის მიერ, ფინანსური განათლების საკითხებს დაემატა ფინანსური გადაწყვეტილების მიღებისას გარემოსდაცვითი და სოციალური ეფექტის გათვალისწინებასთან დაკავშირებული კომპეტენციებიც.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 3.3.3: მეწარმეთა ფინანსური განათლების არსებული ქულა

მეწარმეების ფინანსური განათლების ქულა 17 ქულიანი შკალიდან 10.3 ქულას შეადგენს

(60%). 2021 წელს ჩატარდა მიკრო, მცირე და საშუალო მეწარმეების ფინანსური განათლების დონის პირველი კვლევა საქართველოში, რომელიც დაფუძნებული იყო OECD/INFE მეთოდოლოგიაზე. საქართველოს მონაცემები ასახულია OECD/INFE-ს საერთაშორისო რეპორტში, მსოფლიოს 14 ქვეყანას შორის. კვლევის შედეგების მიხედვით, საქართველოს ფინანსური განათლების ქულამ 17 ქულიანი შკალით 10.3 ქულა (60%) შეადგინა, რაც გამოკითხვაში მონაწილე ქვეყნების საშუალო მაჩვენებელზე

დაბალია.[26]

აღნიშნული კვლევა გლობალურია და მისი განხორციელების პერიოდულობა დამოკიდებულია ინიციატორ მხარეზე, OECD-ზე.

- ✓ **აქტივობა 3.3.2: საგანმანათლებლო პოსტები ფინანსური განათლების პორტალის (ფინედუს) სოციალური ქსელით**

საანგარიშო პერიოდში, ვებ-გვერდ ფინედუზე განთავსდა პოსტები მეწარმეებისთვის აქტუალურ და სასარგებლო საკითხებთან დაკავშირებით. 2024 წელს, მეწარმეებისთვის აქტუალურ თემებზე განთავსებულ საგანმანათლებლო პოსტებზე წვდომა იყო 128 151. რაც შეეხება ჩართულობის ე.წ. ''Engagement'' დათვლას, აღნიშნული მექანიზმი შეიცვალა, შესაბამისად. ამ პარამეტრის ზუსტი განსაზღვრა 2024 წლისთვის შეუძლებელია.

ამოცანა 3.4. გირავნობის საგნის გაფართოება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 3.4.1: რეგისტრირებული მიწების ფართობი.

სსიპ - საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ მიმდინარეობს მიწის სისტემური რეგისტრაციის რეფორმა, რომლის ფარგლებშიც სააგენტო საქართველოს ყველა მუნიციპალიტეტში (გარდა ოკუპირებული ტერიტორიებისა და თვითმმართველი ქალაქებისა) სისტემური წესით ეტაპობრივად ზომავს და არეგისტრირებს კერძო, სახელმწიფო ან მუნიციპალურ საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთებს.

მიწის სისტემური რეგისტრაციის ფარგლებში დაგეგმილი ყველა სამუშაო (საკადასტრო აგეგმვითი/აზომვითი სამუშაოები, უფლების დამდგენი დოკუმენტაციის მოძიება, საკუთრების უფლების აღიარება, იდენტურობის დადგენა, რეგისტრირებული მონაცემების გასწორება, საკუთრების უფლების რეგისტრაცია და სხვა) სრულდება სააგენტოს მიერ.

მიწის რეგისტრაციის პროექტის ფარგლებში, 2024 წლის ბოლოსთვის, რეგისტრირებული მიწის ნაკვეთების მაჩვენებელი 3 398 000 ჰა-ზე მეტია. საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით, მიწის სისტემური რეგისტრაცია 2025 წლის ბოლომდე გაგრძელდება.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 3.4.2 სესხები უძრავი ქონების უზრუნველყოფით.

[26] წყარო: https://finedu.gov.ge/ge/siakhleebi-1/mikro-mtsire-da-sashualo-metsarmeebis-finansuri-ganatlebis-kvlevis-shedegebi-tsnobilia-1

2024 წელს, უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხების მოცულობა საბაზისო წელთან მიმართებით (19.1 ლრდ ლარი) გაორმაგდა და 39.8 მილიარდი ლარი შეადგინა. უძრავი ქონების ბაზრის მიმართულებით არსებული რეფორმები ხელს უწყობს უზრუნველყოფაში მისაღები ქონების ბაზის გაზრდას, რაც თავის მხრივ, ზრდის დაფინანსებაზე ხელმისაწვდომობას, მათ შორის, SME მსესხებლებისთვის.

- ✓ **აქტივობა 3.4.1: საინფორმაციო კამპანიის განხორციელება მიწის რეგისტრაციის რეფორმის ფარგლებში დადგენილ შეღავათებსა და მიწის სისტემური რეგისტრაციის თაობაზე**

საანგარიშო პერიოდში, მიწის სისტემური რეგისტრაციის რეფორმის საინფორმაციო კამპანიის ფარგლებში:

- ✓ სსიპ - საჯარო რეესტრის ეროვნულმა სააგენტომ ქვეყნის სხვადასხვა მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლებთან 20-მდე საინფორმაციო ხასიათის შეხვედრა ჩაატარა, მათ შორის, კონსულტაციის დღეები მოქალაქეებისთვის;
- ✓ კონკრეტულ არეალზე შესვლის წინ მოქალაქეებთან საამზომველო სამუშაოების დაწყების შესახებ პერიოდულად იგზავნებოდა ხმოვანი შეტყობინება; ადმინისტრაციულ ერთეულში შესვლამდე არაუგვიანეს 10 დღისა, უშუალოდ სამუშაოების დაწყების წინა დღეს და საჯარო გამოცხადების დროს.
- ✓ დამზადდა რეფორმის საიმიჯო ვიდეორგოლი;
- ✓ რეფორმის ფარგლებში, დამზადდა 20-მდე საინფორმაციო ხასიათის ვიდეორგოლი, რომელიც განთავსდა სსიპ - საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს სოციალურ ქსელებში (Facebook, Youtube, Linkedin);
- ✓ ქვეყნის სხვადასხვა მუნიციპალიტეტში განთავსდა 30-მდე ბილბორდი;
- ✓ დაიბეჭდა 100 000-მდე საინფორმაციო მასალა (ბროშურა, ტრიპლეტი, პოსტერი);
- ✓ სოციალურ ქსელ Facebook-ზე განთავსდა 50-მდე საინფორმაციო ბარათი ე.წ ქარდი;
- ✓ მიწის სისტემური რეგისტრაციის რეფორმის ფარგლებში განხორციელებული ღონისძიებები: ქ. ფოთში, საქართველოს დამოუკიდებლობის დღისადმი მიძღვნილ ღონისძიებაზე, სსიპ - საჯარო რეესტრის ეროვნულმა სააგენტომ წარადგინა მიწის სისტემური რეგისტრაციის რეფორმის შედეგები. საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის - იუსტიციის სასწავლო ცენტრის სააკაძის ბაზაზე გაიმართა მიწის სისტემური რეგისტრაციის რეფორმის შემაჯამებელი ღონისძიება;
- ✓ სსიპ - საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს წარმომადგენლები ქვეყნის

ცენტრალური და რეგიონული რადიო-ტელევიზიების 20-მდე გადაცემაში მონაწილეობდნენ, რომლის ფარგლებშიც რეფორმის მიმდინარეობასა და შედეგებზე ისაუბრეს.

საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით, მიწის სისტემური რეგისტრაცია 2025 წლის ბოლომდე გაგრძელდება.

✓ აქტივობა 3.4.2: მიწის სისტემური რეგისტრაციის ფარგლებში აგეგმილი/აზომილ მიწებზე უფლების რეგისტრაციის განხორციელება

საქართველოს მთავრობის 2022-2024 წლების პროგრამით განსაზღვრულია, რომ სისტემური წესით დარეგისტრირდება 1.2 მილიონი ჰა მიწა და მთელი ქვეყნის მასშტაბით შეიქმნება სრულყოფილი საკადასტრო მონაცემები.

საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 2021 წლის 31 დეკემბრის N798 ბრძანებით, განისაზღვრა სისტემური რეგისტრაციის გეოგრაფიული არეალები (59 მუნიციპალიტეტი), სადაც სისტემური რეგისტრაცია უნდა დასრულდეს 2026 წლის 1 იანვრამდე. პროექტი ხორციელდება სსიპ - საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს ეროვნული სააგენტოს მიერ პროაქტიულად და სისტემურად მოპოვებული სარეგისტრაციო დოკუმენტაციისა და მის მიერვე პროაქტიულად და სისტემურად შედგენილი მიწის ნაკვეთების საკადასტრო აგეგმვითი/აზომვითი ნახაზების საფუძველზე. უფლების რეგისტრაციასთან დაკავშირებულ ყველა პროცედურას (დაინტერესებული პირის იდენტიფიცირებას, უფლების დამდგენი დოკუმენტების მოძიებას, მიწის ნაკვეთის საკადასტრო აზომვა- აგეგმვას და რეგისტრაციას), „მიწის ნაკვეთებზე უფლებათა სისტემური და სპორადული რეგისტრაციის წესისა და საკადასტრო მონაცემების სრულყოფის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული რეგულაციების შესაბამისად, ასრულებს სააგენტო.

საანგარიშო პერიოდში, სისტემური წესით აზომილია 688 325 მიწის ნაკვეთი, დაგეგმილ არეალებზე აზომილი უძრავი ნივთებიდან 736 225 განცხადება განხილულია, მათ შორის, 603 931 რეგისტრირებულია.

მიწის სისტემური რეგისტრაციის რეფორმის ფარგლებში, 2022 წლის იანვრიდან, სისტემური წესით აზომილია 1 648 502-ზე მეტი და რეგისტრირებულია 1 137 806-ზე მეტი მიწის ნაკვეთი.

ამოცანა 3.5. მცირე და საშუალო საწარმოთა ფინანსური ინფორმაციის გამჭვირვალობისა და ხარისხის ზრდა

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 3.5.1. ანგარიშგების წარდგენის მაჩვენებელი.

2024 წელს, ფინანსური ანგარიშგება წარადგინა 77,869 სუბიექტმა, მათ შორის, სდპ (საზოგადოებრივი დაინტერესების პირი) კატეგორია - 122, I კატეგორია - 139, II კატეგორია - 633, III კატეგორია - 5,072, IV კატეგორია - 71,903.

2024 წელს, ფინანსური ანგარიშგებების წარდგენის მაჩვენებელი 87%-ია.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 3.5.2 ტრენინგების და გადამზადებული პირების რაოდენობა.

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახურმა, მსოფლიო ბანკისა და ევროკავშირის მხარდაჭერით, გამართა ტრენინგები. პროექტი მცირე და საშუალო ბიზნესის სეგმენტში მომუშავე ბუღალტრების, ფინანსისტების კვალიფიკაციის ამაღლებას ემსახურება. ჯამში, 2024 წლისთვის, აღნიშნული აქტივობის ფარგლებში, სულ ჩატარებულია 61 ტრენინგი და გადამზადებულია 1,356 პირი.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 3.5.3 გადამზადებული ბუღალტერების %-ული წილი, რომელთა მიერ წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება არის გაუმჯობესებული ხარისხის.

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახურში, გადამზადებული ბუღალტრების 89%-მა წარადგინა გაუმჯობესებული ხარისხის ფინანსური ანგარიშგება.

- ✓ **აქტივობა 3.5.1: ანგარიშგების წარდგენის მაჩვენებლის გაუმჯობესების მიზნით, საწარმოთათვის ანგარიშგების წარდგენის პროცესთან, მათ შორის ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტების შესახებ ცნობადობის ამაღლების აქტივობების ჩატარება**

საანგარიშო პერიოდში, ანგარიშგების წარდგენის პროცესთან დაკავშირებით, მესამე და მეოთხე კატეგორიის საწარმოებისთვის ჩატარდა 4 ონლაინ ღონისძიება. აღნიშნული ტიპის საინფორმაციო ღონისძიებები ჩატარდა რეგიონებშიც.

საწარმოების მიერ ხარისხიანი ანგარიშგებების მომზადებაში ხელშეწყობის მიზნით, მაღალი კატეგორიის საწარმოებისა და აუდიტორული ფირმებისთვის, ფასს ფონდთან თანამშრომლობით და მსოფლიო ბანკის მხარდაჭერით, ჩატარდა ფასს სტანდარტებისა და მსს ფასს (მცირე და საშუალო საწარმოების ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტები) სტანდარტის განახლებების შესახებ ღონისძიება.

ჯამში, გაიმართა 6 რეგიონალური ღონისძიება. ღონისძიებებს დაესწრო 1000-ზე მეტი დაინტერესებული პირი (საწარმოს წარმომადგენელი/ბუღალტერი).

- ✓ **აქტივობა 3.5.2: ანგარიშგებების ფინანსური ანგარიშგების შემოწმებების განხორციელება, მათი საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის ხარისხის ზრდის მიზნით**

სამსახურმა, ფასს სტანდარტებთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით, მიმოიხილა 40 სდპ-ის (საზოგადოებრივი დაინტერესების პირი), პირველი და მეორე კატეგორიის საწარმოების ფინანსური ანგარიშგებები. ასევე, სამსახურმა მიმოიხილა 134 მესამე კატეგორიის საწარმოს ფინანსური ანგარიშგება მსს ფასს სტანდარტთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით.

- ✓ **აქტივობა 3.5.3: ხარისხის მართვის სისტემის მონიტორინგის ჩატარება**

საანგარიშო პერიოდში, დასრულდა 34 მონიტორინგი - 28 აუდიტორული ფირმის და 6 ინდივიდუალური აუდიტორის მონიტორინგი. მონიტორინგის შედეგად, მოცულია აუდიტორული ბაზრის 96%.

- ✓ **აქტივობა 3.5.4: ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) დანერგვაში მცირე და საშუალო საწარმოთა მხარდაჭერის მიზნით ფასს ფონდის მიერ გამოშვებული განახლებული მსს ფასს სტანდარტის[27] თარგმნა, შესაბამისი განახლებული სასწავლო/სატრენინგო მასალების თარგმნა/მომზადება და ტრენინგების ჩატარება.**

ფასს ფონდის მიერ სტანდარტის გამოშვება იგეგმება 2025/2026 წლისთვის. მას შემდეგ, რაც ხელმისაწვდომი იქნება აღნიშნული სტანდარტი, სამსახური მყისიერად დაიწყებს მის თარგმნას და შესაბამის აქტივობებს, რათა ხელი შეეწყოს მცირე და საშუალო საწარმოებს განახლებული საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების დაგეგმვაში.

ამოცანა 3.6. „VENTURE CAPITAL" (VC) და „BUSINESS ANGELS" ეკოსისტემის შემდგომი განვითარება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 3.6.1: ინვესტიციები „VC" და „BUSINESS ANGELS"

[27] **შენიშვნა**: მსს ფასს სტანდარტი - მცირე და საშუალო საწარმოთა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტი

ფონდებიდან წლიურად.

2022 წელს, სსიპ „საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს“ და „500 Georgia, LL.C“-ს საინვესტიციო ფონდს შორის გაფორმდა ხელშეკრულება.

2024 წელს, სააგენტოს მიერ „500 Georgia, LL.C“-ის ვენჩურულ ფონდში გადარიცხული თანხა შეადგენს 3,276,070 ლარს.

2023 წელს, სააგენტოს მიერ „500 Georgia, LL.C“-ის ვენჩურულ ფონდში გადარიცხული თანხა შეადგენს 1,526,139 ლარს.

ფონდი ქართულ სტარტაპებში ინვესტირების, ინოვაციების მხარდაჭერისა და შემდგომი განვითარების მიზნით დაფუძნდა.

- ✓ **აქტივობა 3.6.1: საერთაშორისო მნიშვნელობის ღონისძიებების საქართველოში ჩატარების და საზღვარგარეთ სააგენტოს და სტარტაპების ანალოგიურ ღონისძიებებში მონაწილეობის ხელშეწყობა**

ინოვაციების ეკოსისტემის ხელშემწყობ ღონისძიებებთან დაკავშირებით, 2024 წელს, ადგილობრივი ანგელოზი ინვესტორების ქსელის - აქსელის ორგანიზებით გაიმართა საინვესტიციო კონფერენცია. ღონისძიების ფარგლებში, საერთაშორისო ანგელოზი ინვესტორები, რომლებიც ევროპისა და გლობალური წამყვანი ქსელების წევრები არიან (EBAN და GBAN), ეწვივნენ საქართველოს, გაეცნენ ადგილობრივ სტარტაპ და ინოვაციების ეკოსისტემას. ღონისძიებას ესწრებოდა 300 მონაწილე. დამყარდა პარტნიორული ურთიერთობები. ღონისძიების ფარგლებში ჩაერთო 28 სტარტაპი და მოძიებული იქნა კონტაქტები.

ასევე, სააგენტოსა და იტალიის ტექნოლოგიური ინოვაციების ასოციაციას - COTEC-ს შორის გაფორმებული სამოქმედო შეთანხმების ფარგლებში, მეხუთედ გამოცხადდა კონკურსი “STEM Study Visit to Italy”. შეთანხმების ფარგლებში, 2024 წლის აპრილში, თბილისის ტექნოპარკში გაიმართა „იტალიის ინოვაციებისა და კვლევის დღე“. ღონისძიების ფარგლებში, გამოვლინდა 2 გამარჯვებული კანდიდატი, რომლებიც 3-თვიან უფასო სასწავლო კურსს გაივლიან იტალიის ერთ-ერთ წამყვან ინოვაციების ცენტრსა და საერთაშორისო აქსელერატორში.

2024 წლის 21 აგვისტოს განხორციელდა Startup World Cup-ის ეროვნული კონკურსიც, რომლის ფარგლებშიც ქართული სტარტაპები წარსდგნენ პრეზენტაციებით. გამოვლინდა გამარჯვებული კომპანია TelAgri, რომელიც საერთაშორისო

გამოცდილების მქონე ჟიურის წევრებმა შეარჩიეს. შედეგად, TelAgri კალიფორნიაში, სან ფრანცისკოში Startup World Cup კონკურსის დასკვნით გლობალურ ეტაპზე მოხვდა და გადავიდა შეჯიბრის ფინალურ ეტაპზე. ღონისძიების ფარგლებში ჩაერთო 20 სტარტაპი და მოძიებული იქნა კონტაქტები.

ამასთან, სააგენტომ მონაწილეობა მიიღო Web Summit 2024-ში, რომელიც ლისაბონში გაიმართა. სამიტს უმსხვილესი ტექნოლოგიური კომპანიები ესწრებოდნენ, მათ შორის, საქართველომაც წარადგინა შესაბამისი სტენდი და მისცა წარმატებულ სტარტაპებს საშუალება, თავიანთი პროდუქტები და სერვისები გაეცნოთ დაინტერესებული პირებისა და ინვესტორებისთვის. ღონისძიების ფარგლებში ჩაერთო 21 სტარტაპი და მოძიებული იქნა კონტაქტები.

აღნიშნულ საერთაშორისო ღონისძიებებში სულ მონაწილეობა მიიღო 69 სტარტაპმა და მოძიებული იქნა კონტაქტები.

პრიორიტეტი 4: მცირე და საშუალო საწარმოთა ექსპორტის ზრდის, ბაზარზე წვდომის და ინტერნაციონალიზაციის ხელშეწყობა

ასოცირების ხელშეკრულება და ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმება (DCFTA), რომელიც ევროკავშირთან 2014 წლის ივნისში გაფორმდა, საქართველოს მცირე და საშუალო ბიზნესს ახალ შესაძლებლობებს სთავაზობს. ექსპორტის წახალისების გარდა, ასოცირების ხელშეკრულებამ მნიშვნელოვნად დააჩქარა ინსტიტუციური და მარეგულირებელი რეფორმები, რაც ქვეყნის სტანდარტების ევროკავშირის სტანდარტებთან დაახლოებას ეხმარება. DCFTA, ასევე, უწყობს ხელს ეკონომიკის სხვადასხვა სექტორის გამოუყენებელი პოტენციალის ათვისებას, ტექნოლოგიებისა და ცოდნის ტრანსფერისთვის პირობების შექმნას ქართული საწარმოების გლობალურ საწარმოო ჯაჭვში ჩართვის საშუალებით.

DCFTA-ის ხელშეკრულებაზე ხელმოწერამ ქართული პროდუქციის ევროკავშირის ბაზარზე გატანის რეალური პერსპექტივა შექმნა. ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმების განხორციელების პროცესში ყველა მიმართულებით კომპლექსურად გატარდა რეფორმები. ქართველ მეწარმეებს მიეცათ საერთაშორისო და ევროპული სტანდარტების ეტაპობრივად დანერგვის შესაძლებლობა. შედეგად, გაიზარდა ხარისხიანი პროდუქციის წარმოებისა და მიწოდების მასშტაბები, რამაც ხელი შეუწყო პროდუქციის კონკურენტუნარიანობის ამაღლებას საერთაშორისო ბაზარზე.

2024 წლის წინასწარი მონაცემებით, ექსპორტის მოცულობამ ისტორიულ მაქსიმუმს მიაღწია და 6,560.4 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა, რაც 72.8%-ით აღემატება 2019 წლის მაჩვენებელს.

2024 წელს, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოთა ექსპორტმა 2,090.3 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა, რაც 2019 წლის საბაზისო მონაცემს 46.4%-ით აღემატება. ამასთან, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოთა ექსპორტმა მთლიანი ექსპორტის 31.9% შეადგინა.

მეოთხე პრიორიტეტული მიმართულება - ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება - აერთიანებს 4 ამოცანას და 18 აქტივობას.

ამოცანა 4.1. საექსპორტო შესაძლებლობების გამოყენების ხელშეწყობა

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 4.1.1: ჩატარებულ ღონისძიებებთან მიმართებით კომპანიების კვლევის საფუძველზე, გამოვლენილი კომპანიების დადებითი უკუკავშირი.

გამოკითხული 89 კომპანიიდან 84% დადებითად აფასებს ღონისძიებებში მონაწილეობის გამოცდილებას.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 4.1.2: B2B შეხვედრების რაოდენობა, რომელიც ჩატარდა მხარდაჭერილი კომპანიებსა და საერთაშორისო მყიდველებს შორის.

2021-2024 წლებში სააგენტო „აწარმოე საქართველოში“ ორგანიზებით განხორციელდა 6000-მდე B2B შეხვედრა, მათ შორის, საანგარიშო წელს 1800-მდე შეხვედრა.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 4.1.3: იდენტიფიცირებული საექსპორტო პოტენციალის მქონე ახალი პროდუქტის/მომსახურების რაოდენობა.

2024 წლისთვის, სააგენტოს „აწარმოე საქართველოში“ მიერ საექსპორტო პოტენციალის მქონე 6 ახალი პროდუქტის იდენტიფიცირება განხორციელდა.

- ✓ **აქტივობა 4.1.1: ქართული კომპანიების საერთაშორისო გამოფენებში/ღონისძიებებში მონაწილეობის ორგანიზებაში მხარდაჭერა და თანადაფინანსება**

2024 წლის განმავლობაში, საერთაშორისო გამოფენებსა და ღონისძიებებზე ქართული კომპანიებისთვის განხორციელდა 182 თანადაფინანსების ფაქტი.

- ✓ **აქტივობა 4.1.2: ქართული კომპანიების საერთაშორისო გამოფენებში/ღონისძიებებში მონაწილეობის მიზნით მხარდაჭერილი კომპანიების უკუკავშირის კვლევის ჩატარება**

ქართული კომპანიების საერთაშორისო გამოფენებში/ღონისძიებებში მონაწილეობის შემდეგ უკუკავშირის კვლევის ფარგლებში, 2024 წელს, კითხვარი შეავსო 89 კომპანიამ, რომელთაც მხარდაჭერა 2021-2023 წლებში მიიღეს. ჩატარებული კვლევის თანახმად, მათგან 84% დადებითად აფასებს ღონისძიებებში მონაწილეობის გამოცდილებას.

- ✓ **აქტივობა 4.1.3: ექსპორტის სტიმულირების ტექნიკური დახმარების**

პროგრამის ფარგლებში კომპანიათა თანადაფინანსება

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ტექნიკური დახმარების ფარგლებში სააგენტოსთან „აწარმოე საქართველოში“ გაფორმდა 34 ხელშეკრულება პროგრამის სამივე კომპონენტში. 2024 წელს თანადაფინანსება მიიღო 26-მა კომპანიამ (როგორც წინა წელს, ისე მიმდინარე წელს გაფორმებული ხელშეკრულებების ფარგლებში).

- ✓ **აქტივობა 4.1.4: ექსპორტ/იმპორტის საკითხებზე ინდივიდულური კონსულტაცია; პარტნიორის მოძიებაში მხარდაჭერა; სავაჭრო პარტნიორებს შორის პრობლემური ქეისების განხილვაში დახმარება; საერთაშორისო პროექტების შესახებ ინფორმაციის მიწოდება და დახმარება; მსოფლიო მასშტაბით საერთაშორისო გამოფენების და ღონისძიებების შესახებ ინფორმაციის გავრცელება**

სავაჭრო-სამრეწველო პალატა რეგულარულად აწვდის ქართულ კომპანიებს ინფორმაციას მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში დაგეგმილი მნიშვნელოვანი ბიზნეს ღონისძიებების თაობაზე, რათა ქართულმა ბიზნესმა შეძლოს მათში მონაწილეობა შემდგომში სავაჭრო-ეკონომიკური ურთიერთობების დამყარების მიზნით. ამასთან, საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა აქტიურად ახორციელებს საქართველოში და საზღვარგარეთ დაგეგმილ გამოფენებთან დაკავშირებით მეწარმეთა ინფორმირებას, როგორც ელ-ფოსტით, ასევე, სხვა ონლაინ სერვისის, მათ შორის, პალატის ვებ-გვერდზე ინფორმაციის განთავსებით.

საანგარიშო წელს, პალატის მიერ, მეწარმეებისთვის 250 ინდივიდუალური კონსულტაცია იქნა გაწეული ექსპორტ-იმპორტთან დაკავშირებულ საკითხებზე.

ასევე, 2024 წელს, პალატის მიერ ორგანიზებული იქნა ბიზნეს ფორუმი საქართველოსა და საუდის არაბეთის ბიზნეს წრეებს შორის.

ამოცანა 4.2. DCFTA-ის შესაძლებლობების და მოთხოვნების შესახებ ცნობიერების ამაღლება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 4.2.1: ევროკავშირის ბაზარზე აქცენტირებული ტრენინგის მონაწილეთა პროცენტული წილი, რომელიც თვლის რომ DCFTA-ს შესახებ მიღებულ ცოდნას გამოიყენებს ყოველდღიურ მუშაობაში.

ტრენინგის მონაწილეთა 67% თვლის, რომ DCFTA – ის შესახებ მიღებულ ცოდნას გამოიყენებს ყოველდღიურ მუშაობაში.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 4.2.2: DCFTA.GOV.GE ვებ-გვერდის ვიზიტორთა რაოდენობა.

2024 წლის მონაცემებით, dcfta.gov.ge ვებ-გვერდს ეწვია 7300 ახალი ვიზიტორი. ვიზიტორთა რაოდენობის ზრდამ საბაზისო წელთან შედარებით 36.4% შეადგინა.

2023 წელს ვებ-გვერდს ეწვია 8900 ახალი ვიზიტორი (ზრდა საბაზისო წელთან 44.3%).

2022 წელს 9300 ახალი ვიზიტორი. საბაზისო წელთან 46%-იანი ზრდა.

- ✓ **აქტივობა 4.2.1: შეხვედრების და ტრენინგების მოწყობა DCFTA-თან დაკავშირებულ საკითხებზე**

სსიპ „სურსათის ეროვნული სააგენტოს" მიერ, დაინტერესებულ მხარეთა ინფორმირებულობის გაზრდისა და ახალ მოთხოვნებთან ადაპტაციაში მეწარმეთა ხელშეწყობის მიზნით, დაინტერესებული პირებისთვის (ბიზნეს ოპერატორებისთვის) DCFTA-თან დაკავშირებულ საკითხებზე ჩატარდა შეხვედრა/ტრენინგები, კერძოდ:

• ჰორეკა სექტორში ჩართული ბიზნეს ოპერატორებისთვის გაიმართა 17 შეხვედრა/ტრენინგი სურსათის უვნებლობის სფეროში ახლად ამოქმედებული რეგულაციების გაცნობის მიზნით (დაესწრო 432 ბიზნეს ოპერატორი).

• სურსათთან შეხებაში მყოფ მასალებთან დაკავშირებით ახლად ამოქმედებული რეგულაციების გაცნობის მიზნით - 3 შეხვედრა (44 ბიზნეს ოპერატორი).

• სურსათის წარმოებისას საკონტროლო მიკრობიოლოგიური მაჩვენებლების შესახებ - 3 შეხვედრა (27 ბიზნეს ოპერატორი).

• საქართველოში მეცხოველეობის დარგში მოღვაწე ფერმერებთან - 11 შეხვედრა/ტრენინგი (109 ბიზნეს ოპერატორი).

• თხილის მწარმოებლებთან/ექსპორტიორებთან 2 შეხვედრა საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 18 აპრილის N185 დადგენილებით დამტკიცებული „თხილის შესახებ ტექნიკური რეგლამენტის" ცვლილებების გაცნობის მიზნით (40 ბიზნეს ოპერატორი).

• ცხოველისა/ ფრინველის სასაკლაოების მფლობელ ბიზნესოპერატორებთან და სასაკლაოზე მომუშავე ვეტ-ექიმებთან 2 საინფორმაციო შეხვედრა ნარჩენების მართვის კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოთხოვნების გაცნობის და სახელმწიფოს

მხრიდან შესაბამისი დახმარების მიზნით (225 ბიზნეს ოპერატორი).

- თბილისში ჩატარდა შეხვედრა ბიზნესოპერატორებთან სადაც განიხილეს ჯანმრთელობის განაცხადის გაკეთებასთან დაკავშირებული საკითხები(დაესწრო 8 ბიზნესოპერატორი).

- თბილისში ჩატარდა შეხვედრა დაინტერესებულ მხარეებთან „სურსათის საქველმოქმედო საქმიანობასთან დაკავშირებული საკანონმდებლო მოთხოვნების თაობაზე“(დაესწრო 12 ბიზნესოპერატორი).

✓ აქტივობა 4.2.2: DCFTA-ს შესახებ ვებ - გვერდის ეფექტიანი ფუნქციონირება

2024 წლის მონაცემებით, dcfta.gov.ge ვებ-გვერდს ეწვია 7300 ახალი ვიზიტორი. ვიზიტორთა რაოდენობის ზრდამ საბაზისო წელთან შედარებით 36.4% შეადგინა. საქართველოს გარდა, ვებ-გვერდს სტუმრობდნენ აშშ-დან, გერმანიიდან, ჩინეთიდან, თურქეთიდან და სხვ.

ამოცანა 4.3. ხარისხის ეროვნული ინფრასტრუქტურის, მათ შორის შესაბამისი ინსტიტუტების (აკრედიტაცია, მეტროლოგია, სტანდარტიზაცია და ა.შ.) განვითარება საერთაშორისო და/ან ევროპულ პრაქტიკასთან შემდგომი დაახლოების მიზნით

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 4.3.1: საერთაშორისო და ევროკავშირის ხარისხის ინფრასტრუქტურის ინსტიტუტების მიერ აღიარებული აკრედიტაციის სფეროები.

2024 წელს, აკრედიტაციის ცენტრში სტრუქტურულად ცალკე იქნა გამოყოფილი სერტიფიკაციის მიმართულება, განხორციელებულია თანამშრომლების შესაბამისი გადამზადება, დონორებთან კოორდინაციით მიმდინარეობს აღნიშნულ სფეროში დაინტერესებული მხარეების ცნობიერების ამაღლების ღონისძიებები.

საქართველოს აკრედიტაციის ცენტრმა წარმატებით გაიარა ევროპული აკრედიტაციის თანამშრომლობის ორგანიზაციის (EA) თანასწორთა შეფასება, რომელიც განხორციელდა 2022 წლის ოქტომბრის თვეში.

EA მისი წევრი ორგანიზაციების შეფასებას ახორციელებს ოთხწლიანი შუალედით, რათა განგრძობითად იქნას შენარჩუნებული მათი საქმიანობის შესაბამისობა, როგორც ევროკავშირის რეგულაცია 765/2008-ის და საერთაშორისო სტანდარტის ისო/იეკ 17011-ის მოთხოვნებთან, ისე აკრედიტაციის სფეროში საერთაშორისო ორგანიზაციების

(ILAC/IAF) მიერ შემუშავებულ შესაბამის სახელმძღვანელოებთან.

შედეგად, 2023 წლის ბოლოსთვის, საქართველოს აქვს მრავალმხრივი აღიარების ხელმოწერა ILAC – 5, IAF – 2 და EA – 7 სფეროში. თანასწორთა შეფასების საბოლოო შედეგი გამოქვეყნდა 2023 წლის 24 ივლისს, რომლის თანახმად აკრედიტაციის ცენტრმა აღიარება შეინარჩუნა წინა წლებში აღიარებულ ყველა სფეროში:

- ✓ საგამოცდო ლაბორატორიების აკრედიტაცია (საერთაშორისო სტანდარტის ისო/იეკ17025-ის შესაბამისად);
- ✓ საკალიბრო ლაბორატორიების აკრედიტაცია (საერთაშორისო სტანდარტის ისო/იეკ17025-ის შესაბამისად);
- ✓ სამედიცინო ლაბორატორიების აკრედიტაცია (საერთაშორისო სტანდარტის ისო 15189 -ის შესაბამისად);
- ✓ ინსპექტირების ორგანოების აკრედიტაცია (საერთაშორისო სტანდარტის ისო/იეკ17020 სტანდარტის შესაბამისად);
- ✓ პროდუქტის სერტიფიკაციის ორგანოს აკრედიტაცია (საერთაშორისო სტანდარტის ისო/იეკ 17065 სტანდარტის შესაბამისად);
- ✓ პერსონალის სერტიფიკაციის ორგანოების აკრედიტაცია (საერთაშორისო სტანდარტის ისო/იეკ 17024 სტანდარტის შესაბამისად).

ამასთან, საანგარიშო პერიოდში, საქართველოს აკრედიტაციის ცენტრმა მოიპოვა დამატებითი აღიარება პროფესიული ტესტირების მომწოდებელი ორგანოების აკრედიტაციის მიმართულებით (საერთაშორისო სტანდარტის ისო/იეკ 17043 სტანდარტის შესაბამისად).

ამ ეტაპზე, მიმდინარეობს მუშაობა მენეჯმენტისა და აუდიტის სერტიფიკაციის სისტემების სფეროში გაფართოების მიზნით.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 4.3.2: დაინტერესებული მხარეებისათვის ხელმისაწვდომი საერთაშორისო და ევროპული სტანდარტების რაოდენობა.

2024 წლის განმავლობაში, საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს მიერ დარეგისტრირდა 8826 სტანდარტი, მათ შორის:

- სსტ ისო (საერთაშორისო სტანდარტი) - 233;
- სსტ ენ (ევროპული სტანდარტი) – 8 570;
- სსტ იეკ (ელექტროტექნიკური სტანდარტი) -2;
- ქართულენოვანი (ისო) – 20;

- ქართულენოვანი (იეკ) – 1.

ამასთან, საანგარიშო პერიოდში სულ გაცემულია 553 სტანდარტი, მათ შორის:

- სსტ ისო (საერთაშორისო სტანდარტი) - 245;
- სსტ ენ (ევროპული სტანდარტი) – 176;
- სსტ იეკ (ელექტროტექნიკური სტანდარტი) – 2;
- სსტ ისო (ქართულენოვანი) – 87;
- სსტ ენ (ქართულენოვანი) - 9;
- სსტ (ქართულენოვანი) – 1;
- ასტმ (ტესტირებისა და მასალების ამერიკის საზოგადოება) - 20;
- გოსტ (სახელმწიფოთაშორისო სტანდარტი) - 13.

2024 წლისთვის, საქართველოს სტანდარტად მიღებულმა საერთაშორისო და ევროპული სტანდარტების რაოდენობამ 37 054 შეადგინა. ქართულენოვანი სტანდარტების რაოდენობამ - 257, ხოლო გაცემული სტანდარტების რაოდენობამ - 2 210.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 4.3.3: მეტროლოგიის სფეროში დაინტერესებული პირებისათვის გაწეული სერვისების გაზრდილი დიაპაზონი ან/და სფერო, მათ შორის, საერთაშორისო დონეზე აღიარებული სერვისები.

2020 წლიდან მოქმედებს სტანდარტების ელექტრონული პლატფორმა, ხოლო 2023 წლის 1 იანვრიდან მიკრო და მცირე ბიზნესის ხელშეწყობის მიზნით სტანდარტებზე შეღავათიანი ფასების პროგრამა, რომელიც დაინტერესებულ პირებს სტანდარტების შესახებ ინფორმაციის მოძიების გაზრდილ საშუალებებს სთავაზობს. არსებული პრაქტიკა შესაბამისობაშია მცირე და საშუალო მეწარმეობის (SME) მხარდაჭერისათვის სტანდარტების ეროვნული ორგანოებისადმი ევროპული რეგულაციით (EU Reg.1025/2012) განსაზღვრულ მოთხოვნებთან.

2024 წლის დეკემბერში შეიქმნა სტანდარტიზაციის ტექნიკური კომიტეტი ,,გარემოს დაცვა". 2024 წლის მდგომარეობით, მეტროლოგიის ინსტიტუტის ეტალონური ლაბორატორიებისათვის შეძენილი და მოწოდებული იქნა ფიზ-ქიმიური გაზომვების განყოფილებისათვის - სტანდარტული ნიმუშები და ალკომეტრების დასამოწმებელი ხელსაწყო.

✓ აქტივობა 4.3.3: მენეჯმენტის და და აუდიტის სისტემების სერტიფიცირების სფეროში EA-გან მიღებული აღიარების საფუძველზე საერთაშორისო აღიარების გაფართოება IAF-ში

აკრედიტაციის ცენტრი მოახდენს განაცხადის წარდგენას IAF-ში სფეროს გაფართოების

მიზნით, თუ ამ პერიოდისთვის მინიმუმ 1 ორგანიზაცია მაინც იქნება აკრედიტებული მენეჯმენტისა და აუდიტის სერტიფიკაციის სქემის შესაბამისად.

✓ აქტივობა 4.3.4: საკვალიფიკაციო ტესტირების მიმწოდებელი ორგანოების სფეროში EA-გან მიღებული აღიარების საფუძველზე საერთაშორისო აღიარების გაფართოება ILAC-ში

მას შემდეგ, რაც აკრედიტაციის ცენტრმა მიიღო აღიარება EA-სგან, მოხდა შესაბამისი ინფორმაციის მიწოდება და საქართველოს აკრედიტაციის ცენტრს 2023 წლის 1 აგვისტოდან, საერთაშორისო აღიარების სფერო გაუფართოვა ლაბორატორიების საერთაშორისო აკრედიტაციის თანამშრომლობამ (ILAC), შესაბამისად, ბოლო თანასწორთა შეფასების საფუძველზე, გაიზარდა აკრედიტაციის ცენტრის აღიარებული სფერო საკვალიფიკაციო ტესტირების მიმწოდებლების მიმართულებით (ისო/იეკ 17043 სტანდარტის შესაბამისად). ამ ეტაპზე, აკრედიტაციის ცენტრი ფლობს ევროპულ და საერთაშორისო აღიარებას 7 სფეროში.

✓ აქტივობა 4.3.5: ევროპული აკრედიტაციის ორგანიზაციის EA-ს აღიარების გაფართოება მენეჯმენტისა და აუდიტის სისტემების სერტიფიკაციის ორგანოების სფეროში

EA-ში შესაბამისი მიმართვა გაიგზავნება მას შემდეგ, რაც აკრედიტაციის ცენტრი გასცემს მინიმუმ ერთ აკრედიტაციას მენეჯმენტისა და აუდიტის სისტემების სერტიფიკაციის ორგანოების სფეროში.

✓ აქტივობა 4.3.6: სტანდარტების ელექტრონული პლატფორმის პოპულარიზაცია, განსაკუთრებით მიკრო და მცირე საწარმოების ხელშეწყობა, მათთვის სტანდარტებზე შეღავათიანი ფასების შეთავაზების გზით

2024 წლის 12 თვის განმავლობაში სულ გაცემულია 553 სტანდარტი:

- სსტ ისო (საერთაშორისო სტანდარტი) - 245;
- სსტ ენ (ევროპული სტანდარტი) – 176;
- სსტ იეკ (ელექტროტექნიკური სტანდარტი) – 2;
- სსტ ისო (ქართულენოვანი) – 87;
- სსტ ენ (ქართულენოვანი) - 9;
- სსტ (ქართულენოვანი) – 1;

- ასტმ (ტესტირებისა და მასალების ამერიკის საზოგადოება) - 20;
- გოსტ (სახელმწიფოთაშორისო სტანდარტი) - 13.

2024 წლის 12 თვის განმავლობაში სტანდარტების დეპარტამენტის მიერ სულ დარეგისტრირდა 8, 826 სტანდარტი, მათ შორის:

- სსტ ისო (საერთაშორისო სტანდარტი) - 233;
- სსტ ენ (ევროპული სტანდარტი) -8, 570;
- სსტ იეკ (ელექტროტექნიკური სტანდარტი) -2;
- ქართულენოვანი (ისო) – 20;
- ქართულენოვანი (იეკ) – 1

✓ აქტივობა 4.3.7: სტანდარტების ელექტრონული პლატფორმაზე განთავსებული სტანდარტებისა და სტანდარტიზაციის ტექნიკურ კომიტეტებში ჩართული ორგანიზაციების რაოდენობის გაზრდა

2023 წლის 1 იანვრიდან ამოქმედდა მიკრო და მცირე ბიზნესის ხელშეწყობის მიზნით სტანდარტებზე შეღავათიანი ფასების პროგრამა. სტანდარტების ელექტრონულ პლატფორმაზე განთავსებული სტანდარტების რაოდენობა 7000 სტანდარტამდე გაიზარდა. 2024 წლის დეკემბრის თვეში შეიქმნა სტანდარტიზაციის ტექნიკური კომიტეტი ,,გარემოს დაცვა", რომლის მუშაობაშიც ჩართული არიან როგორ სახელმწიფო, ასევე, კერძო ორგანიზაციების წარმომადგენლები და ექსპერტები.

✓ აქტივობა 4.3.8: სააგენტოს სტანდარტების დეპარტამენტის პერსონალისა და სტანდარტიზაციის ტექნიკურ კომიტეტებში ჩართული ექსპერტებისათვის ტრენინგების ჩატარება

საანგარიშო პერიოდში განხორციელდა შემდეგი აქტივობები:

- ✓ სტანდარტების დეპარტამენტში, ენ/ისო 9001:2015 სტანდარტის შესაბამისად, დაინერგა ხარისხის მენეჯმენტის სისტემა, ტერმინოლოგიასთან დაკავშირებული მონაცემთა ბაზის ზოგადი პრინციპები და მეთოდები; გაიცა შესაბამისი სერტიფიკატი.
- ✓ სააგენტოს წარმომადგენლებმა, „ტვინინგ პროექტის“ ექსპერტთან ერთად, სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოში ჩაატარეს სამუშაო შეხვედრა თემაზე „ხარისხის ინფრასტრუქტურა, როგორც საუკეთესო საშუალება საჯარო შესყიდვებში ევროკავშირის საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად“. შეხვედრაში მონაწილეობა მიიღო სახელმწიფო შესყიდვებში ჩართული ორგანიზაციების 30-მდე

წარმომადგენლმა.

- ✓ სტანდარტების დეპარტამენტის წარმომადგენლებმა მონაწილეობა მიიღეს PTB-ის მიერ ორგანიზებულ ღონისძიებებში - „Eastern Partnership Standardization Forum on Translation of Standards in the Adoption Process“; Workshop Professional Development Opportunity: Writing and Using Policy Briefs“.
- ✓ სტანდარტიზაციის სფეროში ევროპული რეგულაციის (N1025/2012) დაახლოების მიზნით, პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მომოქცევის კოდექსში განხორციელდა ცვლილება და განხორციელდა აღნიშნულ რეგულაციასთან სრული დაახლოება.
- ✓ განხორციელდა სააგენტოს წარმომადგენლების სასწავლო ვიზიტი იტალიის სტანდარტების ეროვნულ ორგანოში (UNI).
- ✓ სააგენტოს წარმომადგენლებმა მონაწილეობა მიიღეს PTB-ის მიერ ორგანიზებულ ღონისძიებებში თემაზე „მომხმარებელზე ორიენტირებული მომსახურებები“.

- ✓ **აქტივობა 4.3.9: მეტროლოგიის სფეროში GEOSTM ეტალონური ლაბორატორიების აღჭურვილობის განახლების პროცესის გაგრძელება: ახალი და/ან გაუმჯობესებული სერვისების მიწოდება დაინტერესებული პირებისათვის, მათ შორის რეგიონულ დონეზე**

2024 წლის მდგომარეობით, შეძენილი და მოწოდებული იქნა ფიზ-ქიმიური გაზომვების განყოფილებისათვის - სტანდარტული ნიმუშები, ალომეტრების დასამოწმებელი ხელსაწყო და ტემპერატურისა და ტენიანობის ეტალონური ლაბორატორიისათვის ეტალონური თერმომეტრი. დაწყებულია მექანიკის ლაბორატორიისთვის ხელსაწყოების შეძენის პროცედურები.

- ✓ **აქტივობა 4.3.10: სააგენტოს მეტროლოგიის ინსტიტუტის შესაბამისი პერსონალის ტრენინგი (მათ შორის ონ-ლაინ) ახალი მიმართულების სერვისების დაფარვის მიზნით**

„ევროპელი ექსპერტების მიერ EURAMET-ის ფარგლებში საერთაშორისო აღიარების შენარჩუნების მიზნით, მეტროლოგიის ინსტიტუტის ლაბორატორიების შეფასება (გეომეტრია, წნევა, რადიაცია) ჩატარდა, რომელმაც წარმატებით ჩაიარა და 2024 წლის 4-6 ივნისს გამართულ გენერალურ ასამბლეაზე სააგენტო გახდა EURAMETI-ის სრულუფლებიანი წევრი.“

საანგარიშო წელს, სააგენტოს მეტროლოგიის ინსტიტუტის წარმომადგენლებმა მონაწილეობა მიიღეს შემდეგ სწავლებებში:

- EURAMET - ის ფარგლებში გამართული აკუსტიკის ტექნიკური კომიტეტის სამუშაო შეხვედრა (ონლაინ live ჩართვა).
- EURAMET TCEM SC Power and energy - „ელექტრობა და მაგნეტიზმის“ ტექნიკური კომიტეტის სიმძლავრე და ენერგიის ქვეკომიტეტის სხდომა.
- EURAMET - ის ფარგლებში გამართული ონლაინ სემინარი - NORDTEST Approach for the Evaluation of the Measurement Uncertainty -Using of Mukit Software.
- EURAMET და EMN სემინარი სუფთა ენერგიისთვის - „მეტროლოგია ენერგეტიკის რეგულირებისთვის“.
- სწავლება - ელექტროლიტთა ხსნარების ხვედრითი ელექტროლიტური გამტარებლობის სტანდარტული ნიმუშების წარმოების პროცედურების განხილვა ISO 17034 სტანდარტის შესაბამისად, ტვინინგის პროექტის ფარგლებში.
- სასწავლო ვიზიტი იტალიის მეტროლოგიის ინსტიტუტის (INRIM) ელექტრული გაზომვების ლაბორატორიებში, ტვინინგის პროექტის ფარგლებში.
- PTB - ის ექსპერტების მიერ ჩატარებული სწავლება - გადაწყვეტილების მიღების წესები და შესაბამისობის განცხადებები.
- ტრენინგი ,,შიდა აუდიტის იმპლემენტაცია“.
- სემინარი თემაზე „დაკალიბრების საერთაშორისო სახელმძღვანელო მითითებები“, გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის დაფინანსებით.
- სააგენტოს ორგანიზებით, დაინტერესებული პირებისთვის, გაიმართა საინფორმაციო შეხვედრები ევროპული დირექტივების - ,,არაავტომატური აწონვის საშუალებების შესახებ" და ,,გამზომი საშუალებების“ თაობაზე.

ამოცანა 4.4. ინვესტიციების და SME-ების კავშირების გაძლიერება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 4.4.1. პოტენციური ადგილობრივი მეწარმეების/ მომწოდებლების მონაცემთა ბაზა, რომლებიც შეთავაზებულ იქნებიან საქართველოში არსებულ უცხოელ ინვესტორებს.

2024 წელს, ბიზნესასოციაციებთან 2 კონსულტაციის შედეგად, სააგენტომ გამოითხოვა კომპანიებისა და საინტერესო პროექტების შესახებ ინფორმაცია, რომლის ბაზაზეც მომზადდა კატალოგი და მოხდა აღნიშნული კატალოგის გაზიარება ინვესტორებთან.

2023 წელს, გაიმართა 15 შეხვედრა/კონსულტაცია ბიზნეს ასოციაციებთან ბაზაში შესატანი პოტენციალის მქონე კომპანიების გამოსავლენად და შეიქმნა კომპანიების/პროექტების სია, რომლებიც პოტენციურად საინტერესო შეიძლება იყოს

ინვესტორებისთვის, რაც შემდგომში ასოციაციებში გასავრცელებლად გაეგზავნა ინვესტორთა საბჭოს.

- ✓ **აქტივობა 4.4.1: შეხვედრები/კონსულტაციები ბიზნეს ასოციაციებთან ბაზაში შესატანი პოტენციალის მქონე კომპანიების გამოსავლენად**

2024 წელს, ბიზნესასოციაციებთან 2 კონსულტაციის შედეგად, სააგენტომ გამოითხოვა კომპანიებისა და საინტერესო პროექტების შესახებ ინფორმაცია, რომლის ბაზაზეც მომზადდა კატალოგი და მოხდა აღნიშნული კატალოგის გაზიარება ინვესტორებთან.

პრიორიტეტი 5. ელექტრონული კომუნიკაციების, საინფორმაციო ტექნოლოგიების, ინოვაციების, კვლევისა და განვითარების ხელშეწყობა

ცოდნასა და ინოვაციებზე დაფუძნებული ეკონომიკის განვითარება საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკის ერთ-ერთი წამყვანი პრიორიტეტია.

ელექტრონული კომუნიკაციების, საინფორმაციო ტექნოლოგიების, ინოვაციების, კვლევისა და განვითარების ხელშეწყობის **მიზანს წარმოადგენს** მცირე და საშუალო საწარმოთა კონკურენტუნარიანობისა და პროდუქტიულობის ამაღლება ელექტრონული კომუნიკაციების, საინფორმაციო ტექნოლოგიების, ინოვაციების, კვლევისა და განვითარების ხელშეწყობის გზით. აღნიშნული პრიორიტეტული მიმართულების ფარგლებში განსაზღვრული ამოცანების შესრულება და დასახული მიზნის მიღწევის **გავლენის მაჩვენებელია** - OECD „SME Policy Index" 2024 წლის კვლევაში „SME Innovation Policy" ინდიკატორში საქართველოს შეფასების შენარჩუნება/გაუმჯობესება. 2024 წელს, OECD-ის აღნიშნული კვლევის კომპონენტში „ინოვაციური პოლიტიკა", საქართველოს შეფასება გაუმჯობესდა და 3.44 ქულა შეადგინა, 2020 წელს საქართველოს ქულა 3.27-ს შეადგენდა.

აღსანიშნავია, რომ „ელექტრონული კომუნიკაციების, საინფორმაციო ტექნოლოგიების, ინოვაციების, კვლევისა და განვითარების ხელშეწყობა" მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების 2021-2025 წლების სტრატეგიაში ცალკე პრიორიტეტულ მიმართულებად განისაზღვრა, რომლის ფარგლებშიც მთელი რიგი მიზნობრივი აქტივობები განხორციელდა.

მეხუთე პრიორიტეტული მიმართულება - ელექტრონული კომუნიკაციების, საინფორმაციო ტექნოლოგიების, ინოვაციების, კვლევისა და განვითარების ხელშეწყობა - აერთიანებს 6 ამოცანას და 14 აქტივობას.

ამოცანა 5.1. ინოვაციური დაფინანსების განვითარება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 5.1.1: ინოვაციური დაფინანსების სახელმწიფო პროდუქტების ბენეფიციარების რაოდენობა.

2021-2024 წლებში, სსიპ „საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს" თანადაფინანსების საგრანტო პროგრამის და ,,ინოვაციების გრანტები რეგიონებისთვის" ფარგლებში დაფინანსდა 293 სტარტაპი (მ. შ. 2024 წელს 82 სტარტაპი). საბაზისო წელთან შედარებით დაფინანსებული სტარტაპების რაოდენობა 79%-ით გაიზარდა.

შედეგად, სტატაპებს გააჩნიათ ინოვაციურ ფინანსებზე წვდომის შესაძლებლობა.

2021 - თანადაფინასნების პროგრამის ფარგლებში დაფინანსდა 40 სტარტაპი; მცირე გრანტების ფარგლებში დაფინანსდა 23 ბენეფიციარი.

67 ბენეფიციარი. საბაზისო წელთან 41%-იანი ზრდა.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 5.1.2: იმ მცირე და საშუალო მეწარმეების რაოდენობა, რომლებმაც შეიმუშავეს ინოვაციური პროდუქტი (პროტოტიპის დონეზე) ან მომსახურება, სახელმწიფო მხარდაჭერის პროგრამების ბენეფიციართა შორის.

„საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს“ გრანტების პროგრამების ბენეფიციარებმა 2021-2022 წლებში შეიმუშავეს 124 ახალი პროდუქტი/გაუმჯობესებული მომსახურება.

2023 წელს, 15 000 ლარამდე მცირე გრანტების პროგრამამ მოდიფიცირება განიცადა და აქტივობა ჩანაცვლდა სააგენტოს მიერ 2023 წელს დაწყებული ახალი საგრანტო პროექტით (გაზრდილი დაფინანსებით) – „ინოვაციების გრანტები რეგიონებისთვის“.

- ✓ **აქტივობა 5.1.1: 150,000 ლარიანი თანადაფინანსების გრანტების გაცემა სტარტაპებისთვის**

დასრულდა „თანადაფინანსების საგრანტო პროგრამის“ მე-12 და მე-13 რაუნდები, რომლის ფარგლებშიც, სააგენტომ სულ მიიღო 942 განაცხადი (მე-12 რაუნდი - 544 და მე-13 რაუნდი - 398 განაცხადი) და 40 გამარჯვებულ სტარტაპზე გაიცა 150 000 ლარამდე დაფინანსება.

- ✓ **აქტივობა 5.1.2: 15,000 ლარამდე მცირე გრანტების გაცემა**

აქტივობა ჩანაცვლდა სააგენტოს მიერ 2023 წელს დაწყებული ახალი საგრანტო პროექტით (გაზრდილი დაფინანსებით) – „ინოვაციების გრანტები რეგიონებისთვის“, რომლის ფარგლებშიც, დაფინანსებულ სტარტაპებს აქვთ შესაძლებლობა მოიპოვონ 25 000 ლარამდე დაფინანსება.

2024 წელს, პროგრამა განხორციელდა საქართველოს 10 რეგიონში (აჭარა, გურია, იმერეთი, სამეგრელო-ზემო სვანეთი, რაჭა-ლეჩხუმი, შიდა ქართლი, მცხეთა-მთიანეთი, სამცხე-ჯავახეთი, კახეთი და ქვემო ქართლი). სააგენტომ, პროგრამის ფარგლებში, სულ მიიღო 422 განაცხადი და გამოვლინდა 42 გამარჯვებული (მ.შ. 14 ქალი).

ამოცანა 5.2. ელექტრონული კომერციის განვითარების ხელშეწყობა

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 5.2.1: დატრენინგებული ბენეფიციარების რაოდენობა.

2021-2024 წლებში ელექტრონული კომერციის მიმართულებით 1731 მეწარმე დატრენინგდა (მ. შ. 2024 წელს - 268 მეწარმე).

- ✓ **აქტივობა 5.2.2: ელექტრონული კომერციის კანონმდებლობის თაობაზე მეწარმეთა ცნობიერების ამაღლების მიზნით შეხვედრების/ვორკშოფების ჩატარება**

ჩატარდა კერძო და საჯარო დიალოგები (PPD), როგორც „ელექტრონული კომერციის შესახებ“ საქართველოს კანონის პროექტის შემუშავების პროცესში, ასევე, მისი მიღების პროცესში. აღნიშნულ კერძო და საჯარო დიალოგებზე (4 შეხვედრა) მოწვეულნი იყვნენ მეწარმეები. შეხვედრების ფარგლებში, დეტალური ფორმატით, განხორციელდა კანონთან მიმართებით ცნობიერების ამაღლება.

ამოცანა 5.3. საინფორმაციო ტექნოლოგიების ხელმისაწვდომობა

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 5.3.1: საკანონმდებლო და ტექნიკური ჩარჩო ფართოზოლოვანი ქსელების განვითარებისთვის.

სატელეკომუნიკაციო უნივერსალური მომსახურების დანერგვის მიზნით, ევროკავშირის ელექტრონული კომუნიკაციების კოდექსის (2018/1972 დირექტივა) საფუძველზე მომზადებულია კანონის პროექტი „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ საქართველოს კანონში ცვლილებების შეტანის თაობაზე".

სატელეკომუნიკაციო ქსელების განვითარების ხელშეწყობისთვის და საქართველოს კანონით „სატელეკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურისა და სატელეკომუნიკაციო მიზნებისთვის გამოყენებადი ფიზიკური ინფრასტრუქტურის გაზიარების შესახებ“ განსაზღვრული კანონქვემდებარე აქტების მომზადების მიზნით, პროექტ „Log-in Georgia“-ს ფარგლებში, „Grant Thornton“-ის ექსპერტების ჩართულობით, დასრულდა მუშაობა „ფართოზოლოვანი ქსელების განვითარების ხარჯების შემცირებისთვის საკანონმდებლო და ტექნიკური ჩარჩოს შემუშავების“ აქტივობების განხორციელებაზე, რომლის საფუძველზე მომზადდა და დამტკიცებული იქნა ,,მშენებლობის ნებართვის გაცემისა და შენობა-ნაგებობის ექსპლუატაციაში მიღების წესისა და პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 31 მაისის №255 დადგენილებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე და „განსაკუთრებული მნიშვნელობის ობიექტების (მათ შორის, რადიაციული ან ბირთვული ობიექტების) მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 31 მაისის №257

დადგენილებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე საქართველოს მთავრობის დადგენილებები (N336 და N337, 07.10.2024).

სატელეკომუნიკაციო ქსელების განვითარების ხელშეწყობისთვის და საქართველოს კანონით „სატელეკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურისა და სატელეკომუნიკაციო მიზნებისთვის გამოყენებადი ფიზიკური ინფრასტრუქტურის გაზიარების შესახებ“ განსაზღვრული კანონქვემდებარე აქტების მომზადების მიზნით, პროექტ „Log-in Georgia“-ს ფარგლებში, „Grant Thornton“-ის ექსპერტების ჩართულობით, დასრულდა მუშაობა ,,ფართოზოლოვანი ქსელების განვითარების ხარჯების შემცირებისთვის საკანონმდებლო და ტექნიკური ჩარჩოს შემუშავების“ აქტივობების განხორციელებაზე, რომელიც ითვალისწინებს ფართოზოლოვანი ინტერნეტ ინფრასტრუქტურის, მათ შორის, 5G ქსელების განვითარებისთვის და მშენებლობისათვის ნებართვების გამარტივების საკითხებს.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 5.3.2: მეწარმეთა რაოდენობა, რომელთაც გაიარეს ტრენინგი ციფრულ უნარებში.

2021-2024 წლებში, სსიპ „საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს მიერ" „3000 IT სპეციალისტის გადამზადების პროგრამის“ ფარგლებში, ასევე, რეგიონალურ ცენტრებსა და ტექნოპარკებში განხორციელდა მეწარმეთა გადამზადება ციფრულ უნარებში. ჯამში, გადამზადდა 8501 ბენეფიციარი (მ.შ. 2024 წელს - 1542 ბენეფიციარი).

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 5.3.3: ციფრული უნარების ტრენინგების მიმღებ მეწარმეთა რაოდენობაში იმ მეწარმეთა %-ული წილი, რომლებმაც მიიღეს საერთაშორისო სერთიფიკატი, რაც სამუშაოს მიღების წინაპირობას წარმოადგენს.

საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტომ, ევროკავშირის ფინანსური მხარდაჭერით, დაიწყო ახალი პროგრამა - „Do IT with the EU“, რომელიც შედგება ორი კომპონენტისგან: სერტიფიცირება და დასაქმება. პროგრამის ფარგლებში, სულ შემოვიდა 1624 განაცხადი. თბილისის დისტანციური სასწავლო კურსი ინჟინერიის მიმართულებით აირჩია 1266 აპლიკანტმა, ხოლო რეგიონებში, ფიზიკურ ფორმატში ჩასატარებელ კურსებზე დარეგისტრირდა 402 აპლიკანტი. ამ ეტაპზე, მიმდინარეობს დარეგისტრირებულ აპლიკანტთა შერჩევის პროცედურები. საერთაშორისო სერტიფიკატის მიღება და სერტიფიკატის მფლობელთა რაოდენობის შესახებ ინფორმაცია ხელმისაწვდომი იქნება პროგრამის დასრულების შემდეგ.

- ✓ **აქტივობა 5.3.1: ICT ტრენინგების ჩატარება რეგიონებში, მათ შორის ფრონტ-ენდ დეველოპმენტში, სოციალურ მედია მენეჯმენტსა და ქოფირაითინგში, გრაფიკულ დიზაინში და სხვა**

2024 წელს, ICT მიმართულებით, ტრენინგების (სოციალური მედია მენეჯმენტის კურსი,

3D მოდელირება, MakeBlock Mbot და საზაფხულო სკოლა მოსწავლეებისთვის და სხვ.) ფარგლებში, გადამზადდა 574 ბენეფიციარი, მათ შორის, 224 ქალი და 350 კაცი.

✓ აქტივობა 5.3.2: 5,000 IT სპეციალისტის საინფორმაციო ტექნოლოგიებში გადამზადების პროგრამა

Do IT in Georgia პროგრამის ფარგლებში, 2023 წელს, სამი მიმართულებით კურსებზე: პროგრამირება, დიზაინი და მართვა, ჩაირიცხა 1046 სტუდენტი, რომელთაგან 847-მა წარმატებით დაასრულა პროგრამა (მათ შორის, 468 ქალმა). პროგრამის მეორე რაუნდზე კი დამატებით ჩაირიცხა 1000 პირი, რომელთაგან 558 ქალია. სააგენტო, ასევე, ახორციელებს პროექტს - “Code IT ტექნოპარკებში“, რომელსაც ცხრავე ტექნოპარკი მასპინძლობს. პროგრამაზე სწავლება დაიწყო 398-მა აპლიკანტმა, რომელთაგან კურსი წარმატებით დაასრულა და სერთიფიკატი აიღო 121-მა; 2024 წლის ოქტომბერში, გამოცხადდა ახალი ნაკადისთვის განაცხადების მიღება და ამჟამად მიმდინარეობს პროექტის პირველი მოდული შერჩეული 181 ბენეფიციარისთვის.

✓ აქტივობა 5.3.3: უნივერსალური მომსახურების ამოქმედების კუთხით საკანონმდებლო ცვლილების პროექტის მომზადება

სატელეკომუნიკაციო უნივერსალური მომსახურების დანერგვის მიზნით, ევროპის ელექტრონული კომუნიკაციების კოდექსის (დირექტივა 2018/1972) საფუძველზე მომზადდა საქართველოს კანონის პროექტი „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ საქართველოს კანონში ცვლილებების შეტანის თაობაზე". უნივერსალური მომსახურების დანერგვის მიზანია უზრუნველყოს მოსახლეობისათვის სატელეკომუნიკაციო მომსახურებების ეკონომიკური და ფიზიკური ხელმისაწვდომობა.

✓ აქტივობა 5.3.4: შენობის შიდა ფიზიკური ინფრასტრუქტურისა და შენობაში დაშვების ტექნიკური სპეციფიკაციების განსაზღვრის შესახებ დადგენილების პროექტის მომზადება

დამტკიცებული იქნა ,,მშენებლობის ნებართვის გაცემისა და შენობა-ნაგებობის ექსპლუატაციაში მიღების წესისა და პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 31 მაისის №255 დადგენილებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე საქართველოს მთავრობის 2024 წლის 7 ოქტომბრის N337 და „განსაკუთრებული მნიშვნელობის ობიექტების (მათ შორის, რადიაციული ან ბირთვული ობიექტების) მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 31 მაისის №257 დადგენილებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე საქართველოს მთავრობის 2024 წლის 7 ოქტომბრის N336 დადგენილებები.

- ✓ **აქტივობა 5.3.5: სატელეკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურის მშენებლობის წესების პროექტის შემუშავება**

პროექტ “Log-in Georgia“ - ს ფარგლებში, „Grant Thornton“-ის ექსპერტების ჩართულობით, დასრულდა მუშაობა „ფართოზოლოვანი ქსელების განვითარების ხარჯების შემცირებისთვის საკანონმდებლო და ტექნიკური ჩარჩოს შემუშავების“ აქტივობების განხორციელებაზე, რომელიც ითვალისწინებს ფართოზოლოვანი ინტერნეტ ინფრასტრუქტურის, მათ შორის, 5G ქსელების განვითარებისთვის და მშენებლობისათვის ნებართვების გამარტივების საკითხებს.

ამოცანა 5.4. ფართოზოლოვანი ინფრასტრუქტურის განვითარება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 5.4.1: ფართოზოლოვანი ინფრასტრუქტურის განვითარების სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში ინტერნეტ ქსელებით დაფარული დასახლებული პუნქტების რაოდენობა.

დასრულდა მშენებლობები შემდეგ გეოგრაფიულ არეალებში: ოზურგეთი, რაჭა, ლეჩხუმი, ქობულეთი-ხელვაჩაური, ზესტაფონი-ჩოხატაური, აბაშა-სენაკი, წყალტუბო-ვარციხე-ხონი;

2024 წლისთვის, ფართოზოლოვანი ოპტიკური მაგისტრალი აშენებულია 246 დასახლებულ პუნქტში. დამატებით, მშენებლობა მიმდინარეობს კიდევ 200 დასახლებულ პუნქტში.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 5.4.2: ინტერნეტ ქსელებით დაფარული მაღალმთიანი რეგიონების დასახლებული პუნქტების (<200 მოსახლეობით) რაოდენობა (სათემო ინტერნეტიზაცია).

დაიგეგმა და განხორციელდა ოპტიკურ-ბოჭკოვანი გადამზღვევი ქსელის მშენებლობა საგზაო მაგისტრალის გვერდით. ქსელმა დააკავშირა ძირითადი ქსელი დასახლებულ პუნქტთან: მაღაროსკარი, ჩარგალი და ბარისახო.

ქსელის დაერთების შედეგად:

- ✓ სრულად გადაზღვეულია 3 ძირითადი დასახლებული პუნქტი, რომელიც ქმნის ქსელის ბიზნეს მდგრადობის გარანტიებს;
- ✓ თითქმის გაორმაგდა ინტერნეტის სიჩქარე;
- ✓ მოიმატა ინტერნეტის საცალო პაკეტების სიჩქარემ 4-5 მეგაბიტწამით.

2024 წლისთვის, ინტერნეტ ქსელებით დაფარული მაღალმთიანი რეგიონების დასახლებული პუნქტების რაოდენობა შეადგენს 124-ს.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 5.4.3: ფართოზოლოვანი ინფრასტრუქტურის განვითარების სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში სოფლად აშენებული ოპტიკურ ბოჭკოვანი ქსელების სიგრძე (კმ).

ამ ეტაპზე, აშენებულია 1300 კმ ოპტიკური მაგისტრალი. მიმდინარეობს მშენებლობა დამატებით 820 კმ-ის მონაკვეთზე, ხოლო პროექტირების ეტაპზეა კიდევ 740 კმ. დასრულებული და მიმდინარე მშენებლობების ჯამური მოცულობა შეადგენს 2860 კმ-ს.

- ✓ **აქტივობა 5.4.1: მაღალმთიან დასახლებებში სათემო ინტერნეტიზაციის ქსელის მშენებლობა**

ფშავ-ხევსურეთში დაიგეგმა და განხორციელდა ოპტიკურ-ბოჭკოვანი გადამზღვევი ქსელის მშენებლობა, რომელმაც დააკავშირა მაღაროსკარის, ჩარგლის და ბარისახოს ანძები. აღნიშნულმა განაპირობა ქსელის მდგრადობისა და აბონენტებისთვის ინტერნეტის სიჩქარის ზრდა.

- ✓ **აქტივობა 5.4.2: საქართველოში ფართოზოლოვანი ინფრასტრუქტურის განვითარების სახელმწიფო პროგრამის შესაბამისად, სამიზნე გეოგრაფიულ არეალებში ფართოზოლოვანი ინფრასტრუქტურის მშენებლობა**

დასრულდა მშენებლობები შემდეგ გეოგრაფიულ არეალებში: ოზურგეთი, რაჭა, ლეჩხუმი, ქობულეთი-ხელვაჩაური, ზესტაფონი-ჩოხატაური, აბაშა-სენაკი, წყალტუბო-ვარციხე-ხონი; ამ ეტაპზე, ოპტიკური მაგისტრალი აშენებულია 246 დასახლებულ პუნქტში. დამატებით, მშენებლობა მიმდინარეობს კიდევ 200 დასახლებულ პუნქტში.

ამოცანა 5.5 მცირე და საშუალო ტელეკომ ოპერატორების განვითარება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 5.5.1: მცირე და საშუალო სატელეკომუნიკაციო ოპერატორების გადაწყვეტილი პრობლემები.

რეგულარულად ხორციელდება შეხვედრები მცირე და საშუალო ტელეკომ ოპერატორების ასოციაციასთან, მათი პრობლემების იდენტიფიცირებისა და აღმოფხვრაში დახმარების მიზნით.

საანგარიშო პერიოდში, მცირე და საშუალო სატელეკომუნიკაციო ოპერატორებისთვის

განხორციელდა მათი მხრიდან დასმული პრობლემური საკითხების გადაწყვეტა.

✓ აქტივობა 5.5.1: მცირე და საშუალო ტელეკომ ოპერატორებთან შეხვედრების ჩატარება, მათ წინაშე არსებული პრობლემების იდენტიფიცირების მიზნით

სამინისტროს მონაწილეობით, ქ. თელავში და ციხისძირში (ქობულეთის მუნიციპალიტეტი) გაიმართა მცირე და მიკრო სატელეკომუნიკაციო კომპანიების შეხვედრა, რომლის ფარგლებშიც განხილული იქნა კომპანიების წინაშე მდგარი გამოწვევები და სამომავლო გეგმები. შეხვედრაზე დამსწრეებს მიეწოდათ ინფორმაცია სახელმწიფო ინტერნეტიზაციის პროექტის ფარგლებში აშენებული ოპტიკურ-ბოჭკოვანი ინფრასტრუქტურის და მისი განვითარების სამომავლო გეგმების შესახებ.

განხორციელდა კომპანიებთან შეხვედრები და მათი ჩართვა ევროკავშირის მხარდაჭერით დაწყებულ პროექტზე - „სოფლის გაძლიერება ციფრული ჩართულობის გზით“ (REDI), რომელიც მიზნად ისახავს საქართველოს სოფლებსა და ქალაქებს შორის ციფრული განვითარების კუთხით არსებული უთანასწორობის დაძლევის ხელშეწყობას, საკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურის განვითარებისა და ციფრული წიგნიერების ამაღლების გზით. გაიმართა რამდენიმე შეხვედრა.

სახელმწიფო ინტერნეტიზაციის პროგრამის ფარგლებში და არა მხოლოდ აღნიშნულის ფარგლებში, აშენებული საბითუმო ინფრასტრუქტურის მაქსიმალური რეალიზებისათვის და „ბოლო მილის“ სერვისის განვითარებისათვის, მსოფლიო ბანკის ტექნიკური დახმარებით EU4Digital II - მეორე ფაზის ფარგლებში, დაიწყება საკონსულტაციო მომსახურება, რომლის ფარგლებში მზადდება საქართველოს სოფლებში „ბოლო მილის“ კავშირის გაძლიერებისთვის ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევა და რეკომენდაციები. აღნიშნულის შესაბამისად განისაზღვრება აქტივობები და დახმარების პროგრამები, რათა ტელეკომ ოპერატორებმა საბითუმო ქსელის საშუალებით მომსახურება მიაწოდონ ბოლო მომხმარებელს (მოსახლეობას და ორგანიზაციებს).

✓ აქტივობა 5.5.2: საქართველოში ფართოზოლოვანი ინფრასტრუქტურის განვითარების სახელმწიფო პროგრამის შესაბამისად, სამიზნე გეოგრაფიულ არეალებში ფართოზოლოვანი „ბოლო მილის“ ინფრასტრუქტურის მშენებლობაში მცირე და საშუალო ტელეკომ ოპერატორების დახმარება დონორი ორგანიზაციების მოძიებაში

ინფრასტრუქტურის მაქსიმალური რეალიზებისათვის და „ბოლო მილის“ სერვისის განვითარებისათვის, მსოფლიო ბანკის ტექნიკური დახმარებით EU4Digital II - მეორე ფაზის ფარგლებში, დაიწყება საკონსულტაციო მომსახურება. ამასთან, მსოფლიო ბანკის დახმარებით დასრულდა რაჭა-ლეჩხუმის რეგიონში „ბოლო მილის“ კავშირის

განვითარების საპილოტე პროექტის ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევა.

ამოცანა 5.6. კვლევასა და ინდუსტრიას შორის კავშირების გაღრმავება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 5.6.1: ტექნოლოგიური გადაცემების პროექტების რაოდენობა, რომელიც კომერციალიზაციის ეტაპზე გადავიდა.

2024 წლისთვის, საბოლოო კომერციალიზაციისთვის შერჩეულია 13 კომერციალიზაციის პოტენციალის მქონე პროექტი (მ.შ. 2024 წელს - 7 პროექტი).

✓ აქტივობა 5.6.1: ქართული სამეცნიერო პროექტების კომერციალიზაციის მხარდაჭერა

,,ტექნოლოგიების გადაცემის საპილოტე პროგრამა" დასრულდა და ქართულ ტექნოლოგიაზე ერთობლივი კვლევითი ხელშეკრულება გაფორმდა. კერძოდ, 2022 წლის 22 ივნისს, საფრანგეთში, სააგენტოსა და ,,მასალების, მეტალურგიისა და პროცესების ტექნოლოგიურ კვლევით ინსტიტუტს (The Technological Research Institute for Materials, Metallurgy and Processes (IRT M2P))" შორის ხელი მოეწერა „ერთობლივი კვლევისა და ლიცენზირების ხელშეკრულებას“, რომლის ფარგლებშიც, ფრანგული კვლევითი ინსტიტუტი, ერთი მხრივ, დააფინანსებს ქართული ტექნოლოგიის საბოლოო განვითარებას და მეორე მხრივ, უზრუნველყოფს მისი ქველიცენზიით გადაცემას ფრანგული კომპანიებისთვის (პროცესი ჯერ კიდევ გრძელდება). ამასთან, 2022 წლიდან ყოველ წელს ცხადდება ახალი განაცხადების მიღება და ახალი პროექტების შეირჩევა კომერციალიზაციისთვის.

2024 წელს, სააგენტომ 30 ახალი განაცხადი მიიღო, რომელთა პირველადი შეფასების შედეგად, შეირჩა 13 პროექტი, რომელთაგან კომერციალიზაციისთვის შეირჩა 7 პროექტი. ჯამურად, პროექტის განმავლობაში კომერციალიზაციისთვის შერჩეულია 13 პროექტი და მიმდინარეობს მუშაობა.

პრიორიტეტი 6. ქალთა მეწარმეობის განვითარების ხელშეწყობა

ქალთა მეწარმეობის განვითარების ხელშეწყობის **მიზანს წარმოადგენს** მცირე და საშუალო მეწარმე ქალთა ზრდა/განვითარება გლობალური კონკურენციის გათვალისწინებით. აღნიშნული პრიორიტეტული მიმართულების ფარგლებში განსაზღვრული ამოცანების შესრულება და დასახული მიზნის მიღწევის **გავლენის მაჩვენებელია** - მოქმედ ბიზნეს სუბიექტებში დამფუძნებელ ქალ-მეწარმეთა წილი.

საქსტატის მონაცემების თანახმად, 2024 წლის ბოლოსთვის, მოქმედი ბიზნეს სუბიექტების პროცენტული წილი, რომელშიც ფიგურირებს ქალი დამფუძნებელი, 33%-ს შეადგენს (სულ 281,071 საწარმო, დამფუძნებელი ქალების რაოდენობა 91,406). უნდა აღინიშნოს, რომ 2023 წელს, წინა წელთან შედარებით, 5,568-ით მეტი, ხოლო 2021 წელთან შედარებით 13,084 აქტიური ბიზნეს სუბიექტია, რომელშიც ფიგურირებს ქალი დამფუძნებელი (2021 – 63,707; 2022 – 71,223; 2023 – 76,791).

აღნიშნული პრიორიტეტის ფარგლებში, ქალთა სამეწარმეო პოტენციალის ზრდისა და ქალ მეწარმეთა ხელშეწყობის მიმართულებით მთელი რიგი მხარდამჭერი ღონისძიებები და მიზნობრივი პროგრამები განხორციელდა.

მეექვსე პრიორიტეტული მიმართულება - ქალთა მეწარმეობის განვითარების ხელშეწყობა - აერთიანებს 5 ამოცანას და 15 აქტივობას.

ამოცანა 6.1. „ქალთა ეკონომიკური გაძლიერების პრინციპების" (WEPS) პოპულარიზაცია

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 6.1.1: საინფორმაციო სესიების რაოდენობა.

საანგარიშო წელს, „აწარმოე საქართველოში" სააგენტოს მიერ სხვადასხვა დონორ ორგანიზაციასთან თანამშრომლობით განხორციელდა 7 საინფორმაციო სესია:

- ✓ შეხვედრა ,,ინვესტირება ქალებში: გენდერულად პასუხისმგებლიანი დაფინანსება". ღონისძიება შედგებოდა 3 სესიისაგან და დაესწრო 77 მონაწილე (32 კომპანია, 11.03.2024);
- ✓ ქალთა გაძლიერების მიმართულებით 2 სესია: პირველი სესია: 14 მონაწილე, 11 კომპანია (03.07.2024), მეორე სესია: 9 მონაწილე, 7 კომპანია (09.09.2024);
- ✓ ფედერაციის „ქალები მომავლისთვის" მიერ ორგანიზებული 2 ონლაინ სესია - გლობალური 16 დღიანი კამპანია ქალთა მიმართ ძალადობის წინააღმდეგ ფარგლებში.

სესიებს, ჯამში, ესწრებოდა 100-მდე ქალი მეწარმე.

2021-2024 წლებში, ჯამში განხორციელდა 50 საინფორმაციო სესია.

ამოცანის ინდიკატორი 6.1.2: ტრენინგის მონაწილეთა პროცენტული წილი, რომელიც ადასტურებს რომ ტრენინგის შედეგად მიღებული ცოდნა დაეხმარება მათ ხელი შეუწყონ თავიანთ საქმიანობაში გენდერულ თანასწორობის საკითხებთან მიმართებით.

ტრენინგებში მონაწილეთა 95% ადასტურებს, რომ ტრენინგებმა ხელი შეუწყო მათ საქმიანობაში გენდერული თანასწორობის მიმართულებით შესაბამისი სტანდარტების დანერგვას და გენდერული თანასწორობის ასპექტების გათვალისწინებას.

- ✓ **აქტივობა 6.1.1: ქალ მეწარმეებთან შეხვედრები „აწარმოე საქართველოში“ სააგენტოს პროგრამების შესახებ ინფორმაციის მიწოდების მიზნით**

საანგარიშო წელს, სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ სააგენტოს მიერ ქალ მეწარმეებთან ჩატარდა 9 შეხვედრა/ღონისძიება:

- ✓ მეწარმე ქალთა საბჭო საქართველოში (დაესწრო 40-მდე ქართველი და აზერბაიჯანელი ქალი მეწარმე);
- ✓ ტერა ბანკის ქალ მეწარმეებთან შეხვედრა (200-მდე ქალი მეწარმე);
- ✓ მეწარმე ქალთა მე-5 ბიზნეს ფორუმი (200-მდე ქალი მეწარმე);
- ✓ ფედერაციის „ქალები მომავლისთვის“ მიერ ორგანიზებული 2 ონლაინ სესია ქალ მეწარმეებთან - გლობალური 16 დღიანი კამპანია ქალთა მიმართ ძალადობის წინააღმდე ფარგლებში. ღონისძიებებს, ჯამში, ესწრებოდა 100-მდე ქალი მეწარმე.

ასევე, გაეროს ქალთა ორგანიზაციასთან თანამშრომლობით, გაიმართა შემდეგი შეხვედრები:

- ✓ შეხვედრა ქალ მეწარმეებთან სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონულ საკონსულტაციო ცენტრში - დაესწრო 19 ქალი მეწარმე (09.02.2024);
- ✓ შეხვედრა ბათუმის მუნიციპალიტეტთან თანამშრომლობით აჭარის რეგიონულ საკონსულტაციო ცენტრში - 17 ქალი მეწარმე (14.03.2024);
- ✓ შეხვედრა თელავის მუნიციპალიტეტთან თანამშრომლობით კახეთის რეგიონულ საკონსულტაციო ცენტრში - 19 ქალი მეწარმე (18.04.2024);
- ✓ შეხვედრა ახმეტაში 19 ქალ მეწარმესთან, KRDF-თან თანამშრომლობით (22.04.2024).

- ✓ **აქტივობა 6.1.2: ქალთა გაძლიერების პრინციპებთან დაკავშირებით საინფორმაციო სესიების ორგანიზება კომპანიების წარმომადგენლებისთვის**

ქალთა გაძლიერების პრინციპებთან დაკავშირებით, ჩატარდა 7 საინფორმაციო სესია:

- ✓ შეხვედრა ,,ინვესტირება ქალებში: გენდერულად პასუხისმგებლიანი დაფინანსება". ღონისძიება შედგებოდა 3 სესიისაგან და დაესწრო 77 მონაწილე, 32 კომპანია (11.03.2024);
- ✓ ქალთა გაძლიერების მიმართულებით 2 სესია: პირველი სესია: 14 მონაწილე, 11 კომპანია (03.07.2024), მეორე სესია: 9 მონაწილე, 7 კომპანია (09.09.2024).
- ✓ ფედერაციის „ქალები მომავლისთვის“ მიერ ორგანიზებული 2 ონლაინ სესია - გლობალური 16 დღიანი კამპანია ქალთა მიმართ ძალადობის წინააღმდეგ ფარგლებში.

სესიებს, ჯამში, ესწრებოდა 100-მდე ქალი მეწარმე.

- ✓ **აქტივობა 6.1.3: კომპანიებთან შეხვედრები/ტრენინგები ქალთა გაძლიერების თემაზე პრიორიტეტული მიმართულებების იდენტიფიცირებისა და ქალთა გაძლიერების პრინციპების დანერგვის თაობაზე მათი ცნობიერების ამაღლების მიზნით**

2024 წელს ორგანიზებულ შეხვედრებს/ტრენინგებს, ჯამურად, დაესწრო 18 კომპანია და 100-მდე მეწარმე ქალი.

ჩატარდა Target Gender Equality-ის მეხუთე (დასკვნითი) მოდული - პროგრესზე მონიტორინგი და სამოქმედო გეგმების პრეზენტაცია, რომელშიც მონაწილეობა მიიღო Target Gender Equality-ის აქსელერაციის პროგრამის მონაწილე 4-მა კომპანიამ (25.01.2024).

2024 წლის ივლისის თვიდან, განახლდა Target Gender Equality-ის პროგრამა:

- ✓ პირველი სესია: 11 კომპანია, 14 მონაწილე (3 ივლისი);
- ✓ მეორე სესია: 7 კომპანია, 9 მონაწილე (24 სექტემბერი);
- ✓ მესამე სესია: 10 კომპანია, 11 მონაწილე (31 ნოემბერი);
- ✓ მეოთხე სესია: 4 კომპანია, 4 მონაწილე (28 ნოემბერი).

ფედერაციის „ქალები მომავლისთვის“ მიერ ორგანიზებული 2 ონლაინ სესია - გლობალური 16 დღიანი კამპანია ქალთა მიმართ ძალადობის წინააღმდეგ. სესიებს, ჯამში, ესწრებოდა 100-მდე ქალი მეწარმე.

2023 წელს, ქალთა გაძლიერების პრინციპებთან დაკავშირებით ჩატარებულ 9 ტრენინგს/საინფორმაციო სესიას დაესწრო 86 კომპანია.

- ✓ **აქტივობა 6.1.4: ქალი მეწარმეებისთვის ინფორმაციის მიწოდება/ შეხვედრების ჩატარება საერთაშორისო და ადგილობრივ ღონისძიებებთან/ბიზნეს ფორუმებთან დაკავშირებით ინფორმაციის მიწოდების მიზნით და მათში მონაწილეობის ხელშეწყობა**

სავაჭრო-სამრეწველო პალატა აქტიურად არის წარმოდგენილი როგორც ადგილობრივ, ასევე, საერთაშორისო დონეზე. სავაჭრო-ეკონომიკური ურთიერთობების დამყარების მიზნით, პალატა, შეხვედრების ფარგლებში, რეგულარულად აწვდის ქართულ კომპანიებს, მათ შორის, ქალი მეწარმის მფლობელობაში არსებულ ბიზნესებს, ინფორმაციას მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში დაგეგმილი მნიშვნელოვანი ბიზნეს ღონისძიებების თაობაზე, მათ შორის, დაგეგმილ ბიზნეს ფორუმებთან დაკავშირებით. პალატა, ასევე, უზრუნველყოფს ქალი მეწარმეების მონაწილეობას ბიზნეს ფორუმებში. გარდა ამისა, საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა აქტიურად ახორციელებს საზღვარგარეთ დაგეგმილ გამოფენებთან დაკავშირებით მეწარმეთა, მათ შორის, ქალ მეწარმეთა ინფორმირებას, როგორც ელ-ფოსტით, ასევე, სხვა ონლაინ სერვისის მეშვეობით. ინფორმაცია, ასევე, თავსდება პალატის ვებ-გვერდზე.

2024 წელს, მოეწყო მასშტაბური ბიზნეს ფორუმი საუდის არაბეთთან, რომლის ფარგლებშიც, სავაჭრო პალატის თანაორგანიზებით, 100 მეწარმე ქალის პროდუქციის გამოფენა-გაყიდვა მოეწყო.

ამოცანა 6.2. გენდერული ნიშნით სტატისტიკის გაუმჯობესება სახელმწიფო პროგრამებში

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 6.2.1: სახელმწიფო პროგრამების სტატისტიკა წარმოდგენილია გენდერული ნიშნით.

გენდერული ნიშნით სტატისტიკა იწარმოება სსიპ „საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს“ ყველა ძირითად პროგრამაზე (8 პროგრამა) და სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ სააგენტოს მიერ განხორციელებულ 5 პროგრამაში, ჯამში 13 პროგრამაში.

- ✓ **აქტივობა 6.2.1: „ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს“ მიერ განხორციელებული პროგრამების გენდერული ნიშნით სტატისტიკის წარმოება**

გენდერული ნიშნით სტატისტიკა იწარმოება სააგენტოს ახლა უკვე ყველა ძირითად

პროგრამაზე (8 პროგრამა), მათ შორის:

- ✓ „ინოვაციების გრანტები რეგიონებისთვის“, რომელიც მიზნად ისახავს რეგიონებში სამეწარმეო და ინოვაციური ეკოსისტემის გაძლიერებას;
- ✓ „Hardware Start-Up Incubator“, რომლის მიზანია საქართველოში ტექნოლოგიური სტარტაპის იდეის მქონე ადამიანების ხელშეწყობა, ელექტრონიკის, პროგრამირებისა და ბიზნეს მენტორშიფის მეშვეობით;
- ✓ „CODE-IT ტექნოპარკებში“, სადაც პირები სწავლობენ პროგრამირების საფუძვლებს;
- ✓ Do IT with the EU;
- ✓ Do IT in Georgia;
- ✓ ინოვაციების საზოგადოების ხელშემწყობი ღონისძიებები - ბანაკები;
- ✓ პრე-აქსელერატორის პროგრამა;
- ✓ ტექნოპარკების განვითარების სხვა პროგრამები.

✓ აქტივობა 6.2.2: სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ პროგრამების სტატისტიკის წარმოება გენდერული ნიშნით

სტატისტიკა გენდერული ნიშნით იწარმოება სააგენტოს ,,აწარმოე საქართველოში" 5 პროგრამის ფარგლებში:

- ✓ საკრედიტო - საგარანტიო სქემის სახელმწიფო პროგრამა (2023 წლის მარტიდან);
- ✓ სახელმწიფო პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ მიკრო და მცირე მეწარმეობის ნაწილი;
- ✓ სახელმწიფო პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ უნივერსალური ინდუსტრიული ნაწილი;
- ✓ ექსპორტის მენეჯერთა სასერტიფიკატო კურსი;
- ✓ მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების მხარდაჭერის სახელმწიფო პროგრამა.

ამოცანა 6.3. სახელმწიფო პროგრამებში ქალთა მონაწილეობის წახალისება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 6.3.1: „მიკრო გრანტების” სახელმწიფო პროგრამაში მონაწილე ქალების წილი.

2024 წელს სახელმწიფო პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ მიკრო და მცირე მეწარმეობის ნაწილის ფარგლებში კონკურსი არ ჩატარებულა.

2023 წელს, მიკრო და მცირე მეწარმეობის ნაწილის ფარგლებში მხარდაჭერილია 569 ქალი ბენეფიციარი, რაც აღნიშნული რაუნდის ბენეფიციარების 49.9%-ია.

✓ აქტივობა 6.3.1: მიკრო და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობის პროგრამის განხორციელება და მასში ქალ მეწარმეთა პრიორიტეტიზირება

საანგარიშო პერიოდში, პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ მიკრო და მცირე მეწარმეობის ნაწილი ჩაანაცვლა მიკრომეწარმეობის მხარდაჭერის სახელმწიფო პროგრამამ[28] (საქართველოს მთავრობის დადგენილება N229, 12.07.2024).

აღსანიშნავია, რომ წინა პროგრამის მსგავსად, აღნიშნული პროგრამაც ითვალისწინებს მეწარმე ქალთა პრიორიტეტიზაციას. კერძოდ, პროგრამის მიხედვით, განსაზღვრულია რამდენიმე კრიტერიუმი, რომელთა დაკმაყოფილების შემთხვევაში სესხის სუბსიდირების მიმართულებით დამატებითი შეღავათია განსაზღვრული (ბანკის მიერ პირველი ტრანშის გაცემის მომენტიდან დარიცხული 5 წლის საპროცენტო განაკვეთის სრული ოდენობის სუბსიდირება). აღნიშნული კრიტერიუმებიდან, ერთ-ერთი ქალი მეწარმის განაცხადია.

2023 წელს, მიკრო და მცირე მეწარმეობის ნაწილის ფარგლებში მხარდაჭერილია 569 ქალი ბენეფიციარი.

✓ აქტივობა 6.3.2: ქალებისათვის საპილოტე პროგრამის განხორციელება, საპილოტე მუნიციპალიტეტებში ეკონომიკურად არააქტიური ქალების საზოგადოების სრულუფლებიან წევრებად ინტეგრაციის, მათი სოციალურ - ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესებისა და ქალების სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობაში ჩართვის სტიმულირების მიზნით

„საპილოტე პროგრამა ქალებისათვის" ფარგლებში, საანგარიშო პერიოდში 63 ქალ ბენეფიციარს გაუფორმდა 63 ხელშეკრულება. ინვესტიციის ოდენობამ შეადგინა 1,146,656 ლარი, საიდანაც ხელშეკრულებით განსაზღვრული სააგენტოს თანადაფინანსებამ შეადგინა 1,031,990 ლარი. განხორციელდა 64 ბენეფიციარის სრული/ნაწილობრივი თანადაფინანსება

2023 წელს, „საპილოტე პროგრამა ქალებისათვის“ ფარგლებში, კახეთის და ქვემო ქართლის რეგიონებში 8 უნიკალურ ქალ ბენეფიციარს გაუფორმდა 8 ხელშეკრულება.

[28] საქართველოს მთავრობის დადგენილება N229, https://matsne.gov.ge/ka/document/view/6226236?publication=0

ინვესტიციის ოდენობამ შეადგინა 182,996 ლარი, საიდანაც ხელშეკრულებით განსაზღვრული სააგენტოს თანადაფინანსებამ შეადგინა 164,222 ლარი. განხორციელდა 36 ბენეფიციარის სრული/ნაწილობრივი თანადაფინანსება.

✓ აქტივობა 6.3.3: ქალებისთვის საინფორმაციო სესიების ორგანიზება ინოვაციებსა და ტექნოლოგიების მიმართულებით არსებულ პროგრამებში მონაწილეობის წახალისების მიზნით

ქალთა დასაქმებისა და მათი შესაძლებლობების განვითარების მიმართულებით, ტექნოპარკების ბაზაზე განხორციელდა რიგი ღონისძიებები, მათ შორის, საინფორმაციო სესიები და პროექტები, კერძოდ:

- ✓ კახეთის რეგიონის ტექნოპარკებში პროექტი - STEAM გოგონები, რომელშიც ჩაერთო 102 გოგონა; ისინი გადამზადდნენ მეწარმეობისა და ელექტრონიკის მიმართულებით და იმუშავეს პრობლემების ტექნოლოგიური გადაწყვეტის გზებზე;
- ✓ ქალთა პროფესიული გადამზადების პროგრამა. პროექტში ჩართულები იყვნენ ახალგაზრდა დედები (5 ქალი), რომელთაც ჰყავთ შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირი შვილები (ახმეტის ტექნოპარკი).
- ✓ პროექტი „STEAM გოგონები 2“, რომელშიც მონაწილეობა მიიღო 18-მა ბენეფიციარმა მაღრაანიდან და პანკისის ხეობიდან (ახმეტის ტექნოპარკი).
- ✓ STEAM ლაბის ვორქშოფი გოგონებისთვის, რომელიც მიზნად ისახავს გაზარდოს საზოგადოების ინტერესი მეცნიერებისა და STEAM განათლებისადმი; პროექტში ჩაერთო 9 გოგონა (ახმეტის ტექნოპარკი).
- ✓ STEAM ლაბის ვორქშოფი პედაგოგებისთვის, რომელთაც პროგრამის ტრენერებთან იმუშავეს STEAM განათლების გზამკვლევის ფორმატის მომზადებაზე; პროექტში ჩაერთო 15 პედაგოგი ქალი.
- ✓ პროექტის ,,ახალგაზრდული ინოვაციური ქსელი" ფარგლებში, ჩატარდა პროგრამირება - პითონის კურსი გოგონებისთვის, სადაც ჩაერთო 12 გოგონა (ახმეტის ტექნოპარკი).
- ✓ ხელოვნური ინტელექტის კვირეული მეწარმე ქალებისა და მოსწავლე გოგონებისათვის, რომელიც მიზნად ისახავდა ბენეფიციართათვის ხელოვნური ინტელექტის ხელსაწყოების გამოყენების ათვისებისა და ყოველდღიურ საქმიანობაში თანამედროვე ტექნოლოგიების მეტად ინტეგრაციის სწავლებას. პროექტში ჩაერთო 25 ქალი.

- ✓ **აქტივობა 6.3.4: სოფლის განვითარების სააგენტოს რეგიონული ექსტენციის ცენტრების გაძლიერების და მათ მიერ ქალ ბენეფიციართა წახალისების მიზნით ტრენინგების, სესიებისა და საინფორმაციო შეხვედრების ჩატარება**

საანგარიშო პერიოდში, სხვადასხვა მიმართულებით გადამზადდა ა(ა)იპ ,,სოფლის განვითარების სააგენტოს" (RDA) 275 თანამშრომელი.

ამოცანა 6.4. ქალებში ციფრული უნარ-ჩვევების გაძლიერება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 6.4.1: ქალ-მეწარმეთა რაოდენობა ციფრულ უნარებთან დაკავშირებულ ტრენინგებში.

სავაჭრო-სამრეწველო პალატა საერთაშორისო პარტნიორებთან ერთად არაერთ პროექტს ახორციელებს ქალთა ეკონომიკური გაძლიერების ხელშეწყობისათვის საქართველოში, მათ შორის, ქალი მეწარმეებისთვის ტარდება საჭიროებებზე მორგებული, სხვადასხვა მიმართულების ტრენინგები თბილისსა და რეგიონებში.

2024 წელს, პალატის ორგანიზებით დატრენინგდა 230 მეწარმე ქალი ელექტრონული კომერციის, მარკეტინგის, ციფრული მარკეტინგის, გაყიდვების მიმართულებით. ჯამში, 2024 წლისთვის, სულ პალატის ორგანიზებით დატრენინგებულია 1200-მდე ქალი მეწარმე.

ასევე, საანგარიშო წელს, სსიპ „საქართველოს ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების სააგენტოს მიერ“, ICT მიმართულებით, ტრენინგების (სოციალური მედია მენეჯმენტის კურსი, 3D მოდელირება, MakeBlock Mbot და საზაფხულო სკოლა მოსწავლეებისთვის და სხვ.) ფარგლებში, გადამზადდა 227 ქალი ბენეფიციარი.

ჯამში, 2021-2024 წლებში ციფრულ უნარებთან დაკავშირებით გადამზადებულია 1400-მდე ქალი მეწარმე.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 6.4.2: ტრენინგის მონაწილეთა პროცენტული წილი, რომელიც თვლის, რომ ტრენინგზე შეძენილი ციფრული უნარები დაეხმარება ბიზნეს საქმიანობის გაუმჯობესებაში.

ტრენინგის მონაწილეებთან ჩატარებული უკუკავშირის საფუძველზე გამოვლინდა, რომ მონაწილეთა 95% თვლის, რომ ტრენინგზე შეძენილი ციფრული უნარები დაეხმარება მათ ბიზნეს/ტექნოლოგიური მიმართულებით საქმიანობის გაუმჯობესებაში.

✓ აქტივობა 6.4.2: ქალთა ტექნოლოგიური ბანაკების ორგანიზება

საანგარიშო პერიოდში ორგანიზებული იქნა ტექნოლოგიური ბანაკები:

- ✓ ტექნოლოგიური ბანაკი ქუთაისის საერთაშორისო უნივერსიტეტის (KIU) ბაზაზე, სკოლის მოსწავლე გოგონებისთვის, STEAM მიმართულებით (13-18 აგვისტო, 2024). მონაწილეობა მიიღო 50 სკოლის მოსწავლე გოგონამ, რომლებმაც 1 კვირიანი ინტენსიური გადამზადება გაიარეს სხვადასხვა ტექნოლოგიური და სამეწარმეო მიმართულებით.
- ✓ STEAM ბანაკი სკოლის მოსწავლეებისთვის, გადამზადდა 100 ბენეფიციარი, მათ შორის, 54 ქალი;
- ✓ ბიოტექნოლოგიების ბანაკი სტუდენტებისთვის, გადამზადდა 30 ბენეფიციარი, მ.შ. 22 ქალი;
- ✓ ხელოვნური ინტელექტის ბანაკი სტუდენტებისთვის, გადამზადდა 30 ბენეფიციარი, მ.შ. 10 ქალი;
- ✓ საზაფხულო ტექნოლოგიური ბანაკი სტენფორდის უნივერსიტეტის ბაზაზე, რომელსაც ჰყავდა 5 მონაწილე, მ.შ. 2 ქალი.
- ✓ კახეთის ტექნოპარკების ორგანიზებით სტუდენტური ბანაკი, რომელშიც ჩაერთო 47 მონაწილე, მ.შ. 24 ქალი.
- ✓ ბანაკი შიდა ქართლის რეგიონისთვის, რომელშიც 4 მუნიციპალიტეტიდან ჩაერთო 56 მონაწილე, მ.შ. 33 ქალი.

ამოცანა 6.5. სახელმწიფო სტრუქტურების შესაძლებლობების გაზრდა გენდერული მიდგომების განვითარებისთვის

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 6.5.1: გენდერული მიდგომების განვითარებისთვის ჩატარებული ტრენინგების რაოდენობა.

2021-2024 წლებში, სააგენტოების „აწარმოე საქართველოში“, „საქართველოს ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების სააგენტო“ და საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ, გენდერული მიდგომების განვითარების მიმართულებით, ჯამურად, 19 ტრენინგი ჩატარდა (მ.შ. 2024 წელს - 6 ტრენინგი).

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 6.5.2: ტრენინგის მონაწილეთა პროცენტული წილი.

რომელიც თვლის, რომ ტრენინგზე შეძენილი უნარები სასარგებლო იქნება მათ საქმიანობაში გენდერზე დაფუძნებული მიდგომის თვალსაზრისით.

ტრენინგის მონაწილეთა 80% აცხადებს, რომ ტრენინგზე მიღებული ცოდნა/უნარები სასარგებლო იქნება მათ საქმიანობაში.

- ✓ **აქტივობა 6.5.1: სსიპ „აწარმოე საქართველოში“ თანამშრომელთა გადამზადება გენდერულ თანასწორობაზე, გენდერული კუთხის გათვალისწინებით პროგრამების ორგანიზებასა და ანალიზის საკითხებში**

2024 წელს, გენდერულ საკითხებში გადამზადდა სააგენტოს „აწარმოე საქართველოში“ 14 თანამშრომელი.

- ✓ **აქტივობა 6.5.2: სსიპ „ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს“ სისტემაში გენდერული თანასწორობის ინსტიტუციური მექანიზმის ეფექტიანი მუშაობის მიზნით თანამშრომელთა გადამზადება**

საანგარიშო წელს, გენდერული ბიუჯეტირების მიმართულებით გადამზადდა სააგენტოს 1 თანამშრომელი. ამასთან, გაეროს ქალთა ორგანიზაციასთან (Un Women) თანამშრომლობით ჩატარდა სამუშაო შეხვედრა/ტრენინგი სსიპ „საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოში გენდერული მეინსტრიმინგის ხელშეწყობა“, რომლის ფარგლებშიც, გადამზადდა სააგენტოს 26 თანამშრომელი.

- ✓ **აქტივობა 6.5.3: საჯარო მოხელეთა გადამზადება გენდერული თანასწორობის, გენდერული გავლენის ანალიზის, გენდერულად სენსიტიური დაგეგმვის, შეფასების, მონიტორინგისა და გენდერული ბიუჯეტირების საკითხებზე.**

გაეროს ქალთა ორგანიზაციასთან (UN Women) აქტიური თანამშრომლობით განხორციელდა საჯარო მოხელეთა გადამზადება გენდერულ საკითხებთან დაკავშირებით, მათ შორის, გენდერული გავლენის ანალიზის (GIA) მიმართულებით. ჯამში, დატრენინგდა 43 ადამიანი შემდეგი უწყებებიდან: საქართველოს პარლამენტი, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო, სსიპ „დასაქმების სააგენტო“, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო.

პრიორიტეტი 7. მწვანე ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობა

მწვანე ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობის **მიზანს** მცირე და საშუალო საწარმოთა მწვანე ეკონომიკაში ჩართულობის ხელშეწყობა **წარმოადგენს**. აღნიშნული პრიორიტეტული მიმართულების ფარგლებში განსაზღვრული ამოცანების შესრულება და დასახული მიზნის მიღწევის **გავლენის მაჩვენებელია** - OECD "SME Policy Index" კვლევაში „მწვანე ეკონომიკაში მცირე და საშუალო მეწარმეები" ინდიკატორში საქართველოს შეფასების შენარჩუნება/გაუმჯობესება.

საგულისხმოა, რომ OECD-ის **„**SME Policy Index 2024" კვლევაში, ინდიკატორში „მწვანე ეკონომიკა" საქართველოს შეფასება 2020 წლის რეიტინგთან შედარებით გაუმჯობესდა და 3.08 ქულა შეადგინა. საგულისხმოა, რომ მიუხედავად პროგრესისა, მწვანე ეკონომიკის მიმართულებით არსებობს გამოწვევები და შემდგომი გაუმჯობესების მნიშვნელოვანი პოტენციალი.

სტრატეგიაში „მწვანე ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობის" ცალკე პრიორიტეტულ მიმართულებად გამოყოფა, ითვალისწინებს მნიშვნელოვანი ამოცანებისა და მთელი რიგი მიზნობრივი, შედეგზე ორიენტირებული აქტივობების განხორციელებას.

მეშვიდე პრიორიტეტული მიმართულება - მწვანე ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობა - აერთიანებს 6 ამოცანას და 16 აქტივობას.

ამოცანა 7.1. მწვანე ზრდის სტრატეგიის განვითარება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 7.1.1: მწვანე ზრდის 2022-2027 წლების სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა.

ქვეყანაში მწვანე ზრდის, როგორც ზრდის ახალი წყაროს, ხელშეწყობა თანდათან იზრდება და სულ უფრო მეტ მნიშვნელობას იძენს. საქართველოში, ბოლო წლების განმავლობაში, სამეწარმეო საქმიანობაში ეტაპობრივად დაიწყო გარემოსადმი მეგობრული ქმედებების დანერგვა, რამაც ხელი უნდა შეუწყოს ეკონომიკაში მწვანე ზრდის მიმართულებების გაძლიერებას და გარემოსდაცვითი სტანდარტების განვითარებას. ამ ეტაპზე, ფართოდ არის დანერგილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების (გზშ) მექანიზმი, ასევე, მოქმედებს საქართველოს ნარჩენების მართვის კოდექსით განსაზღვრული „მწარმოებლის გაფართოებული ვალდებულება" (მგვ). მწვანე მიმართულებით საკანონმდებლო ჩარჩო ეტაპობრივად უახლოვდება ევროკავშირის სამართლებრივ ჩარჩოს, მათ შორის, დამტკიცდა საქართველოს კანონები - „განახლებადი წყაროებიდან ენერგიის წარმოებისა და გამოყენების წახალისების შესახებ", „ენერგოეფექტურობის შესახებ", „შენობების ენერგოეფექტურობის შესახებ".

აღნიშნული ნაბიჯები და შემდგომი პროგრესული რეფორმები ეტაპობრივად უზრუნველყოფს მწვანე ზრდის ხელშეწყობას და გარემოსდაცვითი სტანდარტების დაცვით ეკონომიკის მდგრად განვითარებას. ამ მიმართულებით, ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი საკითხია მწვანე ზრდის სტრატეგიისა და შესაბამისი სამოქმედო გეგმის შემუშავება, რომელზე მუშაობაც მიმდინარეობს მსოფლიო ბანკთან თანამშრომლობით.

- ✓ **აქტივობა 7.1.1: მწვანე ზრდის 2024-2029 წლების სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის შემუშავება**

საანგარიშო პერიოდში, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ, საერთაშორისო ექსპერტებთან თანამშრომლობით, შემუშავებულია სტრატეგიის დოკუმენტის პირველადი ვერსია, რომელიც შენიშვნებისა და წინადადებისთვის დაეგზავნა უწყებათაშორისი სამუშაო ჯგუფის წევრებს.

ამოცანა 7.2. ეკო-ინოვაციის[24] მიდგომის პოპულარიზაცია

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 7.2.1: კომპანიათა რაოდენობა, რომელთანაც შედგა საინფორმაციო შეხვედრები.

2024 წელს, ქ. თბილისის მერიის ორგანიზებით, ჩატარდა ადგილობრივი ეკონომიკური განვითარების ფორუმი „ჯანსაღი ქალაქი - მწვანე, ეკოლოგიურად სუფთა გარემო, მოქნილი და მდგრადი ურბანული განვითარება". ამასთან, სააგენტოს „აწარმოე საქართველოში“ ორგანიზებით, მწვანე და მდგრადი განვითარების ხელშეწყობასთან დაკავშირებით არსებული საჭიროებების გამოსავლენად, ჩატარდა ბენეფიციარების გამოკითხვა, რომელშიც მონაწილეობა მიიღო 150-მდე კომპანიამ.

2021-2024 წლებში, ჯამში, 500-მდე კომპანიასთან შედგა საინფორმაციო შეხვედრა.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 7.2.2: მცირე და საშუალო საწარმოთა რაოდენობა, რომელშიც ეკო-ინოვაციური მიდგომა დანერგილია.

2024 წლისთვის, ეკო-ინოვაციური მიდგომა დანერგილია 12 კომპანიაში.

- ✓ **აქტივობა 7.2.1: მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებში ეკო-ინოვაციური მიდგომის პოპულარიზაციის მიზნით საინფორმაციო სესიების ორგანიზება კომპანიების, საჯარო სექტორისა და ბიზნეს ასოციაციებისთვის**

2024 წელს, ჩატარდა მდგრადი განვითარების მიზნების ლოკალიზაციის ხელშეწყობისადმი მიძღვნილი 8 შეხვედრა/საინფორმაციო სესია. აღნიშნულ შეხვედრებზე დისკუსიები შეეხო მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებში ეკო-ინოვაციური მიდგომის პოპულარიზაციას, მდგრადი დაფინანსების მნიშვნელობას და გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობით ESG მიმართულებების მნიშვნელობას მდგრადი დაფინანსებისთვის:

- ✓ პანელური დისკუსია: ქ. ბათუმი, 70-მდე მცირე და საშუალო კომპანია, (85 მონაწილე);
- ✓ საინფორმაციო სესია: კახეთი 6 კომპანია, 10 მონაწილე;
- ✓ საინფორმაციო სესია: ბათუმი, 20 კომპანია, 26 მონაწილე;
- ✓ საინფორმაციო სესია: აზერბაიჯანი, 20 კომპანია, 30 მონაწილე;
- ✓ 4 შეხვედრა: ქ. გორი და ქ. ქუთაისი, 40 კომპანია.

ამოცანა 7.3. მწვანე დაფინანსების განვითარება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 7.3.1: „მწვანე" ფინანსური პროდუქტების არსებობა.

მდგრადი განვითარების მიზნების მისაღწევად მნიშვნელოვანია იმგვარი რეფორმების გატარება, რომლებიც ხელს შეუწყობენ ფინანსური რესურსების მწვანე, სტაბილური და ინკლუზიური ეკონომიკური ზრდისთვის მობილიზებას. ამ პროცესში მნიშვნელოვანი როლი ფინანსურ სისტემას აკისრია, რადგან მდგრადი განვითარება არ არსებობს მდგრადი დაფინანსების გარეშე - იქნება ეს საჯარო თუ კერძო.

ფინანსური სტაბილურობის უზრუნველსაყოფად და მდგრადი განვითარების ხელშესაწყობად მნიშვნელოვანია ცენტრალური ბანკების პოლიტიკაში გარემოსდაცვითი, სოციალური და სხვა მდგრადი განვითარების საკითხების გათვალისწინება. საქართველოს ეროვნული ბანკი, როგორც ქვეყნის ცენტრალური ბანკი, ქვეყნის მდგრად განვითარებაში ფინანსური სექტორის როლის გაძლიერებას უწყობს ხელს და ამ მიზნით მდგრადი დაფინანსების ჩარჩოს ავითარებს. ეს ჩარჩო ფინანსური სექტორის მონაწილეების მიერ ფინანსური გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი (ESG) საკითხების გათვალისწინებას, ESG საკითხებთან დაკავშირებული რისკების მართვასა და ფინანსური ნაკადების ისეთი პროექტებისკენ მიმართვას გულისხმობს, რომლებსაც

დადებითი გარემოსდაცვითი ან/და სოციალური ეფექტი გააჩნიათ. ყოველივე ეს ხელს უწყობს გრძელვადიან ეკონომიკურ მდგრადობას, ფინანსურ სტაბილურობასა და პირდაპირ კავშირშია „მწვანე" ფინანსური პროდუქტების შექმნასთან.

2024 წელს, ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნდა ანგარიში „მდგრადი დაფინანსება საქართველოში",[29] რომელშიც მოცემულია მდგრადი დაფინანსების ხელშეწყობის მიზნით განხორციელებული ღონისძიებები, მათ შორის „მწვანე" ფინანსური პროდუქტების მიმართულებით არსებული პროგრესი.

2023 წელს გაცემული მწვანე სესხების მოცულობამ 843 მილიონი ლარი შეადგინა (313 მლნ აშშ დოლარი). გაცვლითი კურსის ეფექტის გამორიცხვით, ეს 2022 წელს გაცემული მწვანე სესხების მოცულობასთან შედარებით 73%-იან ზრდას წარმოადგენს (2022 წელს 17%-იან ზრდასთან შედარებით). 2023 წელს გაცემული მწვანე სესხების უმეტესი ნაწილი კვლავ აშშ დოლარშია დენომინირებული. მწვანე სესხების წილი 2023 წელს გაცემულ მთლიან სესხებში 1.8%-ს შეადგენდა, რაც წინა წლის მონაცემს 0.6 პროცენტული პუნქტით აღემატება. იმ ბანკებისთვის, რომლებმაც მწვანე სესხების შესახებ ინფორმაცია გაამჟღავნეს, 2023 წელს გაცემულ მთლიან სესხებში მწვანე სესხების წილი საშუალოდ 2.7%-ს შეადგენდა.

რაც შეეხება 2023 წლის ბოლოსთვის არსებული მწვანე სესხების მთლიან მოცულობას, აღნიშნულმა 1.9 მილიარდი ლარი (694 მილიონი აშშ დოლარი) შეადგინა. 2023 წელს, წინა წელთან შედარებით მწვანე სესხების მთლიანი მოცულობა, გაცვლითი კურსის ეფექტის გამორიცხვით, 30%-ით გაიზარდა (2022 წლის 15%-იან ზრდასთან შედარებით). 2023 წლის ბოლოსთვის, მწვანე სესხებმა მთლიანი პორტფელის 3.5% შეადგინა. ეს მაჩვენებელი 2022 წელს 3.2%, ხოლო 2021 წელს 2.9%-ს შეადგენდა. ბანკების დონეზე მწვანე სესხების წილი მთლიან პორტფელში საშუალოდ, 6% იყო, ხოლო ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი კი დაახლოებით 14%-ს აღწევდა.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 7.3.2. მდგრადი ფინანსების ტაქსონომიის არსებობა.

მდგრადი დაფინანსების ტაქსონომია წარმოადგენს კლასიფიკაციის სისტემას, რომელიც ეკონომიკურ აქტივობებს გარკვეული კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემთხვევაში მწვანე, სოციალურ ან/და მდგრად სტატუსს ანიჭებს.

საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2022 წლის 3 აგვისტოს N93/04 ბრძანებით დამტკიცებულია მდგრადი დაფინანსების ტაქსონომია და ტაქსონომიის მიხედვით სესხების კლასიფიცირებისა და ანგარიშგების წესი. ტაქსონომიის მთავარი მიზანი საქართველოში მდგრადი დაფინანსების ბაზრის განვითარება და შედეგად,

[29] „მდგრადი დაფინანსება საქართველოში" 2024, https://nbg.gov.ge/publications/financial-stability-reports

ქვეყნის მდგრადი განვითარებისთვის ხელშეწყობაა.

- ✓ **აქტივობა 7.3.1: მდგრადი დაფინანსების ჩარჩოს განვითარების ფარგლებში ახალი გზამკვლევის შემუშავება**

მომზადებულია მდგრადი დაფინანსების ახალი გზამკვლევის სამუშაო ვერსია და მიმდინარეობს დაინტერესებულ მხარეებთან კონსულტაციები უკუკავშირის მისაღებად. საბოლოო ვერსიაზე მუშაობის დასრულება 2025 წლის დასაწყისში იგეგმება.

- ✓ **აქტივობა 7.3.2: მდგრადი ფინანსების ტაქსონომიის შესახებ მიღებული რეგულაციის დანერგვა**

საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის 2022 წლის 3 აგვისტოს N93/04 ბრძანებით მდგრადი დაფინანსების ტაქსონომია და ტაქსონომიის მიხედვით სესხების კლასიფიცირებისა და ანგარიშგების წესი დამტკიცდა, რომელიც ძალაში შევიდა 2023 წლის 1 იანვარს[30]. ტაქსონომიის მთავარი მიზანი საქართველოში მდგრადი დაფინანსების ბაზრის განვითარება და შედეგად, ქვეყნის მდგრადი განვითარებისთვის ხელშეწყობაა.

ამოცანა 7.4. საკანონმდებლო ჩარჩოს განვითარება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 7.4.1: საკანონმდებლო ჩარჩო დაახლოებულია ევროკავშირის კანონმდებლობას.

ევროკავშირთან ასოცირების შესახებ ხელშეკრულებითა და ენერგეტიკული გაერთიანების წევრობით ნაკისრი ვალდებულებების ფარგლებში მიღებული საკანონმდებლო აქტების შესაბამისად (საქართველოს კანონები - „განახლებადი წყაროებიდან ენერგიის წარმოებისა და გამოყენების წახალისების შესახებ“, „ენერგოეფექტურობის შესახებ“, „შენობების ენერგოეფექტურობის შესახებ“), ამ ეტაპზე, მიმდინარეობს დარჩენილი კანონქვემდებარე აქტების შემუშავების და დამტკიცების პროცესი. აღსანიშნავია, რომ 2024 წელს, დამტკიცდა „ენერგოეტიკეტირების შესახებ“ კანონით განსაზღვრული 14-ვე ტექნიკური რეგლამენტი.

- ✓ **აქტივობა 7.4.4: კანონქვემდებარე აქტების შემუშავება „ენერგოეფექტურობის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად**

19 კანონქვემდებარე აქტიდან, დამტკიცებულია 15 კანონქვემდებარე აქტი. დარჩენილი 4 კანონქვემდებარე აქტის დამტკიცება იგეგმება 2025 წელს.

[30] საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის ბრძანება, https://matsne.gov.ge/document/view/5537339?publication=0

- ✓ **აქტივობა 7.4.5: კანონქვემდებარე აქტების შემუშავება „განახლებადი წყაროებიდან ენერგიის წარმოებისა და გამოყენების წახალისების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად**

ამ ეტაპზე, დამტკიცებულია 8 კანონქვემდებარე აქტი. მომზადებულია 2 კანონქვემდებარე აქტის სამუშაო ვერსია. დარჩენილი კანონქვემდებარე აქტების შემუშავება და დამტკიცება მოხდება 2025-2026 წლებში.

- ✓ **აქტივობა 7.4.6: კანონქვემდებარე აქტების შემუშავება „შენობების ენერგოეფექტურობის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად**

დამტკიცებულია 4 კანონქვემდებარე აქტი, დარჩენილი 7 კანონქვემდებარე აქტის დამტკიცება იგეგმება 2025 წელს.

ამოცანა 7.5. ეკოტურიზმის განვითარება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 7.5.1: საქართველოს ეკოტურიზმის სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა.

ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის ინიციატივით, ეროვნული სატყეო სააგენტოს, დაცული ტერიტორიების სააგენტოსა და ეკოტურიზმის ასოციაციის ჩართულობით დამტკიცებულია „საქართველოს ეკოტურიზმის განვითარების სტრატეგია 2020-2030“ და 3 წლიანი სამოქმედო გეგმა (2021-2023).

„საქართველოს ეკოტურიზმის განვითარების სტრატეგია“ შეესაბამება საქართველოს ტურიზმის ეროვნულ სტრატეგიას (2025), დაცული ტერიტორიებისა და ეროვნული სატყეო სააგენტოების ეკოტურიზმის განვითარების ხედვასა და სტრატეგიებს. სტრატეგიაში ხაზგასმით არის აღნიშნული, რომ „ეკოტურიზმი ხალხზე, თემზე ორიენტირებული და ადგილობრივ რესურსებზე დაფუძნებული მახასიათებლებით მჭიდრო კავშირშია აგრო და თემზე დაფუძნებულ ტურიზმთან და მდგრადი განვითარების მთავარ ინსტრუმენტს წარმოადგენს“.[31]

შემუშავებულია სტრატეგიის 2024-2026 წლების სამოქმედო გეგმის პროექტი.

[31] შენიშვნა: **ეკოტურიზმი - „მწვანე ტურიზმის“ სახეობა**, რომელიც ხელს უწყობს მოწყვლადი რეგიონების, გარემოსა და თემების შენარჩუნებას. ეს ნიშნავს პასუხისმგებლიან მოგზაურობას ბუნებაში, გარემოს დაცვასა და ადგილობრივი მოსახლეობის კეთილდღეობის გაუმჯობესებას. ეკოტურიზმი წარმოადგენს დაბალი ზემოქმედების მქონე და ხშირად, სტანდარტული, მასობრივი ტურიზმის ალტერნატივას. ეს არის მდგრადი ტურიზმის ფორმა, რომელსაც გაცილებით გრძელვადიანი მიზნები აქვს, ვიდრე უბრალოდ დანიშნულების ადგილზე მოგზაურობა. ეკოტურიზმი არის მოგზაურობა, ტურისტული აქტივობები და სერვისები, რომელიც ორიენტირებულია დაცულ ტერიტორიებზე და მის გარეთ ბუნებისა და ცოცხალი კულტურის შენარჩუნებასა და გამოცდილებების მისაღებად სათანადო პირობების შექმნაზე ადგილობრივი მოსახლეობისა და ქვეყნის სასარგებლოდ.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 7.5.2: ეკოტურიზმის ინფრასტრუქტურის განვითარების მიზნით კეთილმოწყობილი ბილიკები.

საანგარიშო წელს, ეკოტურიზმის განვითარების ხელშეწყობის მიზნით, 7 დაცულ ტერიტორიაზე მოეწყო 12 ახალი ბილიკი (ჯამში 223 კმ), ხოლო 3 დაცულ ტერიტორიაზე რეაბილიტაცია ჩაუტარდა 18 ბილიკს (ჯამში 253 კმ).

ჯამში, 2021-2024 წლებში მოეწყო 27 ახალი ბილიკი, ხოლო რეაბილიტაცია ჩაუტარდა 25 ბილიკს.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 7.5.3: დაცული ტერიტორიების გაზრდილი ფართობი.

ეკოტურიზმის განვითარებისთვის დაცული ტერიტორიების გაზრდა და პოპულარიზაცია ქვეყანაში მნიშვნელოვან მიმართულებას წარმოადგენს, რომელსაც საქართველოს ეკოტურიზმის სტრატეგია ერთ-ერთ პრიორიტეტულ ქმედებად განსაზღვრავს.

2024 წელს, დაცული ტერიტორიების ფართობი წინა წელთან შედარებით 14867 ჰექტრით გაიზარდა.

2024 წლისთვის, ჯამურად, დაცული ტერიტორიების ფართობმა შეადგინა 927 751 ჰა, რაც საქართველოს მთლიანი ტერიტორიის დაახლოებით 13,3%-ს შეადგენს. ამასთან, დაცული ტერიტორიების ფართობი საბაზისო წელთან შედარებით 261 622 ჰა-თი გაიზარდა.

- ✓ **აქტივობა 7.5.1: ბილიკების კეთილმოწყობა**

4 დაცულ ტერიტორიაზე მოეწყო 13 ახალი ბილიკი (ჯამში 223 კმ):

- ✓ ერუშეთის ეროვნულ პარკში 7 ბილიკი (115 კმ);
- ✓ ბორჯომ-ხარაგაულის დაცულ ტერიტორიებზე 1 ბილიკი (54 კმ);
- ✓ მტირალას ეროვნული პარკი 1 ბილიკი - 27 კმ;
- ✓ კინტრიშის დაცულ ტერიტორიებზე 4 ბილიკი (27 კმ).

3 დაცულ ტერიტორიაზე რეაბილიტაცია ჩაუტარდა 18 ბილიკს (ჯამში 253 კმ):

- ✓ ქობულეთის დაცულ ტერიტორიებზე 1 ბილიკი (700 მ);
- ✓ ბორჯომ-ხარაგაულის დაცულ ტერიტორიებზე 14 ბილიკი (196 კმ);
- ✓ მტირალას ეროვნულ პარკში 3 ბილიკი (56 კმ).

- ✓ **აქტივობა 7.5.2: დაცული ტერიტორიების დაარსება და/ან გაფართოება**

საანგარიშო პერიოდში შეიქმნა გურიის ეროვნული პარკი - 15 310 ჰა.

✓ აქტივობა 7.5.3: სამთო-საფეხმავლო ბილიკების მოწყობა

2024 წელს, 200 კმ-დე სიგრძის 10 საფეხმავლო ბილიკი მონიშვნა განხორციელდა კახეთში, მცხეთა-მთიანეთში, იმერეთში, სამეგრელო-ზემო სვანეთში, შიდა ქართლსა და ქვემო ქართლში. ასევე, უკვე მონიშნული ბილიკების 24 კმ-იანი მონაკვეთი ინფრასტრუქტურულად განახლდა.

✓ აქტივობა 7.5.4: აგროტურიზმის გზამკვლევისა და შესაბამისი სამოქმედო გეგმის შემუშავება

საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სურსათის პოლიტიკის დეპარტამენტის, სოფლის განვითარების სააგენტოს და ასევე, დარგობრივი ასოციაციების ჩართულობით, შემუშავდა აგროტურიზმის გზამკვლევი და შესაბამისი სამოქმედო გეგმა (2023-2026).

ამოცანა 7.6. გარემოსდაცვით საკითხებზე მცირე და საშუალო მეწარმეების ცნობიერების ამაღლება

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 7.6.1: ტრენინგების იმ კურსდამთავრებულთა პროცენტული წილი, ვისაც მიაჩნია, რომ შეძენილი ცოდნა დაეხმარება გარემოსდაცვითი ღონისძიებების გატარებაში.

გარემოსდაცვით საკითხებზე განხორციელდა მცირე და საშუალო მეწარმეების ცნობიერების ამაღლება. ასევე, გარემოსდაცვითი მიმართულებით მიღებული ახალი საკანონმდებლო რეგულაციების გაცნობის მიზნით, გაიმართა საინფორმაციო შეხვედრები.

იმ პირთა წილი, რომელიც თვლის, რომ გარემოსდაცვით საკითხებზე შეძენილი ცოდნა დაეხმარება გარემოსდაცვითი ღონისძიებების გატარებაში 75%-ს შეადგენს.

✓ აქტივობა 7.6.1: მწვანე მიდგომების შესახებ ტრენინგების განხორციელება მცირე და საშუალო მეწარმეებისთვის

2024 წელს, მცირე და საშუალო მეწარმეებისთვის განხორციელდა მწვანე მიდგომების შესახებ ტრენინგები:

- სერტიფიცირება გაიარა მაცივარაგენტზე მომუშავე მოწყობილობების 643-მა ტექნიკოსმა და 327 -მა იურიდიულმა პირმა - 2018 წლის 1 იანვრიდან მაცივარაგენტზე მომუშავე მოწყობილობების მომსახურების უფლება აქვს მხოლოდ საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით სერტიფიცირებულ ტექნიკოსს. სერტიფიცირების

ჩატარებასა და შესაბამისი სერტიფიკატის/მოწმობის გაცემას უზრუნველყოფს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სსიპ - გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი.

• ჩატარდა ტრენინგი თბური ტუმბოების, სამაცივრო და ჰაერის კონდიცირების მოწყობილობების მომსახურე ფიზიკური პირებისთვის - 144 მონაწილე.

• აგრარული მიმართულებით ჩატარდა შემდეგი ტრენინგები:

- „სურსათის უვნებლობა" (ToT) მასწავლებლებისთვის, გადამზადდა 29 პირი;
- „სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარების ექსტენცია" ექსტენციონისტებისთვის, გადამზადდა 83 პირი;
- „სოფლის მეურნეობის ღირებულებათა ჯაჭვი" მედიის წარმომადგენლებისთვის, გადამზადდა 14 ჟურნალისტი;
- „სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების მართვის საფუძვლები" (სამართლებრივი რეგულირება, ორგანიზაციული საკითხები და შიდა საწარმოო ურთიერთობები), გადამზადდა 73 პირი;
- სოფლის მეურნეობაში არსებული და მიმდინარე პროგრამები სტუდენტებისთვის, მონაწილეობა მიიღო 61-მა სტუდენტმა;
- „შემოსავლების ზრდის მხარდაჭერისა და ახალი ტექნოლოგიების გაზიარებით კარტოფილის წარმოების აგროტექნოლოგია" ეთნიკური უმცირესობებისთვის, გადამზადდა 35 პირი;
- „აგრობიზნესის მართვის ფინანსური ასპექტები" ფერმერებისთვის, ექსტენციონისტებისა და პროფესიული კოლეჯების მასწავლებლებისთვის, გადამზადდა 87 პირი;
- „კენკროვანი, ბაღჩეული კულტურებისა და დეკორატიული ყვავილების მოვლა-მოყვანა" მსჯავრდებულთათვის, გადამზადდა 70 პირი;
- „მოსავლის აღების შემდგომი ტექნოლოგიები და სამაცივრე მეურნეობების მართვა", „დაფნის წარმოების აგროტექნოლოგია", „ქარსაფარი ზოლების გაშენება-მართვა", დემო ფერმის მოწყობის მეთოდოლოგია ფერმერებისა და ექსტენციონისტებისთვის - გადამზადდა 149 პირი.
- „სოფლის მეურნეობა და სტრანდარტები, ხარისხის ინფრასტრუქტურა, გამოწვევები ვაჭრობაში (საერთაშორისო სტანდარტები)", ფერმერებისა და ექსტენციონისტებისთვის - გადამზადდა 71 პირი.

• 2022 წელს, ცენტრმა მოიპოვა პროფესიული გადამზადების პროგრამის, ტყის ინვენტარიზაცია და ტაქსაციის განხორციელების უფლება. 2024 წელს, 3-თვიანი პროგრამა წარმატებით დაასრულა 27 -მა მსმენელმა.

• 2022 წელს, ცენტრმა მოიპოვა პროფესიული მომზადების პროგრამის, გარემოსდაცვითი მმართველის განხორციელების უფლება. 2024 წელს, პროგრამა წარმატებით დაასრულა 53-მა მსმენელმა.

✓ აქტივობა 7.6.2: საინფორმაციო შეხვედრების გამართვა გარემოსდაცვითი მიმართულებით მიღებული ახალი საკანონმდებლო რეგულაციების გაცნობის მიზნით

გარემოსდაცვითი მიმართულებით მიღებული ახალი საკანონმდებლო რეგულაციების გაცნობის მიზნით, გაიმართა საინფორმაციო შეხვედრები:

- ცნობიერების ასამაღლებელი ტრენინგი დაინტერესებული მხარეებისთვის ქვეყნის კლიმატის პოლიტიკაში გენდერის ინტეგრირების შესახებ (37 პირი).
- 4 საინფორმაციო შეხვედრა ოზურგეთის, ჩოხატაურის, ლანჩხუთისა და თიანეთის მუნიციპალიტეტებში ტყის სექტორში არსებული სიახლეებისა და შესაძლებლობების შესახებ (197 პირი).
- 4 საინფორმაციო შეხვედრა ახმეტის, თელავის, ყვარლისა და დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტებში ტყის სექტორში არსებული სიახლეებისა და ენერგოეფექტური ღუმელების შესახებ (217 პირი).
- სამუშაო შეხვედრა საქართველოს სათბურის აირების გაფრქვევისა და შთანთქმის ინვენტარიზაციის ანგარიშის მოსამზადებლად (31 პირი).
- ქ. თბილისის აგლომერაციის ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მართვის 2024-2026 წლების გეგმის პროექტის საჯარო განხილვა (46 პირი).

რისკები და გამოწვევები

მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების სტრატეგიის 2023-2025 წლების სამოქმედო გეგმით განსაზღვრული აქტივობების ფარგლებში, აქტივობების შესრულების შეფასებისას, **2024 წლის ჭრილში** განხორციელების ვადის დარღვევა გამოვლინდა **9 აქტივობის შემთხვევაში.** აღნიშნული აქტივობებიდან:

- ✓ 5 აქტივობა - არ დაწყებულა
- ✓ 2 აქტივობა - გაუქმებულია
- ✓ 2 აქტივობა - შეჩერებულია

არ დაწყებულა - 5 აქტივობა

5 აქტივობიდან - 2 აქტივობის შესრულების ვადად განსაზღვრულია 2025 წელი, 2 აქტივობის ვადად - 2024 წელი, ხოლო 1 აქტივობა 2023 წელს უნდა განხორციელებულიყო.

აღნიშნული აქტივობებია:

- ✓ **ელექტრონული სერვისების ერთიანი პორტალის (My.gov.ge) მოხმარების შესახებ მეწარმე სუბიექტების დატრენინგება –** 2023 წელი (ამოცანა 1.6);

მიმდინარეობს მუშაობა მეწარმე სუბიექტებისთვის განკუთვნილი სერვისების აღდგენაზე და მათ ოპტიმიზაციაზე. პარალელურად მიმდინარეობს მუშაობა იმ ტრენინგების შინაარსზე და განრიგზე, რომელთა ჩატარებაც იგეგმება 2025 წლის პირველ და მეორე კვარტლებში.

- ✓ **გადახდისუუნარობის პრაქტიკოსთა კატეგორიების (რომლებიც დაშვებული იქნებიან სხვადასხვა ტიპის გადახდისუუნარობის საქმეებზე, მათი სირთულის გათვალისწინებით) განსაზღვრის მიზნით სამართლებრივი ბაზის შექმნა -** 2024 წელი (ამოცანა 1.7);

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოდან, სსიპ - აღსრულების ეროვნული ბიუროდან და ბიზნეს რეაბილიტაციისა და გადახდისუუნარობის პრაქტიკოსთა ასოციაციიდან მიღებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, ამ ეტაპზე, მიმდინარე საქმეთა სიმცირიდან გამომდინარე, გადახდისუუნარობის პრაქტიკოსთა კატეგორიზაციისათვის სამართლებრივი ბაზის შექმნის აუცილებლობა არ გამოკვეთილა.

- ✓ **ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) დანერგვაში მცირე და საშუალო საწარმოთა მხარდაჭერის მიზნით ფასს ფონდის მიერ გამოშვებული განახლებული მსს ფასს სტანდარტის თარგმნა, შესაბამისი განახლებული სასწავლო/სატრენინგო მასალების თარგმნა/მომზადება და ტრენინგების ჩატარება** -2025 წელი (ამოცანა 3.5);

ფასს ფონდის მიერ სტანდარტის გამოშვება იგეგმება 2025/2026 წლისთვის. მას შემდეგ, რაც ხელმისაწვდომი იქნება აღნიშნული სტანდარტი, სამსახური მყისიერად დაიწყებს მის თარგმნას და შესაბამის აქტივობებს, რათა ხელი შეუწყოს მცირე და საშუალო საწარმოებს განახლებული საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების დაგეგმვაში.

- ✓ **მენეჯმენტის და აუდიტის სისტემების სერტიფიცირების სფეროში EA-სგან (European cooperation for Accreditation) მიღებული აღიარების საფუძველზე საერთაშორისო აღიარების გაფართოება IAF-ში (International Accreditation Forum)** - 2024 წელი (ამოცანა 4.3).

აკრედიტაციის ცენტრი მოახდენს განაცხადის წარდგენას IAF-ში სფეროს გაფართოების მიზნით, თუ ამ პერიოდისთვის მინიმუმ 1 ორგანიზაცია მაინც იქნება აკრედიტებული მენეჯმენტისა და აუდიტის სერტიფიკაციის სქემის შესაბამისად.

- ✓ **ევროპული აკრედიტაციის ორგანიზაციის EA-ს აღიარების გაფართოება მენეჯმენტისა და აუდიტის სისტემების სერტიფიკაციის ორგანოების სფეროში** - 2025 წელი (ამოცანა 4.3).

EA-ში შესაბამისი მიმართვა გაიგზავნება მას შემდეგ, რაც აკრედიტაციის ცენტრი გასცემს მინიმუმ ერთ აკრედიტაციას მითითებულ სფეროში.

შეჩერებულია - 2 აქტივობა

- ✓ **სავაჭრო საკითხებზე მომუშავე საკონსულტაციო საბჭოს და DCFTA საკონსულტაციო ჯგუფის შეხვედრების ორგანიზება** - 2025 წელი (ამოცანა - 1.8);

2024 წელს, სავაჭრო საკითხებზე მომუშავე საკონსულტაციო საბჭოს და DCFTA საკონსულტაციო ჯგუფის მხრიდან შეხვედრის ორგანიზების მიზნით მომართვა არ განხორციელებულა.

- ✓ **ლიზინგთან დაკავშირებით შესაბამისი სამართლებრივი ჩარჩოს გაუმჯობესების მიზნით ცვლილებების პროექტის შემუშავება** - 2024 წელი (ამოცანა 3.2).

ლიზინგის მარეგულირებელი ჩარჩოს გაუმჯობესებასთან დაკავშირებული ქმედებების აქტუალურობა, რომელიც მიზნად ისახავდა აღნიშნული ბაზრის განვითარებას, დიდწილად შემცირდა, რამდენადაც აღნიშნული ჩაანაცვლა ღონისძიებებმა, რომლებიც განხორციელდა ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის სხვადასხვა პროგრამის ფარგლებში. ასევე, აღსანიშნავია ლიზინგის ასოციაციის მიერ საკუთარი ძალისხმევით განხორციელებულმა ქმედებები, რომელთაც ხელი შეუწყვეს აღნიშნული ბაზრის

დინამიურ ზრდას. ამავე დროს, ისეთი რეფორმები, როგორიცაა უზრუნველყოფილი ტრანზაქციების რეფორმა, კაპიტალის ბაზრის რეფორმა და ა.შ. ასევე, ხელს უწყობს ლიზინგის ბაზრის განვითარებას.

გაუქმებულია - 2 აქტივობა

- ✓ **ინოვაციების თანადაფინანსების გრანტების პროგრამის განხორციელება -** 2025 წელი (ამოცანა 3.1).

აღსანიშნავია, რომ 2023 წელს, განხორციელდა არსებული თანადაფინანსების გრანტების პროგრამის ანალიზი, რომლის საფუძველზეც დაიგეგმა ცვლილებების განხორციელება აღნიშნულ სქემაში და მიმდინარეობს ახალ ალტერნატიულ პროგრამებზე მუშაობა.

- ✓ **15 000 ლარამდე მცირე გრანტების გაცემა -** 2025 წელი (ამოცანა 5.1).

აქტივობა ჩანაცვლდა სააგენტოს მიერ 2023 წელს დაწყებული ახალი საგრანტო პროექტით (გაზრდილი დაფინანსებით) – „ინოვაციების გრანტები რეგიონებისთვის“, რომლის ფარგლებშიც, დაფინანსებულ სტარტაპებს აქვთ შესაძლებლობა მოიპოვონ 25 000 ლარამდე დაფინანსება.

2024 წლის სამოქმედო გეგმის შესრულება

წინამდებარე ანგარიში წარმოადგენს სამოქმედო გეგმით განსაზღვრული პასუხისმგებელი უწყებების მიერ შესაბამისი აქტივობების შესრულების პროგრესს 2024 წლის მდგომარეობით.

საქართველოს მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების სტრატეგიით და 2023-2025 წლების სამოქმედო გეგმით განსაზღვრული, შვიდივე პრიორიტეტული მიმართულების ფარგლებში გათვალისწინებული 145 აქტივობიდან 2024 წლის ჭრილში მდგომარეობით **103 აქტივობა - განხორციელდა სრულად, 20 აქტივობა - შესრულდა მეტწილად, 13 აქტივობა - შესრულდა ნაწილობრივ, 5 აქტივობის შესრულება - არ დაწყებულა, 2 აქტივობა - გაუქმებულია, 2 აქტივობა - შეჩერებულია.**

აღნიშნული ანგარიში მომზადებულია საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ეკონომიკური პოლიტიკის დეპარტამენტის მიერ, სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული პასუხისმგებელი უწყებების/დეპარტამენტების მიერ მოწოდებული ინფორმაციის საფუძველზე.

დანართი - კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში

დანართი: ექსელის ფაილი.